



Tarni bu Kvarnici Parovale  
/ Liza Jorenska .

~~Sl. 197 - 834~~

V. 35.  
2

ESTAVDA KARJELJA  
V CELJU



О Марія, мати моја!  
Води мене рука твоја!

Kerhanfko

# DEVISHTVO.

Potrēbni nauki ino isgledi

shēnfko mladōst.

Spis  
mladi duhovni v' Zelovški duhovščizi.

Po dovoljenju višhi Gosposke.

V' Zelóvzi 1834.

Natísnil Janes Leon.



O kako lep je zhist rod, ki se zhednosti sveti,  
sakaj njegov spomin je vezhen, ker per Bogu  
in per ljudéh hvalo ima!

Tok govoriyo bukve modroŝti boshje v' 4, 1.

\*

Zhujte ino molite, de ne pridete v' ŝkufhnjavo.  
Duh je ŝzer voljen, meŝo pa ŝlabo.

Tok opomina Jesuf na oljŝki gori v' svoji ŝmertni brid-  
kofi, per ŝ. Matevŝi v' 26, 41.

\*

To je volja boshja, vaŝhe poŝvezhenje, de ŝe  
ŝdershite nezhiŝtiga djanja, de vaŝ vŝaki v'e  
ŝroje telò ohràniti v' ŝvetosti ino zhaŝti, ne  
po gnanji poŝhelenja, kakor nevérniki,  
kteri Boga ne poŝnajo.

Tok piŝhe ŝ. Pavl Tefalonizhanam v' I. liŝti v' 4, 3 — 5.



D 504 / 1984

---

## N a g ó v o r.

---

Shalofno je glédati fkerbno obdélan vert, kedar je huda flana mlade roshe omorila, in shlahno zvetje sadunòsniga drevja mersel féver <sup>1)</sup> osmodil. — Priden vertnár sa fvojim' ròshzam' shaljuje, ino kmet milo sdihuje, kér sadja ne bo.

Zél fvét je boshji vert, zvetezhe drevesa v' njem so mladi fantjé ino dekliže. Sveta zhiftoft je njihov zvet, ino shlahna rosha je nedólshnoft njihovga ferza. — Alj kdo bi ne jokal, videti toljko nedólshnofti sapeljane, toljko fantov ino dekelz nefrezhnih. Sapeli-

1\*

1) Krivez, mersel veter.

vošt jim je serze omorila, nezhistost lepoto devifhtva odvsela. Veliko jih je shé sapeljanih, dosti jih pa na pol pota stoji. Ne bo shláhniga sadja, ne pridnih ljudi, ako poshtenih fantov ino dékelz ne bo. — Najde se jih she, hvala Bogu, zhistih mladenzhov, ino nedolshnih deviz, svestih prijátelov ino prijatelz Jesusovih. O de bi se sape- ljati ne dali, de bi ostali nedolshni!

Kdor zhasno frezho ino vezhno isvelizhanje ljubi, naj brani, kar more, de nam sapeливost ljube mladine pomorila ne bo. Kakor velika povodnja se nezhistost zhres vse stane rasлива; ako mladosti pred nezhistim potopam ne ovárjemo, bojo tudi frezhni zhasi se s' njoj potopili.

Prizhejozhe bukvize kerfhánfkiga devifhtva, zhe ravno male, naj eno-



koljko pomagajo faj derèzh potok sov-  
rashne nezhištofi sajesiti, ki mladen-  
zham zhafno in vezhno frezho jemlje.  
Le nekoljko kratkih naukov je sa de-  
klize mlade, pa sa dobre, poshtene du-  
she dovòlj, ki vbógajo rade. Ter-  
dovratnih se tudi dolga pridga ne  
prime.

Ljube deklize! sdaj je she váfhi-  
ga shivlenja vesela spomlád alj vigred.  
Sdaj so dnevi (dni) vashe frezhe, ako  
lepo, zhišto ino poshteno shivite. Hi-  
tro bo prifhlo vrozhe poletje, po tem  
hladna jefen teshavne starosti; sadnizh  
pa tiha sima vashe smerti. Truplo bo  
v' hladni semli pozhivalo, dusha pa  
vshivala, kar si bote od svojih mladih  
lét saflushile. Kar sdaj féjete, bote  
enkrat shele. Mislite na svojiga  
Stvarnika v' dnéh svoje mlado-  
sti, preden léta pridejo, od ka-

terih poreznete, de vam ne dopáldejo. 1)

Sovráshnikov svoje zhištofi imate veliko, pa prijátelov tudi. Te bukvice naj vam jih káshejo. Rade jih berite, premifhljajte sapísane nauke, pa tudi shivljenje boshjih Svetniz, vafih ljubih prijátelz v' nebefih, pregledujte. Molite, in profite Boga sa miloft ino pomózh, hoditi po njih svetih stopinjah, ino se s' njimi veseliti tam, kjér vsmilen Jefuf tudi sa vaf krono vézhniga plazhila perprávljeno ima; ki bodi hvalen vekoma!




1) Pridgar 12, 1.

---

---

# I. S h l a h n o s t

## devišhkigã stana.



Ozhe nebeski je dal zhloveku lepo angelko oblazhilo nedólshnosti, kedar je vstvaril moša ino sheno. Pervi starilhi so nam oblazhilo nedólshnosti sgubili; spet ga nam je Jesus sadobil, kër naf je na svetim krishi odreshil. Sveta mati katolíhka zérkuv nam ga v'njegovim imeni per s. kersti podã, ino rezhe: »Oblezi belo oblazhilo nedólshnosti, katero ne omadeshvano pred sodni sedesh Gospoda nashiga Jesusa Kristusa »pernesi, de bosh imela vezhno shivlenje.«

To kerstno oblazhilo nedólshnosti poméni fizer zhifost od vsákiga greha, alj posebno sapopade zhifost od gerdih grehov nezhistosti alj preshestvanja, ki jih shesta sapoved boshja prepoveduje, ino se she imenovati po besedah s. Pavla med nami ne smejo. \*)

Trojno je dúshno oblazhilo zhifosti: prvo devíshko, drugo sakonfko ino trétje vdovíko;

---

\*) Efes. 5., 3.

nar lepši je vendar med vſim angeliſko ob-  
lazhilo devilihtva. 1) Prijela ſi ga, kerſhanska  
dékelta! per ſvetim kerſti, kér je tebe Bog  
ſveti Duh poſvetil, de ſi poſtala ótrok boſhji,  
ſeſtra Jeſusova, ſvete matere katoliſhke zérkve  
drushiza, ino nadobniza alj jerbiza kraljeſtva  
nebélihkiga. Le v' oblazhili zhiſtiga devilihtva  
Bogu nar bolj dopadeſh.

Svet je tudi ſakonſki ſtan, Jeſuf ſam ga  
je poſvetil; pa veliko lepši ino imenitnejſi, je  
ſtan devilihki pred Bogam ino pred ljudmi,  
ako ſe v' njem popolnoma zhiſto ſhivi.

Savòlj kraljeſtva nebélihkiga,  
pravi Jeſuf, ſo eni ſklenili po devi-  
lihko ſhiveti. 2) Ravno tok ſvetuje ſ. Pavl,  
rekózh: Savòlj deviz nimam od Goſpoda  
vkase, vendar vam ſvetujem, de vam  
je boljſhi tak biti. Zhe ſe deviza  
omoshi, ne greſhi, kér je to perpu-  
ſheno. Boljſhi je omoshiti ſe, kakor  
hudih ſhelj premagvanej biti. Ven-  
der ſhelim, de bi bres ſkerbi ſakon-  
ſkih bile. Deviza miſli na to, kar je  
Goſpódoviga, de bi na teleſi ino v'  
duhi ſveta bila. Katera je pa vdana,  
tudi miſli, kar je tega ſveta, kako bi  
moſhu dopadla. 3) Svet je ſakon, to de ni-  
shej od ſvétiga devilihtva; popolnoma zhiſtoſt  
pred Bogam nar vezh veljá.

1) S. Hironim. 2) Mat. 19, 12.

3) I. Korint. 7, 25 — 34.

Kakor se svéti na jasnim nebi svetla deniza med svésdami, tako se svéti na semlji med deklizami zhifta deviza, ki svešto varje nedólshnost svojiga ferza. Lepa júterna sarja ljubesnivo hribe ino doline poliva, kér nam vesél den osnanuje, blago lize devífhke nedólshnosti napoveduje veselo zhasno ino vezhno shivljenje.

Nedólshnost dúsho Bogu nar blishnej stori, ino kdor zhiftoft ljubi, bo prijatel nebéfhkiga kralja. 1)

Le Marijo prezhisto devizo si je vsmilen Jesus sa svojo mater isvolil, ino le svétiga Joshefa, Marijniga zhifiga shénina, si je sa svojiga varha isbrál. Med vsmim' svojim' vuzhenzami je svétiga Janesa nar bolj ljubil, kér je devífhkiga stanu bil. Le zhifte dúshe so na semlji Jesufove neveste, ino bodo njegove tovarshize v' nebefih, ki bojo njega, nedólshno Jagne, spremljaje novo sveto pésem pébe, katire noben drugi snal ne bo. 2)

Telo zhifte devize je posvezhen tempel boshji, v' katerim f. Duh prebiva, 3) ino nedólshno njeno ferze je isvolen Jesufov tron. Zhifte devize so drushize angelov, ino zvet kerfhanfke zérkve. 4)

---

1) Pripoveft. 22, 11. 2) Skriv. rasod. 44, 3.  
3) I. Kor. 3, 16. 4) S. Ziprijan.

Veseli se, zhišta dušha! svojiga devištvva, ono je prvi dar nekonzhne ljubesni ino mi-losti boshje; naj pa tudi bo tvoja nar perva skerb tajisto zhišto ohrániti.

Srezhna si dekliza, Jesufova nevesta, Marijna hzhér ino tovarshiza angelov, dokler nedolshno shivilh; ako pa svojo šrezho enkrat sapravivilh, zél svét ti jo vezh poverniti nemore. Velika je vrednóšt zhište nedólshnosti, ona vezh veljá, kakor vse slato ino srebro zéliga sveta. Ni noben shlahen kamen toljko vreden, koljkor zhišto devišhko serze; velika je pa tudi nevarnost tajisto sgubiti. Velik saklad imamo, pravi s. Pavl, pa v' slabih perštenih posodah. 1) Kakor se óse ino muhe le nar shlahnej sadja lótiyo, tako tudi sovrashniki devišhke nedólshnosti, de bi jo sapeljali, ino ji vseli nar shlahnej blago. Ó kako potrebno je, dekliza mlada! de sovráshnike svoje dobro sposnásh, ino se jih skerbno varjesh; sakaj, nar vezhi nesrezha je ta, zhe kdo sovráshnike svoje sa prijatle imá, se jih ne sogiba, temuzh jim v' roke gre, ino jih zlo jishé. Taka se rada nar pogoje nespámetnim devizam godi.

Vsmilen Jesuf opomina Svoje vuzhenze ino vuzhenke, naj se posebno tistih goljufnih prerokov várjejo, ki prídejo v' prijasnim ovzhjim oblazhili, se nedolshne ino ljubesnive délajo, snotraj pa so sgrablivi volki. 2) Ravno taki so, ljuba dekliza!

1) II. Kor. 4, 7. 2) Mat. 7, 15.

sovrashniki ino sovrashnize tvojiga devishstva.  
Satorej poglej, ino premisli:

## II. D e v é t

nar hujih sovrashnikov ino sovrashniz  
devishkiga štana,

1. **P**erva sovrashniza devishstva je p o f v e t n a l j u b é s e n, ki mlado serze v' posvetne rezhi sakople, de na Boga ino nebefa posabi. Ti si posvetna, ako te dobro jésti ino piti bolj veselí, kakor pa Bogu svešto flushiti; — zhe rajshi poslušash nesramne marne, kakor pa boshjo besedo; — zhe se raj pogovarjash od prasnih rezhi, kakor od keršhankiga nauka; — rajshi pojesh klaferške, kakor pa svete péme. Ti si posvetna, kedar jisesh mohtvam dopasti, se tako nositi ino sadershati, de bi sa teboj glédali; kako bi Bogu dopadla, pa tebe malo íkerbi. Ti si posvetna, zhe svojo júterno ino vezherno molitvo opulshash, angelskiga zheshenja ne molish, flushbo boshjo mudish, ob nedeljah ino prasnikih rajshi pohajash, kakor bi v' zérkvo hodila. Zhe ti po shegi posvetnih ljudi shivish, svét ljubish. Bogu ino pregréšhniku svétu pa dopasti ne moresh. Kdor ni s'menó j, pra-

vi Jesuf, je soper mene. 1) Dekliza! posvetna ljubésn te bo oflepila; sapelivim ljudém bošh dopadla, Bogu se pa samerla. Svét, tvoj sovrashnik, bo tebe vjél ino pogubil. Svét ino vse njegovo poshelenje prejde; le kdor voljo boshjo stori, oftane vékomaj. 2) Varúj se take posvetne ljubésni, ona je sovráshniza boshja.

2. Druga sovráshniza devíshstva je lenoba alj vtraglivoft, ki dušho ino truplo mori. Kakor stozeha voda signije, ino bo gerda mlaka, tako tudi devíshko serze flabi, ako dekliza sa dušho in telo pridno ne déla. V' lushi se veliko gerdobe saredí, she vezh hudiga v' serzu leniga alj védliga zhloveka, sakaj: Lenoba je mati vse hudobije. Zhe se dékelza v' svojih mladih létih keršhánfkiga nauka rada ne vuzhísh, rajshí postopásh, kakor bi pridno v' zérkuv hodila, se pregrehi vbrasila ne bošh; sakaj do takih ima fkušhnjava posebno oblášt. Hude, nezhiste míšli bojo kakor muhe po leti tvojo glavo obdajale, nepodobne shelje kakor zhervi tvoje serze nalasile, ino tvojo nedolshnost vmorile. Neprenéhama kaj delaj, naj te fkušhnjava prasnovati ne najde; ne bo te lahko vjela, zhe bres dóbriga dela ne bošh. 3)

1) Luk. 11, 23.      2) I. Jan. 2, 27.

3) S. Hironim.



Rija sueda sheleso, lenoba zhloveku glavno ino serze; vse dobro per njem vmira, ino posvarjenje se ga ne prime vezh. — Zhe na deli rada postajash, se v' zérkvi osirash, se po kozhah (kajshah) pomikash ino flushbe bojish; zhe te v' mladosti potreben nauk ne veseli, bosh slat zhas svoje brezhe samudila. Kdor se navadi od mladih nog sanikarno shiveti, bo tudi v' svoji lénosti vmerl. Lenuha glad vmori, kér nozhe délati njegova roka. 1)

Boljshi je potrebnih naukov v' mladosti vuzhiti se, kakor se na svoje blago sanashati. Dober nauk stori zhloveka prijetniga. 2)

Vse drugo lahko sgubish, le to, kar snash ino dôbriga velh, tebi nihzher vseti ne more. Ne rezi, tega alj úniga meni snati potreba ni; saj ne velh, kamo she prideh. Shalostno je sa gospodinjo, zhe kruha prav spezhi ne sna, ne bolniku dobre juhe (shupe) narediti, ne svojim domazhim sdrave kuhe napraviti. Zela hisha je nesrezhna, naj si she toljko premoshenja ima, zhe saftopne gospodinje nima. Kako bo pa shena snala, zhefar se je dekliza navuzhiti samudila? — Slaba je pa tudi sa deklo, ki malo saftopi; le teshko se bo shivela; sakaj kdor se v' mladosti ne vuzhi, in priden biti nozhe, mora

1) Prip. 21, 25. 2) Prip. 13, 15.

na starost kruha profiti. — Satórej, dekliza! bodi pridna, fkerbi sa dufho ino telo; le tako ti dobro bo. V' lenobi signilo bi tvoje truplo, ino bi se pogubila tvoja dufha. Bog te je vstvaril sa délati, kakor ptize sa létati ino sa plávati ribe.

3. Treka sovráshniza devíshstva je nezémarna obleka alj nóshinja, v' kateri dèkle posvetnim ljudém dopasti sheli. —

De svoje truplo pred mrasam ino vrozhinoj ohranih, svojo framoto pokrijelh, ino se ob svetih dnéh po svojim stanu spodobno oblezhelh, le sa to daja tebi potrebno oblazhilo dober Bog. Zhe svojo oblazhilo na drugo obrazhah, greshih.

Gisdovo, ofhabno alj prevsetno oblazhilo je nedolshnim dufham nastava peklénfkiga sovráshnika. Dekliza, ki se preshimano alj neframno oblazhi, napravlja dufhi smerten strup, ino brufi mezh, ki nedolshno ferze prebòde; 1) ábotnim jih dopasti, sapelivzam pa svoje ferze na prodaj nosi. Ó koljko dèkelz nosi zeno svójiga predániga devíshstva, alj pa vkrádeniga blaga na svojim trupli! — Alj bosh ti svoje truplo bogato lepotila, bo tvoja dufha obóshala. Sapelivzi bojo sa tebój lásili, ino tvoj angel varh bo tebe sapustil. Podobna bosh zvezhi roshi, na katero metuli sédajo, pa zherve saredijo. Lepota ròshizi obleti, ino nobèn

---

1) S. Krisostom.

njo vezh ne pogleda. — Deklete, ki se pogosto ogledujejo, rade posabijo, de per Bogu samo lepota serza veljá. Zhedneji je serze, lepši tudi lize; geršhi je dušha, geršhi tudi obrás. Gisdavo (ofertno) dékle dušho pogublja, pa tudi svoje premoshenje spravljja; krade sama sebi in drugim.

Ljudjé trojno dazjo alj daronjo imajo: per-vo plazhújejo lenobi alj vtragljivoſti, drugo spravliví gísdofſti alj oferti, ino tretjo, ki med njimi nar manjšhi je, ſvoji goſpoſki. Nove ſhkodlive ſhege ſo ſa deſhelo nove vji-me (nevurje), ino vezh ſhkode po malim naredijo, kakor bi tozha pobila. Shtimanje je dober kup, alj perprava je draga. Svoje dni ſo ſhénſke eno prashno křilo alj ſuknjo ſa zelo ſhivljenje imele, ſdaj ſi jih vezh na leto omíſlijo, ino vender raſtér-gane hódijo. — Ne mílli, moja hzhér! de ſi vezh vredna, ako ſhtazunarjam veliko ſkupiti daſh; oni bo-jo bogati, vboshna pa ti.

Zhe boſh v' ſvojih mladih letah ſhido ino ſhamet noſila, lahko de boſh na ſvoje ſtare dni boſa hodila. Nar lepſhi tenzhiza je, ka-tero ſama napredesh, nar drashji rokavzi, ki jih ſama narediſh. Bog ne gleda na lepoto teleſa, ampak na zhednoſt ſerza. Sa to opomina ſ. Peter: Vaſha lepota ne bo-di v unajna, v' pletenih laſih, v' ſlati noſhi, alj v' ſhlahnim oblazhili, te-muzh snótrajna, de ſte krótke ino po-

hlevne v' duhi; le to ima pred Bogam vrednost. 1)

Hozheh dekliza frezhna biti, le pametno po svojim stani se nosi; napzhna alj prevsetna nosha je saméra boshja.

4. Shterta sovráshniza je slaba tovarshija, ki lepo sadershanje kasi. Kakor se smola tvoje roke prime, tok se prime gerdo sadershanje tvojiga serza, ako s' rasvujsdanim tovarshami ino tovarshizami obhojo imash. Med fante v' ves hoditi, nespodobne marne poslušhati, s' nesramnim' rezhmi si kratak zhas délati, je sa nedolshnost nevarnej, kakor ogenj v' streho nositi. Nesramni pogovori so derva nezhistiga ognja, ino nespodobni pogledi so shive iskre nezhistosti, ki zhisto serze sashgejo. Pléparze alj klaferške pésmé so goljufno pétje, po katerim peklenški pti-zhár nedolshne dushe na svoje limanze lovi. Kdor po navadi klafa, lahko smertno greshi, in kdor poslusha, sam svojo dusho mori.

Dèkle, katero rasbersdán gobez imá, je hujshi, kakor istekla svér; koder hodi, s' svojim jesikam ljudi pohujsha. Sato je vézh kos jesik pogublenih, kakor kos mezh pomorjenih. 2)

Nevarna je slaba obhoja s' maloprídnimi fántami ino deklizami she o belim dnevi alj dnu; ponozhno vesovanje, voglarija, samotno pogo-

1) I. Peter 3, 3 — 4. 2) Sirah. 28, 22.

várjanje, nesramno séganje, vse tako je kuga devífhkiga stanu. Kdor bolj temo ljubi, ko luzh, pokashe, de so njegove dela hudobne. 1) Ponozhne ptize rópajo, ino ponozhvavzi nedolshnost morijo. Tudi Judesh je svojiga Gospoda po nozhi isdál.

Po boshjih potih, séjmih, po zérkvanji alj s - hodih, tudi v' domazho zérkuv s' molhkim spolam, v' nevarni tovarshiji hoditi, se pravi po lhroki zesti pogublenja létati. Po redkim hodi na boshji pot; ako le hozhelh jiti, s' bogabojezhmi tovarshizami hodi; malo-pridnih se sogibaj, pjánshine ino drúge posvetne dobre volje se varúj, de si boshji pot v' pogublenja pot ne obernelh. — Kedar ob nedeljah ino prásnikih v' zérkvo, alj v' lholo ne greh, ino imash lep pifan zhas, objish bolnike, alj beri kake svete bukve, in bodi raj sama; sakaj sveta samota je prijátelza boshja.

5. Péta sovráshniza devíshstva je rasvujsdana dobra volja v' neposhtenih krajih, bres pámetniga sadershanja. Taberne alj kerzhme so deklizam sploh nevarne. Dékle, katero se ob nedeljah ino prásnikih poshterijah potika, se hudobiji v' flushbo ponuja. Nespodobno sadershanje ob nedelih ino svetih dneih je dvakrat vezhi greh, kér se namesto Boga le húdimu flushi; sa to se tudi

nar vezh ljudi ob nedelih pogubi. — Ako bošh dekliza v' taberno pit hodila, hitro bošh svojo nedolshnost sapila. V' vini je nezhistoft. 1) Shganje, rosölj ino vse druge flazhize so deklizam smerten strup. Taka pijazha slo milo tezhe po gerli, sadnizh pa pikne kakor gad, ino rani ko strupna kazha. 2) Gerd, de ni gerfhiga, je pijanz, — alj sédemkrat gerlhi je pijanka; ona ihe svoj fram ne pokrije, 3) ino kako bi zhistá deviza ostala?

6. Shésti sovrashnik je nevárn pléf, ki je malokdaj bres gréha. Ajdi so plefali, kedar so svoje malike zhestili; sa to s. Pavl kristjane pred pléfam svari, rekózh: Nikár ne vlezite jarma s' nevérnimi; kako bo luzh kerfhanstva s' temo nevérstva íklénjena? Sa tega del se ismed njih podajte, ino lozhíte se v' svojim sadershanji. 4) Poboshnost tebe na plef ne spravlja, nedolshnost tebe na raj ne spremlja; le sapelivost te vlezhe, ino íkrívna ílada te pléfat' vuzhí.

Plefarija je morifhe devífhke zhistofti; angel nedólshnosti se joka, dopeklenfki sapelivz pa svojo radošt alj veselje imá. Velikojih sdravíh ino nedolshnih plefati sazhe, malo malokdo bres dufhne alj telefne íhkode

1) Efes. 5, 18. 2) Prip. 23, 31 — .

3) Sirah. 26, 11. 4) Il. Korint, 6, 14 — 17.

plešati nehá. Navadni pléf spravlja truplo pod semljo, dušho pa v' pekel. Naj bi v'li od smerti vstali, ki jih je sapeliv pléf mladih pomoril ino pogubil, od strahu bi nobén pameten ne pléfal vezh. Nedolshnost na pleši vmira, ino vmerje vezhdel po poti damú. Plešavki sa plazhilo je bila svétimu Janesu keršniku glava vsékana; plešavzu sa plazhilo sapeljana dékelza svojo devišhtvo da.

Poshteno dekle ne smé nikolj na pléf, rasen v' prizho svojih stárisšov, alj poshtenih predpostavlenih na kaki domazhi dobri volji. Ako hozhešh pa popólnoma deviza oftati, plešala nikdar ne bošh. Blagor ji, frezhna je, ki plešati ne sna. Veseli se dekelza v' svoji mladosti, naj bo veselo v' mladih letih tvoje serze, alj védi, de bo tebe Bog savòlj vsiga tega na sodbo postavil. 1) Jilhi satorej svoje veselje v'tém, kar Bogu dopade; le on bo enkrat tvoj sodnik, ne sapeliv svét.

7. Sédma sovráshniza tvoja, o dekelza, je gerda nepokòrshina stárisham ino drugim pravizhnim prédpostavlenim. Ni greha, de bi ga Bog bolj oštro tepel, kakor nehvaleshno sadershanje otrók do svojih stárisšov. Vsaka hzhér, ki ozheta ino mater ne šlusá, bres njih dopušhenja v' tovaršhije sahaja, ino bres njihoviga védenja snanje de-

2\*

1) Pridgar. 11, 9.

la, sebi globoko jamo nefrezhe kople, ino ne bo dolgo, de bo v' njo padla. Kdor svojiga ozheta gerdo pogleduje, ino svojo mater sanizhuje, je vreden, naj mu vrane alj krokarji ozhi isklújejo, ino jih mladi orli sa potokam poshrò. 1)

Dobri materi pridna hzhér vse zhisto povéj, kakor svojimu spovedniku, ino kar stvarze pred njimi ne sakrivaj; vse gladko jim rasodéni she popréd, ko tebe popráshajo. Ozhe ino mati so tvoji vidjozhi angeli varhi; ino hudobna si, zhe svojimu ozhu shalost, ino materi svoji teshavo narejash; tvoja luzh bo v' fredu teme v'gá(nila. 2)

Zhe si pa v' flushbi, alj nizh vezh starishov nimash, ino Bog tebi poshtene prédpostavlene da, Boga sahvali, ino jih lepo vbogaj; ko svojiga ozheta ino mater jih sposh-túj, zhe hozhelh frezhna biti. — Dekla, ki po nozhi is pod domazhe strehe hodi, posno domu pride, ino se gospodarju alj gospodinji posvariti ne da, nikolj se ji prida godilo ne bo. Kdor ne vboga, je bres Boga.

8. Deklizhov osma sovráshniza je neframno sapeliyo snauje, alj nezhisto shtimanje móshkiga spola; ono v' frezhen sakon brani, ino deklizam veliko nefrezhe perpravlja. Goljusne so sape-

1) Pripov. 30, 17.      2) Pripov. 20, 20.



livzov obljuje, dobro obétajo (obézhajo) pa hudo dajo; zhe jim verjameš, se strahno goljsálh. Ako tebi kdo sladko obeta, de te bo vsél, ne sanahaj se, zhe le odlaga, tebe pa v' greh napeljuje; kako bo on tebi svést, kér se Boga ne bojí. Dolgo snanje slab sakon pernese, alj pa nobéniga. Po poti pregrehe, se prava frezha ne najde, ino kdor frezho sakonko pred porokoj sapravlja, nje po poroki imel ne bo.

Dekelza, ki pred sákonam rasvujsdano shivi, bo teshko poshtena ino frezhna sakonka shena. Jelj bo ona dobra gospodinja sa svoje domazhe skerbela, jelj bo skerbna mati svoje otroke lepo redila, jelj bo svešto vdana svojimu moshu, ki ni v' deklishekim stani sama sa svoje poshtenje skerbela, ni bila svešta svojmu Bogu?

Ne skerbi dekliza sa svoj kruh, tudi sa streho ne, ako poshteno shivish; tvoj Gospód Jesul Kristuf je bogat dovolj, pa tudi dober, tebe oskerbeti, ako le njemu svešto flushish, ino njega zhisto ljubish. — Ne verjami sladkarju, ki perlega, de tebe ljubi, pa nespodobno s' teboj delati hozhe; naj bi tebe v' resnizi ljubil, varval bi tvojo nedolshnost. Pregrestina ljubésn ni ljubésn, temuzh nar hujshi sovrashtvo. — Ne jemli darov, ki ti jih mohtvo daja, dokler v' poshtenih ino ozhitnih sarokih nista; ne ponuja jih saftónj. Nedolshnost tvoja pa ni na prodaj; tvoja zhistost nima zene, ino ni sa plázhati.

Zhe v' kako nevarno fofefko prideſh, v' kateri ſakonſki bres ſveſtobe ſhivijo, mladenzhi dekliz v' miri ne puſtijo, o ne mudi ſe, beſhi prej ko moreſh is take veſi, kakor bi ſa te bó gorelo; taka véf je ſhiva Sodoma ſa zhiſto devifhko ferze. — Ne daj po nozhi k' ſebi hoditi, tema je ſovráſh devizam, katere várnó ne zhujejo. Se po nozhi ſapelivzam glaliti, jim odpirati, ino ſe s' njimi pezhati, ſe pravi duſhne tolovaje alj rávbarje pod ſtreho ſpúſhati. Vſaka nozh ima ſvojo mozh. Kdor ſam per ſebi miſli: kdo me vidi? krog mene je temno, ſidovi alj ſtene me ſakrivajo; on gleda le na zhloveſhke ozhi, ino ne pomifli, de ſo boſhje ozhi neisrezhénokrat ſvetleji ko ſonze, ki vidijo vſe, kar zhlovek ſtori. 1) Ne poſluſhaj ſapelivza, ki pravi, de préſheſtvati alj nezhiſtoſt délati ni gréh. Zhlovek, ki to govori, je najémnik tiſte peklenſke kazhe, katera je v' raji Evo ſapeljala, ino je tudi prízhala, de ni gréh. Hudi duh je ozhe laſhi, ino laſhnivzi ſo vſi, ki tok govorijo. O ne verjami jim, de ne boſh tudi ti ſapeljana Eva, neſrezhna réva.

9. Deveta ſovráſhniza devifhkiga ſtana, ſmertna glava vſih drugih, je nezhiſtoſt alj préſheſtvanje. — Ni jih ſhe voj-

1) Sirah. 23, 25 — 29.

fka toljko pobila, tudi ne kuga vgonobila, koljkor je nezhiſtoſt ſapeljanih duſh pomorila. V' pervih zhaſih kerſhanſtva je peklenſki ſovraſhnik kriſtjane s' mezhami ino s' ognjam po malikvavzih preganjal, ſdaj pa ſveto zerkuv po ſapelivzih ſkos nezhiſtoſt preganja; ino to ſe mu bolj lahko vidi. 1)

Dékliza, ki je bila v' devifhtvi med ſvojim tovarſhizami, kar je ſvetla lilija med róſhami, je v' nezhiſtoſti kakor od zherva ſnedén zvet, ki obleti. Nezhiſto ſerze zhédnoſti vſe ſapuſtijo; ſakaj: Zhiſtoſt je vſih drugih zhédnoſti ſvet paſ; ako pa nimaſh paſa, boſh vſe ſvoje oblazhilo ſamaſala ino poblátila. 2)

Devifhko ſerze je Bogu poſvezhen altár; na njemu ſe molitve ino druge dobre dela Bogu darújejo. Zhe pa ſerze zhiſto ni, je tudi molitva, ino vſe, kar nezhiſtniza ſtori, pred Bogam gnufoba. Kakor nesveſta ovzhiſta ſvojga paſtirja ſapuſtivſhi v' ſtraſhno puſhavo ſa derezhim volkam gre, ravno tok ſapeljana nezhiſtniza ſa ſvojim ſapelivzam hodi. Svojo veſt ogluſhi, vuzhenikov ne poſluſha, ſtáriſhov ne porajta, Boga poſabi, na ſtraſhno ſmert ino dolgo vezhnoſt ne miſli. Esav je ſa ſklédizo kúhane lezhe veliko pravizo ſvojiga pervorojenſtva predál, nezhiſtniza

1) S. Auguſhtin. 2) S. Hironim.

da veliko vezhi frezho svojiga devishtva, čudi nebéhkiga kraljestva, sa nesramno, kratko ino zhervivo veselje. Oh, kolika sguba!

Truplo nezhištnize ilabi, lepo ruzezhe lize bledi, smert se ji na zheli posná, ino v' kratkim bo ona grosovitna posháft, katere se vie sogiba. Nezhištniza bo kakor blato na zesti pomandrana. 1)

Sapelivzi so nezhištnizi le tok dolga svešti, dokler je zvetja kaj; naj vboga sapeljana ob poshtenje pride, v' drug stan stopi, alj svoje sdravje sgubi, šhe ne poglédajo vezh sa njoj. Kakor so Judjé Ishkarjota lepo imeli, mu dnarjov ponújali, de jim je nedólshuiga Jesufa predál, ravno tok déljajo sapelivzi s' devishtvam. Kedar se je pa v' grosovitni shálošti nezrezhen Judesh k' njim obernil, de bi se njega všmilili, mu šhe nobeden ni lepe besede dal. Kaj je nam sa to, so djali, le sam glej. 2)

Taka je všim sapeljanim deklizam, ki predájo svoje nedólshnost. Judesh je obvupal, ino se na verbo obetil, nezhištniz veliko pa na rabelkim koli vmerje, v' vodo poškaka, šhe savdá, se pomori, veliko v' nesnanih bolesnih shivih signije, ino nezrezhno konzhá; le malo se jih poboljšha ino refnizhno pokoro stori. Kdor v' nezhištošti shiví, bo hitro zhervam shivesh, ino njegova dúsha isbrifana is bukuv shivlenja. 3)

1) Sirah. 9, 10. 2) Mat. 27, 4. 3) Sirah. 19, 3.

O preljuba dekliza, katire deviški zvet  
 she ni nezhiſtoſti kushen véter omamil, be-  
 shi pred ſapelivoſtjoj, kakor pred piſano kazhoj.  
 Ni gnoja tako gérdiga, ni tako zhernih ſaj, ne  
 ſmértniga ſtrupa tak húdiga od nezhiſtiga djan-  
 ja; le ſgublénimu gréſhniku dopade, ki je na  
 dulhi flép. Varvati ſe je ſhe lahko, alj od-  
 váditi ſe nezhiſtoſti je teſhko ino gorjéj.  
 Vrezha nezhiſta ſhelja, gorezhimu  
 ognju enaka, ne bo v gáſnila, dokler  
 vſe poſhgano ne bo.

Ako ſi pa neſrezhna dekliza v' ſtraſhno  
 povodnjo nezhiſtoſti padla, primi ſe hitro ſadne  
 delke alj dile, prave reſnizhne pokore, de ſe  
 na vezhno ne potopíſh. Ne odlagaj od dneſ  
 na jutro ſe hitro ozhiſtiti po pervim gréhi;  
 hiti tern isdreti, ki rani kervavo tvoje ſerze.

Zhe hitro nezhiſtiga djanja ino nevárniga  
 ſnanja ne ſapuſtilſh, naglo boſh priſhla ſhivi-  
 mu Boga v' roke. Sa nezhiſtoſti del je ne-  
 ſkonzhno pravizhen Bog veſ prvi ſvét potopil,  
 ino je zele meſta poſhgál. Vſe pregre-  
 he on oſtro ſhtrafuje, alj nezhiſtoſt tepe do  
 bele koſti. Savolj nezhiſtih pregréh,  
 pravi ſ. Pavl, pridejo ſhibe boſhje zhres  
 nevérne ljudi. 1) Tudi tebe vſe to hudo  
 zhaka, zhe poboljſhanje ſvoje ſamudíſh. Vre-  
 zhe ſolſe reſnizhne pokore bojo tvoje nezhiſto-  
 ſerze omile, ino ſadobile tebi ſopet boſhjo

1) Efes. 5, 5 — 6.

prijasnost. De si deviza ravno vezh ne bošh, saj spokorniza bodi, kakor je Magdalena bila. Zhe ravno vezh nevesta Jesufova biti ne moreh, saj njegova svešta dekla bodi ino vešeli se, saj je tudi spokornizam on v' nebesih lep velizhaften sedesh perpravil.

## II. D e f e t

prijatlov ino prijatelz devišhkiga štana.

**N**e boj se, zhišta dušha, ako je ravno sovrášnikov tvojih veliko, ki te ob nedolshnosti ino ljubésni boshjo správljajo; she vezh je prijátelov ino prijatelz tvojih, ki tebi pomagajo vse sovrášnike svoje srezhno premágati.

1. Perva prijátelza devišhtva je boshja beseda, zhe jo svešto poslušash ino v' svojim serzi ohranish. Kakor je Kristus s' besedo svétiga pisma skušhnjavza savernil, rekózh: Pisano je, ne skúshaj Gospoda svojga Boga, 1) bojo tudi tebe hude misli sapustile, ako se spomnish, kako s. pismo pred hudim svari. Beseda boshja je mogožno oroshje vse skúshnjave premágati. Kdor

1) Mat. 4, 7.

moje besede poslušha, ino tajiste ohrani, govori Jesus, je podoben modrimu moshu, ki svojo hiho na terdo skalo sida. 1) Kakor take hihe vetri ne poderó, tudi povodnja ne odnese, ravno tako skušnjava devize ne bo premogla, ki svoje shivljenje po nauki Jesusovim svešto revná.

2. Druga prijátelza devílhkiga stana je g o r e z h a molituv v' veselju ino v' shálofti, v' skušnjavah in teshavah. Sveta zhistost je boshji dar, ino nihzher sdershen alj zhist biti ne more, ako mu Bog ne dá. 2) Prava serzhna molituv pa zhistosti sprosi, ino jo ovarje. Zhe si vesela, hvali Boga, ino on bo tvoje veselje poslajshal; alj si sháloftna, poklekni, povsdigni svoje roke, potoshi svojimu Jesusu, kar tvoje serze teshi, on bo tebi sháloft polajshal. Ako te hude skušnjave obhájajo, ino se jim brániti ne moresh, sazхни moliti, ino od tebe béshale bojo. Alj si v' névárnosti stráshniga greha, ino nimaš druge pomozhi, le samo sdihlej shive molitve poshli h' Bogu, rekózh: Pomagaj Gospód, de se ne potopim! 3) ino vsa peklenška mozh te premogla ne bo. — Tudi Jesus je molil na oljki gori v' svoji smertni bridkosti, ino je molituv vsim svojim vuzhenzam ino vuzhenkam sa pomozhnizo isrozhil, rekózh: Zhujte ino mo-

1) Mat. 7, 24. — 2) Modr. 8, 21.

3) Mat. 14, 30.

lite, de v' fkušhnjavo ne pridete, sakaj duh je fzer volen, alj flabo mefo. 1)

3. Tretjé prijatel tvoj, dekliza mlada, je svét post, fkerben ozhe potrebne sderšnosti od prepovedanih, fhkodljivih rezhi, ino moder vuzhenik sdrave mére per jédi ino pijazhi. Varjte se, opomina Jesus, de svojih ferz ne potvárite s' jedmi ino piazhoj. 2) Ne rasvadi se dekliza! preveliko jesti ino píti, sakaj to perpravlja bolezhine; poshréfhnost jih je shé veliko pomorila; kdor pa vse po méri vshiva, bo doshivel starih lét. 3) Kakor oblaki sonze sakrivajo, takó prenaliten trebuch dušho temní. Modra smérnost (smafa) ohrani zhedno dušho ino telo. — Predober shivesh v' mladih dnéh rad nefrezhno starost pernese; vfaka rasvada je sa zhloveka huda noviza, alj nova dazja, ki li jo sam naklada. Ni frezhen, kdor veliko gléfhita alj ima, ampak frezhen je, ki maliga potrebuje. — Varuj se kradlive fladkarije: ismikati ino pojédati, kar najdesfh, ino kjér morefh; to fhkoduje sdravju ino poshtenju. Kar zhlovek sprofi, bres strahu noli, ino tudi savshije; kar se fkrivfhi sgodí, ni k' pridú.

Svéta mati katolfská zérkuv sapoveduje

1) Mat. 26, 41. 2) Luk. 21, 34.

3) Sir. 37, 32 — 34.



post, de bi kristjane lepo smérno ino tresno shiveti vádila. Vsaka poshtena keršhanška dušha jo lepo vboga, ino to ji bo v' isvelizhanje. Po nepokórhini ino nesdérshnosti so nam prvi starih isvelizhanje sgubili, škos post ino pokórhino mormo mi isvelizhanje svoje jškati. — Kedar te hude škufshnjave obhájajo, te grešhno truplo v' hudo napeljuje ino fili, posti se, ino svoje telo s' postam strahúj, de bo dušhi pokorno. Post pregreho mori, konzha hudobije, pomaga v' isvelizhanje, je korenina milosti boshje, ino je dnu, alj fundament drage zhístoſti. 1) Zhe se pa hozhešh prav postisti, naj se póſtijo tudi tvoje ozhi, de opuſtijo glédati nevarnih rezhi; naj se postiti tvoj jesik, de prasnih alj pohujshlivih marnov negovori, ino tudi tvoje vufheta, de nespodobnih marnov ne posluſhajo. 2) Post je vſim Svetnikam v' nebesa pomagal, on bo tudi tvoje zhístoſti sveſt ino mogozen varh.

4. Shterta prijátelza devišhtva je ljubha ponishnoſt v' noſhi, govorjenji, ino v' vſim deklíshkim sadershanji. Ne bodi viſokih miſel savolj svojih oblazhíl, 3) ino ne bodi prevsetna, zhe te ljudjé ſhtimajo. Vſe, kar dóbriga alj zhédniga imaſh, je boshjdar; Bogu pa le ponishno ferze dopade. Vſi

(S. Ambrosio idub i gov) im i post car, ox

1) S. Ambrosio. 2) S. Bernard. 3) Sir. 11, 4.

prevsetni so Bogu sovrašh, ponishnim pa je slo prijasen. 1)

Ne jilhi hvale ljudi; ona beshi zhloveka, ki se prevezh goni sa njó. Naj te drugi hváljijo, sama sebe nikolj ne hvali. Vezh ko hváljena bošh, sbe bolj ponishnih misel bodi, ino Bogu hvalo dajaj. — Zhres druge se nikólj ne povsdigúj, sakaj: Napuh je greha sazhetik, ino kdor mu je vdán, napravi veliko gnufobe, Bogu ino ljudém je sovrašh, ino v' prizho obéh dela krivizo. 2) Ptize, ki visoko létajo, nisko obfedijo; shtimane alj prevsetne glave se hitro spotéknejo ino pádejo. Napuh je omotiza devish-tva; prevsetnosti rado spodleti.

Pridna ino pohlevna bodi, poshteno ino tiho se nosi; naj te posvetni ljudje le malo posnajo, sa toljko vezh bo te Bog posnal. Kakor modra violiza le v' skrivnim ino mirnim kraji rada zveti, alj ves svoj kraj s' shlahnim duham napolni, shivi tudi ti lepo tiho, polna svetih zhednost ino dobrih del. Neumneshi te bojo v' miri pustili, le modri te bojo najdli; ino ravno to bo tvoja frezha. Visoke smreke viharji podérajó, shtimane deklize pa sapelivzi v' nefrezho správljajo. V' mirni niskoti violize zhedno zvetijo, v' ponishnosti pa devishko serze. Vuzhi se od mene, pravi všmilen Jesus, kako sim krotek ino ponishniga serza, ino bošh mir svoji dufhi najdla. 3)

1) Peter 5, 5. — 2) Sir. 10, 15. 3) Mat. 11, 29.

Ne porajtaj na druge, ako se ravno visoko nófijo, ne bodi shaloftna, zhe ravno mnogobart sanizhovana bolh. Veter tudi prah v' oblake sanefe, dokler shlahen kamen v' prahu na semlji nesnán leshí. Hitro desh povilhan prah v' blato spremení, shlahen kamen pa lepo svetlo omije, ino pokashe njegovo zeno ljudém. Takó se tudi na svetu godí. Kdor sam sebe povifhuje, bo ponishan, kdor se ponishuje, bo povifhan. 1)

5. Péta prijátelza devifhtva je sramoshlivoft, katero je Bog nedólshnosti sa várhinjo dal. Ona je snótrajni boshji glaf, ki tebe opominja, kedar se v' pregrelhni nevarnosti snajdelh. Tvoje ferze sveti strah sprehaja, ino rudezhiza tvoje liza spreleti. Sramoshlivo dekle ne more neframnih marnov poflúfhati, ne govoriti, ne glédati nezhistih ino nespodobnih rezhi. Sramoshliva dekliza se pohlevno nosi, vselej pofhteno oblézhena med ljudi gré, svoje ozhi varje, ino beshí is krája, kjér bi se kaj nefrámniga naj she tok íkrivno godilo. Nespodóbnimu nagovoru se ne posmejí, ino nefrámniga gèrdesha nikdar lepo ne pogléda.

Sramoshlivoft je rahel zvet devifhkiga ftana; neframna preshernost pa je per deklizah, kar je smrad per roshah. — Ako bolnik svojih bolezhín she vezh ne zhuti, je bliso bliso

1) Luk. 14, 11.

smerti; ino zhe tebe fram vezh ni, o tok she vmira tvoje devishstvo. Le v' ferzi nedolshnost, framoshlivoft na lizi, ino pa sadershanje poshteno daja devizi pravo vrednoft.

6. Shefta prijatelza tvoja naj bo modra varnoft pred v'fim, kar v' nezhist gréh napeljuje. Jesus naft opomina varvati se, zhuti ino moliti, 1) ino f. Peter pravi: »Bodite tresni, in zhujte, sakaj hudizh, vash sopernik, okolj hodi, kakor rujovèzh lev, ino jifhe, kogar bi poshèrl. Ter dno mu soper stojte.« 2) Kar on sam ne samore, nam jifhe po svojih pomagavzih ino pomagavkah fhkodvati, ako se svefto ne varjemo. Varji se nespodóbniga premishlovanja, ino hude miſli hitro odpravi. Malo jifkro lahko vgafnefh, zhe na njo plunesh, dokler se vezhi ogenj ne vshgè; ravno tok hitro pluni tudi vsak hudoben shinj alj pomiflik is svojiga ferza, de se poshelenje vnelo ne bo. Kdor rad nespodobne rezhi premishluje, se sam v' sanke sapleta, in kedar pride fkuſhnjava, vjiti ne more vezh.

Ne gledaj nespodobnih krajev, ne svojiga ne drugiga spola, tudi ne nesframnih podób. Nevarni pogledi so ojftre puhize, ki nedolshno ferze, prebódejo. Sa to govori brumen Job: »S' mojimi ozhmí fim saveso naredil, de bi na drug spol zelo ne

---

1) Mark. 13, 33, 2) I. Pet. 5, 8 — 9.

miflil, sakaj kaki del bo imel Bog v' meni, ino kaki delesh Vfigamogozhni. 1) Varna bodi v' poslušhanji. Kakor svinje lep vert rasrijejo, ravno tako nesramne besede nedolshno serze; sa to ga je potreba dobro ograditi. Zhe poslušhavzov ne bo, bo tudi klafanje potihnilo. »N e g o v o r i m i t e g a,« rezi nesramneshu, ki gerde besede ponuja, pa tudi sama ne sini, kar se she imenovati ne smé. Tudi beseda vbije zhloveka ikos pohújšhanje; ino enkrat bomo od vsake prasne besede odgovor dajali. 2) Gorjéj pa tajistim, ki pohujšhanje délajo; boljshi, de bi se jim mlinški (maleniki) kamen sa vrat obesil, ino se v' dnu morja potopili; 3) oni so vbi-javzi nedolshnih dušh.

Varuj se nevárniga djanja; ne daj se sa roke prijémati, de se nezhišt ogenj, kakor kushna bolésn, tebe ne prime. Po nozhi se Ikerbno sapiraj, ino ne pezhaj se s' nobenim, naj ima gospolko alj kmétovsko sukno. Slama se ne bo sama od sebe vshgala, ako luzhi bli-so ne pernesesh. — S' molhkim spolam noréti, se metati, ni bres greha; ino nevarno je tebi sprémljati takih, katerih prav ne posnásh.

Serzhna bodi, zhe se te hozhe kdo lotiti, ino le s' hudim vštavi se mu, zhe vbéshati

3

1) Job. 31, 1 - 2. 2) Mat. 12, 36. 3) Mat. 18, 6\*

ne morešh. Pokrishi se, saklizhi v' pomózh Jesufa ino Marijo, svojiga angela varha, pa tudi ljudi. Ne bo ti hudoben zhlovek vseti samogel, kar je tebi ljubši kakor shivljenje, ako lama nozhesh. Bog je s'tebój, kdo bi te premagal, zhe se le málega varjesh. Alj sovrashnik nedólshnosti tvoje je svit; on le en laf od tebe pogérje, ino zhe mu ga dash, splete' pomalim is njega možno verv alj shtrik, 1) ino tvojo dušho vlovi. Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevarnosti pokonzhan. 2)

Ako je hiša sa tebe nevarna, sogibaj se nje; sapusti flushbo ino she tolik dobizhek, de le svojo zhistost ovarjesh. To se pravi po besédah Jesusovih: isdreti oko, in odsékati roko, zhe te pohujšha. 3) Kaj pomaga zhloveku, naj si ves svet perdobi, svojo dušho pa pogubi. 4)

7. Sédmi nar bolj prijatelj tvoj je v' milen Jesus; le s' njim se skleni, vsa njegova bodi, ino tudi on bo ves tvoj. Prishel je tvoj Isvelizhar is svétih nebél na to revno semljo po tebe, de bi te v' vezhno veselje vsél. On tvoj dober Pastir, te jisho ino klizhe, kedar se smótišh, ino na nevárn pot pogublenja sajdešh; nese te spet na svojih lastnih ramah med svoje frezh-

1) S. Avgufhtin. 2) Sirah. 3, 27.

3) Mat. 5, 29 — 30. 4) Mat. 16, 26.

ne ovzhize nasáj. On, ljubesnivi shenin tvoje dušhe, se tebi v' presvétim rešnim Telesi vshivljati daja, napolni serze tvoje she na tém sveti s' zhiftim veseljam in s' sadovoljnim shivlenjam; v' Ozhetovi hišhi pa tebi perpravlja, kakor fkerben brat svoji sestri, zbaštiten fedesh vézhniga isvelizhanja. — Kje najdešh tóljkiga prijatla, de bi tebe sveštejšhi ljubil? — Alj bo mati posabila svoje déte, pravi on, jes tebe nikólj pasabil ne bom. 1) »Moja hzhér, tok vsmilen Jesus tebe vabi, daj meni svoje serze! Alj more prijatel bolj prijatla ljubiti, kakor de svoje shivljenje sa njega da? 2) Tudi jes sim sa tebe vmerl, de bi ti vezhno shivela. Vse sim jes tebi dal, alj bošh ti mene sapuštila, ino svoje serze rajšhi sapelivimu svetu, kakor pa meni dala?« — Oh ljuba sestra! bodi Jesusu svéta; le per njemu srezhna bošh. Ako se tebi hudo godi, le k' njemu se nar prej obrni, sakaj on sam pravi: Pridite k' meni vsi, ki terpite, ino ste oblósheni, ino jes vas bom poshivel. 3) Zhe tebe hude fkufhnjave obdájajo, le is serza k' njemu isdihni, ino vse hudo te bo sapuštilo, sakaj Jesus premagávz pekla ino smerti je varh ino vájvoda tvoj. Ako se v' strašhni greshni perlóshnosti snajdešh, njega saklizhi

3\*

1) Jsaia 49, 15. 2) Jan. 15, 13. 3) Mat. 11, 28.

na pomózh, ino vse vidne, kakor nevidne soy-  
 ráshnike premágala bošh, ter veselo s' f. Pav-  
 lam porezhelš: »Vse samorem v'tém, ki  
 mene možbno štori.«<sup>1)</sup> Kdo me bo lo-  
 zhil ljubeshni Jesufove? nadloga, alj  
 bridkóš? Alj lákota? alj golota? ne-  
 varno preganjanje alj mozh? — Ter-  
 dno vém, de me ne bo smert ne shiv-  
 lenje, — ne sedajno, ne prihodno, ne  
 fila, ne vifokóš, ne globozhina, ne  
 druga švar samogla lozhiti od ljubesh-  
 ni bošhje, ki je v Kristufu Jesufu  
 mojím Gofpodu.«<sup>2)</sup>

8. Ofma prijátelza tvoja je Marija  
 prezhišta deviza, ljubeshniva mati nedolsh-  
 nih dušh. Ona je deviza bila, deviza rodi-  
 la, ino je deviza ostala, všim deklizam nar  
 lepšhi isgléd. — V mladih letih tebi kashe,  
 kako naj tiho ino bogabojezho shivish. Da-  
 lezh od všiga posvétzniga šhuma je s'vojim  
 štarisham v všim pokorna bila. Svét nje pos-  
 nal ni, in vender jo je Bog sa frezhno ma-  
 ter s'vojga Sina isvolil. Sramoshliva ino  
 zhišta deviza móšhkiga spola posnala ni, ino  
 se je zelo angela preštráfhila, kedar ji je  
 posdravlenje pernešil.

Vša ljubeshniva je bila Marija do s'vo-  
 je shlahte; šhla je s'vojo she perlétno této  
 Elisabeto objifkat, ino ji je tri mešze lepo

---

1) Filip. 4, 13. 2) Rim, 8, 35 — 39.



šregla. — V' tovaršhiji bila je boshja hvala njeno veselje; ostala je le per poštenih ino bogabojezhih ljudéh.

Svojimu moshu, svétimu Joshefu, je bila Marija svéta tovaršhiza v' shálosti ino v' veselji. Vsa pokorna je s' njim v' Betlehem k' popisivanju íhla, ino je v' dalno Egiptovsko deshelo pred Heródesham béshala; pa tudi k' flushbi boshji je s' njim pridno hodila. Bila je íkerbna gospodinja sa svojo hísho, pa tudi vsmilena soseda, ino je ívojga bóshjiga Sina v' Kani na Galilejskim naprofila, de je svatam s' zhúdesham pomagal, ino jim vodo v' vino premenil. — Boshji volji vdana je bila v' frezhi ino nefrezhi; ponishna dekla Gospódova tudi pod kisham ívojga lástniga Sina.

Srezhno je bilo Marijno telo, ki je nosilo Jesufa; frezhne perfi, ki so njega dojile; frezhna íi pa tudi ti; ako po naukih Jesufovih shivísh, <sup>1)</sup> ino Marijne zhednosti posnémaíh. — Rada, ráda na Marijo mííli, ino premíshluj, kako je ona shivela, ino svešto Bogu flúshila. Ne posabi, koljko je ona terpela, de tudi ti rada voljno terpísh, — Zhefti njo, kralizo nebéf ino semlje; hodi ob njénih svetih godih k' ípóvedi ino k' svétimu obhajilu; moli posebno ob sabotnih vezhéríh litaníje Matere boshje s'

---

1) Luk. 11, 27 — 28.

lépimi molitvami, tudi svet roshenkranz, kedar vtegnesh; pa tudi sjutraj ino svezher se ji perporozhaj. Nikolj she flifhati bilo ni, de bi kdo sapufhen bil, ki je prav Marijo zhestil, njene zhednosti posnemal, ino se njeni priproshni perporozhal. 1) Ljubi jo serzhno, ino bodi Marijna dobra hzhér, tudi ona bo tvoja fkerbna mati.

9. Deveti prijatel tvoj je svest angel varh, ktériga je tebi Ozhe nebeshki sa tovarsha dal, de tebe spremlja ino visha od sibeles do pokopalisha. 2) On ti daja dobre misli, te pred hudim svari, ino k' dóbrimu opominja. On nosi tvoje molitve pred nebeshki tron milosti boshje, stoji pred oblizhjam Ozheta nebeshkiga, ino sa tebe profi. On vidi vse tvoje nar fkrivnejshi dela, vse povsodi per tebi je, ino bo tebe enkrat na sodbi toshil, ako se gréha varvala ne bosh. On se pa tudi veseli, kedar se resnizhno poboljhalh.

Ne posabi satorej, ljuba dekliza, svojga angela varha; sakaj: Bog je svojimu angelu vksal, de bo tebe po vsih tvojih potih varval. 3) Vedno bodi zhistih misel, poshténiga govorjenja ino sadershanja; rada boshjo hvalo prepévaj, tok bosh ljuba tovarshiza angelov. Zhesti svojiga sve-

---

1) S. Bernard. 2) S. Hironim, 3) Psalm 90, 11.

ftiga varha, perporozhaj se njemu sjutraj ino svezher, ino ga klizhi v' teshavah alj v' hudih fkuhnhjavah na pomózh. Nebefhki vajvodarji, vuzhi f. Bernard, samórejo, hozhejo, ino ti tudi pomágajo, ako jih na pomózh poklizhefh. Le sama se v' hudo ne podáj. — Poglej, pravi gofpód Bog, jes hozhem svojga angela pošlati, ki pojde pred tebój; on bo tebe na poti varval, ino te perpeljal v' tajifti kraj, katirga fim tebi perpravil. Spofhtúj ga, ino glej, de nje ga ne sanizhujefh. Kedar bofh grefhila, on tebi ne bo persanefil, v' njemu je moje ime. 1)

10. Defeti perjatlj ino perjätelze tvoje fo vfi boshji svetniki ino svetnize v' nebefih. Veselijo se per Ozhetu, sa tebe prófijo, ino tebi kakor bratji ino sestre roke podájajo, ter shelijo, de bi frezhno sa njimi pri fhla v' nebefhko drushino vézhniga veselja.

Spofhtúj nebefhke prijatle ino prijatelze svoje, posnemaj njihove svete zhednosti, ino se perporozhi vsaki dan svetniku alj svetnizi, katere god sveta zérkuv obhaja. Posebno pa v' zhafti iméj svojo sveto Patrono, katire ime fi per f. kersti sa to prijela, de bi shivela po njenim svetim isgledi. Sa vsako nedeljo najdesfh v' prizhejozhnih búkvizah shivlenje ene

1) II. Mojs. bukve 23, 20 — 21.

svetnize s' kratkim popisano. Preberi vsako nedeljo, kedarkolj vtegnesh alj moresh, ene svetnize shivljenje, sapomni alj samerkaj li njéne posebne zhednosti, se po tistih ravnaj, ino se njéni príproshni perporozhaj. Tok bolh svoje posebne pomozhnize v' nebesih imela, ino lahko po pravim poti k' nebesam hodila; dokler enkrat na frezhno sadno uro tvoje prijatelze po tebe pridejo, ino te v' vezhno veselje ponésó. Amen.

### III. Dve ino pétdefet

boshjih svetniz,

devíshkiga štana posebnih prijatelz.

#### 1. S. A g a t a.

Isgléd kako se fkušhnjava premaga.

S. Agata, alj Ajta, je imela v' Sizilji na Laskim shlahne ino bogate starishe. Bila je sáliga liza, pa she déplhiga, nedólshniga ferza. Deshelski poglavár Kvinzijan jo je posheljel, jo vkasal prijeti, ino nesramni babi Afrodisi dati, naj bi jo s' svojim' rasvujsdanim' hzhérami sapeljala, ino ob nedolshnost perprávila. — Kako nevarna je telesna lepota

dékelzam, ki se greha fkerbno ne várjejo, ino se s' malopridnim' shénstvami prijásnijo! Sapelivzov je poln veľ svét, pa nar hujšhi so hudobne shenke.

Kedar je f. Agata vídila, de jo bodo v' hudo gnali, je pokleknila, ino Jesufa lepo profíla rekózh: »Moj Gospód Jesuf Kriřtuf, ti gospodár v'lih řtvari, faj vídilh řerze moje, ino veľh, kaj shelím: le famo tvoja naj bom. Ti si moj pařtir, jes pa tvoja ovzhiza; ovarji me nevřmílesha, ino pomagaj, de hudobo premagam.« — Takó bi naj vsaka deviza v' hudi prilóshnosti sdihvala, gotovo bi vsako řkuřhnjavo premágala.

Zel méřenz' dni je morla f. Agata neframno nagavárjanje preřhernih řhenřtufv terpéti, alj Jesuf ji je pomagal řtanovitnej ořtati. Afrodisja je oblařtniku povédala, de s' njoj nizh ne opravi. Vkashe jo pred se pergnati, ino ji rezhe: »Alj te ni fram, shlahna hzhér, pa Jesufa moliti?« Ona mu řerzhno odgovori: »Mene ni fram moliti Jesufa právřiga Boga; le tebe naj bo fram, ki molilh neframne malike.« — Na to jo sapové s' peřtmi biti, ino v' jezho sapreti. — Tudi nař ne řmé biti fram Jesufu sveřto řlushiti, ako nař ravno hudobni ľjudjé sanizhújejo, sakaj: »Kdör se bo mene v' priřzho ľjudi řramoval, pravi Jesuf, ga tudi jes enkrat pred řvojim Ozhetať posnal ne bom.

Drug den jo je vkasal oblaftnik spet perpeljati, se ji grosí, ino ji shuga 1) jo strahno martrati ino vmoriti, zhe svoje vére ne sataji. Alj serzhno mu ona pové; »Jesuf je moje shivljenje ino isvelizhanje.« — Na to jo vkashe na tesávnizo raspeti, ino s' sherezhim shelesam shgati; ona je pa sa vse to Boga hvalila. Grosovitnesh ves ferdít ji sapové perfi odrésati. V' sveti framoti njemu Agata ojstro rezhe: »Grosovitni kervolog! 2) kaj tebi tudi perfi niso vezh svete, s' katerim te je tvoja mati dojila?« — Takó se nezhistá ljubésn v' nar huje sovrashtvo premení. O kóljko dekelz je she od nesframnih molhtuv pomorjenih! —

Tisto nozh se je vfa jezha osvetlila, ino zheftitliv mosh, sam s. Peter se ji perkáshe, ino jo osdravi. Zelo nozh je po tem premolila, ino hvalila Boga. — Ofleplen oblaftnik se sazhudi, kedar vfo sdravo pred nja perpelja jo; alj spet jo vkashe illezhi, ino po ojstrih zhrepinjah, po glashovni ino shivim vogli obrázhati. Na to se je semlja tako strahno trefti jela, de se je nekaj sida alj mira poderlo, ino je dva oblaftnikova svetvavza vbilo. Hitro márternizo spet v' jezho saprejo. Sdaj je s. Agata serzhno sheljela fkoraj k' Jesusu priti, ino je sazhela moliti, rekózh: »Moj Gospód ino stvarnik, ki si me is mladih lét

1) Proti. 2) Kervavez.

zhísto ohranil, meni možh. dal vse bo-  
lezhíne preterpeti, ine ne ljubiti te-  
ga sveta; oh vsemi mojo dušo gor,  
de se lozhim révne semlje, ino grém  
tvoje vsmilenje vshivljat. — To je  
ismolila, ino sladko v' Gosposi vmerla. —

Srezhna deviza, ki vse íkufhnjave tako  
ferzhno premaga, in svojo zhístost tak lepo  
ohrani; oh kako vesela lahko tudi ona svét  
sapusti!

Nedolshnost je tvoja nar gorfhi lepota,  
In zhístost je tvoje nar shlahnej blagó;  
Ohrani jo, dekelza, íkerbno, de smota  
Posvetna tajíste ti vsela ne bo.

## 2. S. A n a.

### Ísgléd srezhne matere.

S. Ana je bila imenitne shlahte kralja  
Dávida, v' obljubljeni desheli rojena. Vbosh-  
na, pa bogabojezha je bila, rada je brala  
ino premíshlovala boshje rezhi; sa to jo je  
tudi Bog posebno ljubil, ino srezhno storil.

V' ívojih létah se je omoshila, ino je  
s' svetim Joahimam v' sakoni lepo poshteno  
shivela. Bog njima ni dal bogastva, tudi ne  
veliko posvetnih dobrót, alj vezhi srezho je  
njima odlozhil: dobriga otroka, njuno nar  
lepshi veselje. — Kaj pomaga sakonskim íhe

toljko premoshenja, ako jim malopridni otrozi veliko shálofti napravljajo, ino shivljenje krajibajo? Pametni otrozi so starihov nar vezhi bogastvo.

Isvoljen zhač je bliso perhajal, de bi prišel Isvelizhar svetá. S. Ana je porodila, she perletna, Marijo, isvoljeno mater bóshjiga Sina, ki je bila juterna sarja révnimu svetu. Skerbno je ljubesnivo devizo redila, jo je vuzhila Boga prav sposnati, ino njemu svešto flushiti. To je pa tudi nar lepši dota alj erbshina, katero matere svojim otrokam sapustijo. Bogabojezha hzhér ino modra shenka se s' slatam ino šrebram ne plazhate.

V' lepi saštópnofti ino v' híshnim miru je f. Ana s' bogoljubnim mosham vse svoje dni preshivela; prijasna svoji šofefki, dobra vhogim, ino svešta je bila svojimu Bogu. Ona pokashe nam, kako tudi šakonki lahko frezhno shivijo, ako le svešto dopólnijo dolshnofti svojiga štani. Vmerla je f. Ana polna savupanja boshjiga; ino nam sapustila blago hzhér, kralizo nebél ino semlje. Po zelim sveti sdaj njeno ime flovi; naj jo ves shenfki rod zhefti, ino pošnema nje svet isgléd.

Dobra mati

Perva frezha so otrók;

Jih šposhtvati

Sapovedal je šam Bog.



## 3. S. Anastasja.

## Isgléd v' milene shene.

V Rimi je bila s. Anastasja rojena, ino od svoje shlahne matere v' keršhanški véri dobro poduzhena. Po volji svójiga ozheta je Publija, malikvavza vsela, ki je bil s'zer shláhniga rodú, pá slo flábiga sadershanja. — Kako hudo délajo starilhi, ako s'voje sine ino hzhére v' sakon peršilijo, ino le na imenitne, bogate prilike alj stane glédajo. Le svétvati, ne pa siliti k' sakonu je starilhov pravizhna dolshnóft. Rasvujsdán mosh je Anastasji vse premoshenje sapravit, ino njegovo gerdo shivlenje njo je slo v' ferze bolelo. Sa to je pa pridno molila, ino objilkovala kristjane, ki so bili po jezah saperti. — Takó je molituv v'fáke nefrezhne sakonške shene nar bolji prijatelza, ino dobre dela so njeni svești prijateli.

Hudoben Publijus ji tudi ni pustil Bogu svešto flushiti. Satoshi jo per neverni gosposki, de so njo v' jezho vergli. Prijatla ni ime-la, de bi jo objilkal; sa to je s'vojimu duhóvni-mu oskerbniku svetimu Krisogonu píjala, ki je bil tudi sapért, se mu je v' molituv perporozhi-la, ga je sa svét ino potolashen naak prošila. Duhovnik jo pífaje lepo podvuzhi, ino potolashi, de bo v'smilén Bog tudi njeno proš-njo v'slišhal, naj le voljno poterpi. — Blagor dušhi, ki dobriga spovednika ima, ino jih lepo vboga; anđelj varh so ji oni na sealj.

Pergodi se, de je Publijus njeni mosh na poti vmerl. Po tem je Anaftásja spet is jezhe réfhena bila; alj kakor vdova je le sa nebefa skerbela, kerškanskim jetnikam pomagala, ki so jih savelj kerškanske vére nevmileno terpinzhili. 1) Kedar je grosoviten zesar Dioklezjan vkasal svétiga mahnika Krisogona is Rima v' Akvilejo gnati, ga je tudi ona spémila, ino mu do smerti svešto stregla. — Dobre shenke li nar vezh nebél saflushijo, kedar lepo bolnikom postréshejo, ino merlizhe zhedno ofkerbijo.

Po Krisogonovi zhestitni smerti je Anaftásja tudi drugim muzhenikam 2) ravno takó svešto flushila. Kjér je bila nar vezhi fila, tam je nar hitrej perstopila. Sa to so jo pa nevézni malikvavzi sgrabili, ino Hirskimu poglavarju odšoditi dali. Stanovitna je bila í. Anaftasja véri Kristušovi, ino sa to v' ogenj vershena. — Sdaj se per svojim' Gospodu veseli v' nebelih, ino njeno sveto ime slovi po vsej kerškanski zérkvi, kakor se tudi v' litanijah pred všim drugim bere.

Kdor rad bolnikom freshe

Si venz 3) nebeshki veshe.

---

1) Martrali. 2) Marternikam. 3) Krenz.

## 4. S. Armela.

## Isgléd poboshne dékelze.

Poboshna Armela je imela kmétifhke, to de brumne starifhe, ino je v' svojih mladih létah ovze pafla. Na paflhi je imela lep pi-fan zhař moliti ino premifhlovati boshje rezhi. Enkrat je na polji bridko martro krisha ogled-vala, ino je rekla: »Kako sa ljubo te-be Jefuf imá, ki fe je sa tebe kri-shati dal!« Na te besede fe je njena du-fha neisrezhene ljubesni k' Jefufu vnela. Pogosto je isdihvala sama s' febj: »O moj Bog, kako fi ti ljubesniv, ker moje ferze od tvoje ljubesni toljko gori, naj te ravno le malo fhe posnám!«

Svoje devifhtvo je vedno ohranila; svo-jih sadnih trideset lét je eniga shláhnika gofpodinila, <sup>1)</sup> ino shivela v' meřti, pa tudi na desheli pořhteno ino bogabojezho. Vfe svoje pořle alj dela je is gole Jefusove lju-besni pooprávljala; sa to je fhlo vfe ji lepo od rok.

Kakor hitro fe je prebudila, je pomoli-la rekózh: »O moj Bog ino moje vfe! ti fi moj ino tvoja fim jes; tebi fe vřa isrozhim.« Pridno je sa delo segla, mířlila pa tudi na Bogá; ino sa to ji je vřako

---

1) Sa gofpodinjo flushila.

delo lahko hodilo. — Kedar je v' jutro sgodaj sakurila, alj sanetila, ino is male jiskre velik ogenj naredila, je djala sama per sebi: »O moj Bog, naj bi ljudjé le to hotli, kar ti hozhefh, kako hitro bi se tudi v' njihovim ferzi shiv ogenj tvoje ljubesni vnel.« — Kedar je koklo vglédala, se je svojiga Isvelizharja spomnila, ki se tudi fkerbno koklo imenuje, ino je rekla: »Pod peruti tvoje ljubesni se hozhem fkriti, de fkrita vfa fovráshniku frezhno vjidem.« — Zhe je ob nedelih njo kdo na dobro voljo vabil, se je lepo sahvalila, v' jispizo alj zhumnato fhla, ino je djala: »O ti moja ljubésn! kako bi se bres tebe veselila? Ti li moja nar flajshí radoft.« 1) Od konja možno vdárjena je hudo sbolela, ino terpela velike bolezhine. Veselo je vse is ljubesni do Jesufa prestala, ino frezhno vmerla. Njéna posledna beseda je bila prekladko ime Jesuf.

Srezhen lahko vsaki ftan,

Ako bo le prav dershán.

Morefh si pa persadéti,

Ako hozhefh prav shiveti!

---

1) Veselje.

## 5. S. B a r b a r a:

Isgléd shive fposnave boshje.

Ozhe f. Barbare je bil v' Nikomedji, v' velikim mesti na jútrovim, mogozhen ino imeniten mestlán, 1) pa tudi serdit sovrashnik sve-te Jesufove vére. De bi se Barbara, njegova verla 2) hzhér s' kristjánami ne sisnanila, jo je v' neki turn sapèrl, v' samoti prebivat. Alj povfodi lahko Boga fposnamo ino nájdemo, zhe le sami hózhemo. — Barbara je slato sonze po dnevi, svetlo luno, svesde po nozhi, ino toljko lepih stvarí premishlovala, je molila stvarnika vsih rezhi, ino je serzhno sheljela njega prav fposnati. Bog jo je vflifhal, ino kedar je enkrat nevérn ozhe od doma fhel, je bila v' kerfhanfki véri poduzhena ino kèrfhena. — Kako lepo priloshnost pa sdaj kristjani imajo Boga prav fposnávati! Ne le sonze, méfenz in svesde nam ga nozh ino den osnanjújejo, temuzh vsako nedelo ino sapovedan prásnik naf on sam v' hifhi boshji po naméftnikah svojih vuzhi. Gorjéj nam, ako ga svefto ne pfhifhamo!

Kedar je she odraftla, je hotel f. Barbaro ozhe omoshiti. Ona je pa obljubila Jesufu svefta ofiati, ino je ozhetu lepo pohlevno povédala, de je kristjana, ino moli práviga edi-

1) Purgar. 2) Lepa.

no trójniga Boga. Ta beseda je hudòbniga ozheta toljko rašferdila, de jo hozhe per pri-zhi vmoriti. — Dolshni so biti staršam otro-zi pakorni, alj zhe jim kaj sapovedujejo, kar je soper boshje sapóvedi, jih vbogati ne smé-jo; sakaj vezh se je bati Bogá, ko ljudi.

Sdivján ozhe shene svojo lastno hzhér pred nevérniga sodnika, ter jo satoshi, de je krist-jaua. Sodnik jo s' lepim napravlja, naj mali-ke moli. Alj Barbara je serzhno odgovorila, de raj vmerje. Sa to jo vkashe s' volovskim shilami alj bikovizami pretépati, vso rasmefa-riti, ino po tém v' jezho sapreti. Po nozhi se ji Jesus sam perkáshé, jo osdravi ino poter-di. — Srezhne dúfhe, ki svojimu Gospodu svešto flushijo. Naj sapuſti mati svojga otro-ka, Jesus svoje flushávnize posabil ne bo.

Drugi den njo spet pred sodnika pershe-no. Sopot jo v' malikvanje nagovarja; kedar pa nizh ne opravi, jo sapové nevsmileno biti, ji perli odtergati, jo sa laſe po meſti vlázhi-ti, ino s' sherezhim shelesam njene rane shga-ti. Ona je pa le v' nebo gledala, ino molila: »Tvoja roka o Gospód! me ne sapuſti, faj s'tebój vse premorem, bres'tebe pa nizh.« —

Sadnizh jo obfodi, de bo ob glavo dja-na. Ino glej! nezhlóveshki ozhe sam svoji hzheri glavo odſeka. Ta hudobija je pa tudi v' nebo vpila. Po poti k' damu je grosovitni-ga ozheta ſtrela vbila. Tako v'ſe, kar je

is Boga rojeno svet premaga, vuzhi f. Janes. Nafha vera je premagavka sveta.

Vbogaj rada svojo mamo,  
Slufhaj svojga ateja;  
Le takrat ne vbogaj samo,  
Ker rasshalijo Boga.

## 6. S. Brigita.

Is gléd poshtene sakonfke shene:

Na Shvédovskim je bila f. Brigita rojena. Imela je bogabojezhe ino imenitne stariſhe, ki so bili kraljeviga rodu. V' tretim leti svoje starosti je ſhe le pregovorila, pa tako gladko ino modro, de so se vsi sazhúdili. Kedar so ji mati vmerli, njo teta lepo v' ſtrahi boshjim isredijo. — V' svojim desetim leti je ſliſhala enkrat od bridkiga terplenja Jefusoviga tako lepo prédgvati, de je od te dobe krishaniga Jefusa vedno pred ozhmi imela. — Blagor duſham, ki beſedo boshjo sveſto poſluſhajo; podobne ſo pridnim buzhelizam alj zhibelizam v' vigredi alj v' ſpomladi, ki vſako jutro ſkerbno letijo ſterd po rôshizah brat. Zhe ſi le en ſam nauk per vſaki predigi v' ſerze vtifnejo, ſkoraj bo Jefus v' njihovim ſerzi prebival.

Prihodno nozh po prédigi je Brigita Je-

susa vidila, kako je krishan ves v' kervi ino v' bolezhinah bil. Bárala ga je, kdo je njega takó strahno ranil? ino je odgovor prijela, de tajisti, ki njegovih sapoved ne dershijo, ino takó flabo povrazhújejo toljko njegovo ljubésn. — Nashi grehi tudi ponovljajo po duhovsko Jesufove rane, ino hudobni sapelivzi ga na krish perbíjajo, kedar nedolshne dúsho morijo.

Nar pogoje ino nar rajshi je s. Brigita Kristusovo terplenje tudi per svojim delu premishlovala, ino se je premishlováje vselej mило rasjokala. — To premishlovanje terplenja Jesufoviga naj bo dekelzam nar lepshi ogle-dalo alj shpegel. Kedar te posvetno veselje meti, poglej, kaj je tvoj Isvelizhar sa tebe terpel, ino ne supravljaj drage zene njegoviga saflushenja. Kedar teshko delash, alj kako drugo teshavo imásh, spomni se Jesúfa, kakó voljno je on terpel sa tebe. Is svétiga krishna naf Jesuf nar lepshi vuzhi prav po kerfhanfko shiveti.

Ko je she odráftla, fú jo ozhe imenitnimu knesu alj firshitu sarózhili. Isprošila si je she eno leto se sa sakónski stan prav perpraviti. Molila je, postila se, ino Bogu perporózhala, naj ji sakon poshegda, jo grehov varje, ji dóbriga mosha ino pridne ótroke da, zhe je njegova sveta volja. — Kako flabo se pa v' nashih zhash nevéste v' sakon perpravljajo! Samo dobre volje, lépotizhanje trupla, flabe tovarshije, ino zelo nesramni



grehi jih vezhdel v' sakon spréaljajo; sa to je pa tudi toljko nefrezhnih sakonov. Na grešnim poti naf prava frezha nikolj ne frezha.

V' sakoni je s. Brigita s' svojim mosham lepo mirno shivela, otroke fkerbno redila, je rada molila, vbogim pomágala, ino je, vřim sakonřkim ozhitno pokásala, kakó se tudi v' sakoni lepo Bogu řlushi. Pogořto je k' řpovedi ino k' řvetimu obhajilu hodila, de bi shivela vedno v' gnadi boshji. — řShe bolj gorezhe je po řmerti řvojiga mosha kakor vdova Bogu řlushila, je vuzhila mlade deklize, řvarila řljudi, řjih k' pobólřřhanju opominala, pa tudi sama v' řřřri pokori shivela. Bog je řvoji řlushávnizi veliko řkrivni řreži rasodél, ona pa řshenřkimu řpolu lep řsgléd řapuřtila, kakó naj devize, kakó řakonřke, ino kakó řvdove řshivijo, de řfrezhno v' nebeřa pridejo.

Prelepo zvetijo nam rořřize tri:

Nedólřřnosti řlilja deklizham;

Violza pořhtenosti řshenam zveti,

Poboshnosti řsonzhna udovam.

## 7. S. D o r o t e j a.

řsgléd nevéřte řJesufove.

řSavólř řsvete vére řJesufove je bila řsveta řDoroteja, alj řRatija pred nevéřniga řsod-

nika pergnana; ino kër vére sataiti hotla ni, jo martrajo ino natesújejo; alj Bog ji da mozh sa Jesufa vse stanovitno preštati. — Zhe smo ravno ilabe stvari, vender samóremo vse ikos tajistiga, ki nam svojo mozh daja.

Kër sodnik vidi, de jo she tako strasne martre ne preobérnejo, devizo k' smerti obšodi. Tega se ona mozhno rasveseli, ter pravi, de bo ikoraj v' nebeski raj svojiga Shenina prišhla. — Na poti k' sodnimu kraju njo sa tega govorjenja del, neki nevérn mladénzh, Teofilj po imeni, sammehljivo poprosi, naj mu naj isverta alj raja svojiga shenina kakih roshiz, alj pa sadja pošhle. Svetniza mu rada obljudi, ino veselo, kakor bi k' poroki šhla, sodno mesto nastopi. Prej de je glavo nagnila, prósi eno toljko ponehati, de bo nekoljko pomolila. In kedar moli, postoji mladénzh ves prijasen sravno nje, ki ji v' lepim pletarzi alj korbizi tri dišhezhe roshe, ino tri svetle jabelka pernese. S. Rotija ga Teofilu pošhle, ino se da voljno ob glavo djati. — Takó dober Bog pravizhne shelje she na tej revni semlji dopolni; she lepši jih po smerti v' svetim raji, alj v' diki nebeski, doplnil bo.

Ravno se je Teofilj s' svojim' tovarshami od tega sanizhливо pogovarjal, kar mu je Rotija obljudila, ino she angelj v' mladénški podobi k' njemu pride, ter mu sporozhi, rekózh: »Te roshe ino jabelka tebi Rotija pošhle is raja svojiga Shenina.« To je Teofila takó rasvetlilo, kakor svétiga Pavla nebeska per-

kasen po poti v mesto Damáshk. Sposnal je, de je le f. keršhanfka, katoljšhka véra prava; je sapuſtil ſvoj greſhen ſtan, ſe je dal kerſtiti, ino je kakor f. Ratija, ſa véro ſvojo kri prelił.

Oj veſelite ſe zhiſte duſhe, ki ſveſto flushite Jeſusu ſvojimu Goſpodu; ſakaj: »O ko ni vidilo, ne uho ſliſhalo, tudi nobeno ſerze obzhutilo, kar je Bog tajſtim perpravil, ki njega ljubijo.«

Kér ſ' veſeljam te glufhijo

Sapelivzi, in ſhelijo,

Dekle, v' dobrim smotit te;

Naj te ſunaj vſe obfuje,

V' ſerzi Jeſuf le ſtanuje,

Jeſuf ſam, in druſga ne!

## S. S. E l i s a b e t a,

Iſgléd ljubeshnive prijátelze vbogih,

Snana je kerſhánfkimu ſvétu radodarnofť f. Elisabete alj Liſe; pa veliko mladih ljudi miſli, de je le bogatih ino odráſhenih dolſhnoſť vbogim pomáhati. Elisabeta nam pokaſhe, kako naj tudi ſhé otrozi réveſham perjатели ino perjatelze bojo.

Mlada goſpodizhna Liſbeta je vboge takó rada imela, de je raji med njimi bila, kakor

pa med shtimanoj gospòdoj, po besedah svéti-  
ga písmá, ki pravi: »Boljši je jiti v'  
hišo shaloſti, kakor pa v' hišo ve-  
ſelja.« V' ſredi med vbogim ſrótami ino  
ſapuſhenim' vdóvami je bilo nje nar vezho  
veſelje. — Vzhafi ſe je prav borno oblekla,  
je ſhla med ſvoje domazhe goſpè, ino je  
rekla: »Tako bi ſe jes noſila, ako bi  
bila vbóſhniga ſtanu. — Kakor lepo je,  
zhe ſe hzhére imenitniga, goſpóſkiga ſtanu  
poniſhno nóſijo, takó gerdo ino neſpodobno  
je, kedar ſe deklizhi ſromáſhkih, kmétov-  
líkih ljudi napihújejo, ino po goſpólko noſijo.  
Take bo Bog gotovo poniſhal.

Po ſmerti ſvojiga moſha je ſ. Elíſabeta  
zelo ſromáſhko ſhivela, de bi potrebnim vezh  
pomágala, ino Jeſufu bolj podobna bila, ki  
vbolſhtvo toljko zheſti, de hozhe ſam v' vbogih  
ſpoſnán, ino darván biti. On bo koſárz  
alj glash meſle vode, ki ſe vbogim po-  
dá, enkrat lepo poplazhal. — O koljko je  
sdaj Elíſabetno plazhilo v' nebefih, ki je toljko  
dóbriga ſtorila na ſveti! Kdor obilno dó-  
briga ſéje, bo tudi enkrat tam obil-  
no ſhél.

Kdor rad vbogajme daruje,

Jeſufu on poſojuje;

Jeſuf je njegov dolſhnik,

In ſa vboge povražhnik.

## 9. S. Evdokfija.

Isgléd, kaj sveto pétje premore.

Nefrezhne so mlade deklize, ki jishejo sapelivimu svetu dopasti, alj s' svojoj lepotoj trupla, alj s' sladkimi marnami, alj pa s' neframnim' klafarskimi pesmi. Godí se jim, kakor Evdokfiji, katéro, je ravno to v' nezhisto shivljenje tako dalezh sapeljalo, de ni na svojo vést, ne na Boga porájtala vezh.

Dolgo zhafa je she v' tem shalostnim stanu preshivela, kar slifhi enkrat o polnozhi popótniga meniha, ki je bliso njéniga stanovanja prenozhhval, sveto pésm od sódniga dné na ves glaf prepévati: kaj stráshniga zhaka gréshnika, koljko veselja pa pravizhniga. — Lepe, svete pesme so Bogu ravno takó vshezhi, kakor molitve, ino gínejo serza ljudi, kakor nar lepshi nauki. — Koljko pohúfshanja bi se odgnalo, naj bi mladenzhi ino deklize namesto pleperz svete pesmi pele; mnogo dusho bi pogublenju odtele, kakor brumen menih Evdokfijo.

Kedar ona shalostno pésm tenko poslušha, oshivi nje vést; spet se prebudi is svojiga gréshniga spanja. Kakor hitro se je rasdenilo, poshle po bogabojézhiga meniha, ino ga profi, naj ji strashne resnize te pesmi na dalez rasloshi. Slifhati od ojstre sodbe boshje pred meniha poklekne, rasodene svoje rasvujsdano shivljenje, ino ga profi, naj ji

svetva, kaj bi sa isvelizhanje svoje storila? — Oj de bi mi svojiga serza bóshjimu opominvanju ne sapirali, ki se nam sdaj fkos nafho vést, sdaj po prédgarjih ino spovednikih gláfi, kako lahko bi toljko gréshnikov milost boshjo doseglo!

Opučila je Evdóklija vso nezhémerno nosho, spokornikov rosfovník \*) je sazhela nofiti. Podala se je med drushino bogoljubnih diviz, ino je neprenéhama na boshjo milest klizala. Bog je vflifhal prave spokornize mil glaf; je dal ji sopet ljub dushen mir, dal ji mozh vse terpljenje serzhno premágati, ino zelo vmreti sa sveto Jesusovo véro.

Takó sapeljajo posvetne shelje mladino v' pregrébno shivljenje; pa tudi modro posvarjenje mnogo dusho na prav pot saverne. Zhe si pa ozhitno svariti ne vúpamo, le kako sveto pésmi od smerti, od sodbe, od pekla alj nebés lepo sapojmo: ino nehalo bo klafanje, omolknil bojo hudobni jesiki, ino Bog se shalil ne bo. To naf s. Pavl vuzhi, ki pravi: Opominajte se med sebój s' psalmi, s' hvalnimi ino duhovskimi pésmi; pojte veselo v' svojih serzih Bogú.

Zhe sveto prepévash, skushnjaya beshi,

In angelj varh tebe posluffa;

\*) Ojstro oblazhilo.

Nesramniga pétja se (hkrati) veseli,  
In angelj varh tebe sapuſha.

## 10. S. E v f r á s i j a.

Isglèd devizhne ponishnosti.

Ponishnost je sveta dolina devíſhkiga ser-  
za, v' kateri nar gorſhi 2) roshize deklíſhkih  
zhednost rástejo, ino zvetó. Tega nam daja  
ſ. deviza Evfrasija shiv isglèd.

Bila je zefarju Teodósiju blishna shlah-  
ta, pa she od ſvojiga pétiga leta se je vſa  
Jesufu isrozhila. Imela je brumno brumno  
mater, ki ſo vedno perporozhali ſvojo hzhér  
Jesufu ino Mariji, rekózh: »Gospód Jesuf  
Kristuf, vsemi to déte v' ſvoje o-  
fkerblenje, sakaj le ſamo tebe ono  
jifhe, le v' tebe savupa!« —

Blagor otrokam, sa katere ſtaríſhi prav  
mólijo; proſhnje ozhetove, ino materne ſolse  
sa otroke pred Bogam niſo ſaftójn.

V' ſvojih mladih letah se je v' ſveto dru-  
shino bogabojezhnih deviz, k' nonam podala, se  
ovarvat ſapeliviga ſveta. Sapuſtila je vſo po-  
ſvetno zhaſt ino lepóto, posabila imenitno  
shlahnijo ſvojiga ſtanu. Bila je med ſvojimi  
ſeſtrami, kakor nar ſlabſhi dekla. Rada je

1) Vrag. 2) Lepſhi.

drugim postéljala, hišho pométala, vódo v kuhnjo nosila, kruh pekla; nobeno delo ji ni bilo preflabo, ni jo grosilo she tok teshávni-ga posla. 1) — Alj ne le pridna, tudi pohlevna, ino s' vřim takó prijasna je bila, kakor bi bla med njimi nar bornišhi. — Nar vezhi vrednořt per Bogu ino per ljudéh tajišta dekliza imá, ki fama ne vé, kaj veljá. Kedar je enkrat neka tovarřhiza, hzhér porednih řtariřhov Evfrasijo gerdo rasshalila, ni zhakala, de bi jo una sa saméro profila, ampak fama je pred njo pokleknila, ino se s' njo lepo řprá-vila. — Kaj tákiga le ponishno ino pohlevno ferze řtoriti samore; kdor sam sebe previšoko miřli, she odpustiti nozhe. Kako nekerřhansko bi to bilo!

Ljuba dekliza! alj hozheřh pred Bogam kaj veljati, varji se řhtimanja. Vře, kar dobriga imářh, je boshji dar, zhe on tebi to řvoje odvseme, kaj bo tebi ořtalo? »Kaj imářh, pravi ř. Pavl, de bi ne bila prijela, zhe pa prijela ři, kaj se hvaliřh, kakor bi ne bila prijela?« Lepo se sařtopi s' vřim, ne shali tovarřhov ne tovarřhiz; ako pa drugi tebe rasshalijo, le rada jim vře odpušhaj, kakor rad tebi Bog odpuřti; le tok boh imela veliko veřelih dni na řveti. »Vuzhite se od mene, govori řesus, kako řim pohleven ino ponish-

---

1) Dela.



niga serza, ino bote najdli mir svojim duham.\*

Ponishnost, pohlevnost in ljuba krotkost,

Te dajo deklizham nebesko vrednost.

## 11. S. Evlaliija.

Isglèd kerfhanfke serzhnosti.

S. Evlaliija, Shpanska dekelza, she le shternajst lét stara, je bila mozhnejshi kakor vse martre, s katerim so jo hotli neverniki ob sveto kerfhanfko véro správití. Sa to, kér je is mládiga svesto Bogu flushila, se malo-pridnih tovarshij varvala, je serzhnost Jesufova v njej prebivala.

Grosoviten oblastnik je nevsmljeno kristjane preganjal. Vsi véni so v strahih bili, mlada Evlaliija se pa ni sbala. — Kedar ona serzhno pred sodnika stopi, jo on serdito pobara: »Kdo si ti?« Ino ona mu bres strahu odgovori: »Jes sim Evlaliija, flushavniza Jesufa Kristufa, kralja nebes ino semlje.« — Oj srezhna vsaka duha, ki to odgovoriti samore! Ni se ji bati teshav, ne she toljko grosovitnih sovrashnikov.

Nevsmilen kervolòk jí s' ognjam proti, jí druge strashne martre kashe, ino jo otepsti sapové, alj ona se njemu nasmeji, ino pravi:

»Bog je per meni, nizhesar se ne bojim.« Naj bi se vsaka dekliza vselej spomnila, de je Bog per njej, kedar bo od sape-livzov k' hüdumu sküfhana, sveta grosa bi nje-ne flabe pozhutke spreletela, in vsak greh bi s' boshjoj pomozhjoj lehkó premágala.

Sbdnik ves ferdit, de mládiga deklizha premágati ne more, jo vkashe na tesávnizo raspeti, s' shelésnimi grebeni rasmefáriti, ino s' sberjavzój po ranah shgati. Vsa v' eni rani s' kervjój oblita je veselo savpila: »O moj Shenin ino Isvelizhar! kako lepo se sveti v' teh mojih ranah tvoja shiva podoba. Vse te kervave rishe, po mojim shvoti sapifane, tvoje terplenje prav shivo pokashejo, kako si ti v' refnizi terpel.« Takó vse voljno preštoji, ino gre k' svojimu Jesufu v' vezhno veselje.

Glej ljuba dusha, mlado muzhenizo, 1) kako, ferzhno sa Jesufovo ime vse preterpi; kako nevoljna si pa ti, zhe tebi kdo tvojih domaznih kaj sháliga rezhe, zhe te kak sob poboli, alj tebi Bog kako drugo teshavzo pohle!

Le samo kdor s' Jesufam rad poterpi  
 Se enkrat v' nebesih tam s' njim ve-  
 seli.

1) Marternizo.

## 12. S. Evstohija.

Isgléd ponishne, pámetne nošhinje.

Mozhno greshijo matere, tete, babize ino pestovne, ktére she v' pervi mladosti otroke nezémerno oblázhijo, ino jih po tém takim gisdosti alj oferti vuzhijo. To prizha shivlenje f. Evstohije. Bila je shlahna Rimška dekliza, ino je she od mladih nog vse nezémerné ino prasne shege shénškiga spola sanizhvala. Le Bogu flushiti, ino njemu dopasti jo je veselilo. Neki teti ta pohlevna nošhinja mlade deklize ni dopadla. Rezhé ji ponishno preprosto oblázhilo isflezhi, ino drugo shtimano obleko dati, de bi se po shegi drugih dekliz nošila. Vkashe ji lafe nakrišhpati, ino olishpati glavo, ter pravi, de se takó nošiti njénimu stanu spodobi. Mlada Evstohija bila je tega slo shálostna. Alj kaj se je sgodilo! —

Prihodno nozh se gisdafti \*) sheni angelj perkashe, ino ji strashno sashuga, rekózh: »Predèrsnila si se s' svojimi pregréšhnimi rokami devishke glave lotiti, ki je Bogu pofvezhena; sa to se ti bojo ravno te roke pofshile. V' petih méfenzih tebe k' pokopi pofnesó.« Kar je govoril, se je sgodilo.

\*) Preysetni,

Neumne matere pogosto nar vezhi veselje imajo; videti svoje hzhére prav drago oblezene; zelo natihim ozhetam jemló, de hzhéram gisdavo obleko omifhlujejo. Alj ravno te hzhére, skos gisdost v' greh sapeljane, svojim materam solse prelivajo, ino jih prehitro pod grudo správiyo. — Oj nefrezhna draga kupzhija s' kateroj se dusha ino telo sapravi, premoshenje satrati, hifhni mir odshene, zhasna frezha ino vezhno isvelizhanje sgubi. Deklizam nar gorfhi lepota je zhednost ferza, nar lepshi oblazhilo je krilo, ki si ga same naredijo.

Od te dobe se je deviza Evstohija she bolj nezhe mernosti varvala, je sa svojiga vuzhenika s. Hironima imela, ino je svoje tiho bogaljubno shivljenje v' Betlehemi bliso jafelz Jesufoviga rojstva sklenila.

Kaj pomaga vfa lepota,

Ako ferze lepo ni?

Vfa nezhe mernost je smota,

Ki nedolshnost oflepi.

### 13. S. Fina.

Isgléd devifhke framoshivosti.

S. Fina je bila dekliza sáliga liza, pa she lépshiga nedólshniga ferza, ino framoshlive dushe. Veliko mladenzhov se je hotlo

s' njoj snániti, alj bali so se Fine ógovoriti, kér te je toljko pametno ino framoshljivo noli-  
la. — Tako je dober Bog nedólshnosti dal sa tovarfhizo framoshlivoft, ki jo svefto varje, ino se nje lozhiti ne da. Sreznha dekliza, ki te dvé sestre svefto v' svojim ferzi ohrani; ne bo svojiga devifhtva sgubila. Lize, ki ga rudezhiza objide, kaj nefrámhniga flifhati, alj saglédati, bo dolgo lepo rudezhe; ako ga kerv vezh ne oblije, bo kmalo blede, sakaj nja nedólshnoft je vmerla.

Fina je' rada vezhdel fama bila, ino ni v' flabe tovarfhije sahájala. Vedla je, de flaba pajdashija dobro sadershanje kasi. Kedar je fhla po svojih poslih alj opravilah, ni na poti postajala, ne sjalov prodajala, ni presfherno osirala se; ponishno je hodila svoj pot. — Kdor ozhi okolj lebe pase, germado nezhistiga ognja v' svoje ferze nanafha, ino ne more biti zhiftiga ferza. Nezhifti pogledi so firele, ki nedólshnoft vbijejo.

Pogovarjati se sa prasne rezhi Fino ni véfelilo; posebno fkerbno se je móshkiga spóla sogibala. Drugih ljudi ógovarjati se je svefto varvala, kér je védela, de tudi beseda zhlo-veka vbije. Le sa potrebne rezhi se je rada ino kratko pomenila, sakaj: »Veliko ógovorjenje ni brés greha.«

Ravno to njeno modro sadershanje je pa drugim možno merselo. Rekli so, de sa to ne govóri, kér je presfhtimana. Alj poterpela je vse te krive besede, ino je raj v' djanji po-

kásala, kakó je ponishniga serza. Kdor hozhe vsem ljudém vstrezhi, se ves smoti, Bogu pa saméri.

Bog tepe, ktire ljubi, de jih ozhisti ino isvelizha. Tudi Fina je hudo sbolela ino je morla strashne bolezhine terpeti. Zhe dalje huj je s - hajala, k' flédnima se she smésiti alj geniti sama samogla ni. Alj poterpeshlivoft ji zhafno, kratko verplenje v' nebesko veselje premeni. Lepo je v' Gospodu vmerla. — Blagor jim, ki so zhiftiga serza; Boga bojo gledali.

Alj nedolshina hozhefh bit' deviza,  
Naj bo framoshlivoft tvoja tovarshiza.

#### 14. S. Flora.

Isgléd, kako dobre dela oprávljati.

S. Flora je bila na Shpanfkim rojena. Ozheta je imela Turka; sakaj Turki so tizhaf v' Shpanfki semlji gospodarili; mater pa skerbno kristjano, ki so jo, lepo v' kerfhanfki véri poduzhili. She is mladiga je bila vbogim posebna prijátelza, ino je potrebnim pomagala, kar je premogla. Pa svojih dobrih del ní ljudém pravila; tiho je djala, in mislila: Bog vé ino vidi vse, tudi kar se skrivaj s godí. Levizi ni potreba védeti, kar desniza dobriga stori, kakor je Kristuf vuzhil.

Kdor vbogajime daja, Bogu poslojuje; alj Bog plazhoval ne bo, kar savolj ljudi storimo, de bi hvaleni bili. Zhe le sa to dobro delamo, de bi od drugih videni ino po tem hvaleni bili, smo she svoje plazhilo prijeli.

S. Flora se je is mladiga rada postila, zhe je she ravno mala bla. Kar je sebi pertergala, je vboshzhekam dala. — Dobro je sa vse ljudi se po kerkanško postiti, potrebno pa sa vsakiga grešnika. Post pregrehe pomori, ino nafhi duhi k' nebesam pomaga. Srezen, kdor se is maliga posta vadi.

Flora je pa tudi rada molila, posebno ke-  
dar je od svojiga lastniga brata preganjana,  
ino Turškemu oblastniku satoshena bila. Serzho-  
no je stopila pred nevérniga sodnika, je prizha-  
la sveto Jesulovo véro, ino je vesela sa njo  
svojo mlado glavo dala. Dobre dela so jo v  
nebesa spremile.

Skerbite fi sa prijatele, pravi Je-  
sul, ki val bojo enkrat v vezhno pre-  
bivališhe sprijeli. Dobre dela dušne ino  
telesne milosti naf v' nebesih zhakajo. Rija jih  
ne sné, mol ne konzha, tati jih ne vkradejo,  
ino smert nam jih ne vsame. Vse drugo naf  
bo minulo, le one nam bojo vezhno ostale.

Ako tebe s' svojoj hvaloj svet polona,  
Tok s' gublena bo sa tebe vezhna krona.

15. S. Franziska.  
 Isgléd bogabojezhe sakonfke shene.

Kakor se drevze nagne, tako bo israftlo drevó, lino déte she v mladosti pokashe, kaj bo v starosti is njega. Ravno takó f. Franziska alj Franza. Bila je she otrok, ino se je she rada doma v kak kotez stinila, skrivaj moliti. Se v molitvi si Bogam pogovarjati jo je vezhu veselilo, ko pa s drugimi otrozi jigrati.

Kar se dekletu navadi, tudi shena sna. Povolji svojih starihov se je omoshila, ino je s svojim imosham stitirlelet lét, v lepi sastopnosti mirno shivela. Pohlevno je poterpela slabosti svojiga mosha, mu je jškala vstrezhi v vsih praviznih rezhét. — Srezhna je samo tista sakonfka, ki je pohlévniga, mirniga, serza. Poterpeshlivoosti je v sakoni toljko potreba, koljkor v faldániga kruha. Le v ljubesnivi sastopnosti sakonfka frezha, zyeti.

Svoje otroke je skerbno vuzhila, ino v strahu boshjim redila jih; ravno to je bila pa tudi otrok nar vezhi frezha. Veliko premoshenja otrokam vezh shkodje, ko hafne alj pomaga, zhe pametno ino polhteno isrejeni nilo. — O naj bi vse matere to sposnate, ino svojim otrokam bolj sa lepe nauke skerbele, kakor sa polne shkrinje blaga! Dobra mati otrokam hiho prave frezhe postavi, ozhe jo pokrije.

Svojo drushino je f. Franziska lepo ime-la, ino je s svojim posli takó prijasno shivela,



kakor bi bila njihna sestra. S' njimi je delala, s' njimi molila, ino si je v' lako jutro ino svezher toljko zhala vsela, de jim je kaj lepiga brala, alj se kaj svetiga pogovarjala s' njimi. Sa to To jo pa tudi hlapzi ino dek'le v'fi radi vbogali. — Sreznina hihha, ki ima dobro gospodinjo; ona je svojim zhasne frezhe ino vezhniga isvelizhanja mati, ino je vezh vredna, ko polne s - hrambe blaga; shlahni kamni njo ne plazhajo.

Zhe pa hozheh kdaj dobra gospodinja biti, ne smeh' v' svojih mladih letah mehko ino rasvujsdano shiveti. S. Franzihka je oistro shivela, je s' porednim alj flabim shivesham sa dobro vsela, se je terdo postila, ino se je preprosto nosila, de si je ravno imenitniga stana bila. — Ni lepo sa gospodarja ino gospodinjo, ako sta kmethkiga stana, ino sdrava, pa posebi jefta. Drushni flab shivesh dajati, sebi pa boljshi jedi kuhati, je malopridna rasvada. Skupaj delati, skupaj vshivati Ozhe nebeshki poshegna.

Po dobrili voljah hoditi ni bilo Franzihke videti; raj je doma vbogim dala, kar bi bila po veselizah sapravila. — Hujiga greha gospodarji ino gospodinje ne storijo, kakor zele dni po hoshjih potih, po gostijah, botrinah ino kolinah hoditi, dom, otroke ino drushino pa v nemar pustiti, ki se lahko pobujshajo, kedar bres v'liga strahu shivo. Hihha bres gospodarja ino gospodinje, pa truplo bres glave, kaj bo is nju, kakor merlizh?

Posebno fkerb je f. Franziska sa mlade shenske imela, jim je delo dajala, alj pa v' slushbo pomagala, de bi se v' pohajanji ne spridile, sakaj lenoba je kofhata mati v'ih pregréh. Vuzhala jih je toljko fkerbno, ko bi jim lastna mati bila. — Po smerti svojiga moša se je vdova v'rim poivetnim rezhém odpovídala, ino je na svojo starost le sa nebefa fkerbela. Bila je v'rim pobóshniga shivlenja lep isgléd, ino tudi frezhne smerti. — Takó leško je zhlovek v' vsakim stani frezhen ino isvelizhan, naj le svoje dolshnosti svešto dopolni.

Hozhesf biti frezhna mati;

Mor' sh devishstvo prav spofhtvati;

Le poshtena dekliza

Srezhna shena sakonfka.

16. S. Genofefa.

Isgléd bogabojezhe kmétifhke deklize.

Hozhesf dekliza mlada frezhna biti, ne sanahaj se na svojo salo 1) telo; lize ravno ko roshen zvet obleti. Ne posheljúj gisdovih alj shtimánih oblazhil; one se sa dnar kúpijo, pa tebi nobene vrednosti ne dajo. Le sa zhednosti ferza fkerbi, kakor f. Genofefa.

1) Lcpo.

Na Franzoskim od bornih staršev rojena, je bila sale poštave, pa še lepši duše. Ni porajtala na telesno lepoto; le sveto shiveti, ino dušo s' zhednostmi lepšati jo je nar vezh skerbelo. — Deklize, ki truplo svoje preveliko lišhpajo, rade svoje duše posábijo; le pregréšnemu svetu dopádajo, Bogu se pa samérijo. Kaj bo is takih, kakor gréšhnize.

V sedmim leti svoje starosti je s. Genofesa od svétiga shkosa Germana zhedn krishez dobila, in ga je na vrati nosila, de svetih naukov posabila ni, ki so jih s. shkof deklizi dali, rekózh: »Sanizhuj nezhémerno obleko, ponishna budi, ino svojo zhistost ohrani.« Vse to s. Genofesa obljudiba, ino tudi svešto dopolnila je. — Oj naj bi se spomnile vse kerfhanke deklize, ki tudi nófijo krishze na patanoshtrih (moljkih), alj na persih, de jih krishan Jesul ravno to yuzhí.

Kér je s. Genofesa vsa brumna ino poshtena bila, so jo sazheli ljudje hvaliti, ino povsdigvati; alj ona se ni shtimala, tke le ponishvala se je, ter je védela, de hvala ljudi nar vezh pogubi. — Koljko devíz je še sapeliva pohvala galjusnih perlisvalzov ob nedolshnosti spravila! Dekelza, ki rada sladke besede poslulha, sama sebe oglulha, de posvarjena slulhala vezh ne bo.

Genofesa je pridno ovze passá, in vsa nedolshna, kakor ope, je bila svešta ovzhiza Jesusova, ki je svét Pastir svojih ljubih ovzhiz. Kako frezhne so lahko na desheli deklize, ki

slušhijo svešto svojimu Bogu! Vezhi nevarnost je po mestih ino gradih svojo zhištoft sgubiti. Boljšhi je per kmetih zhišto ino vboshno shiveti, kakor med gospodó bres pošhtenja kolhato hoditi. Kedar so s. Genofesi starišhi odmerli, je fhla v<sup>o</sup> blishno mesto Paris, ino je tudi v<sup>o</sup> mesti svešto Bogu slušhila. Ravno sa to je pa morla veliko terpeti. Imeli so njo sa hinavko, zópernico, ino she druge gerde perimke io ji dajali; alj molzhala je, molila sa svoje sovrášhniko, ino se ni dala motiti v<sup>o</sup> svojim svetim shivljenji. — Ako je ravno ojštro shivela ino pogosto bolihala, je vonder vzhákala bliso devetdeset lét. Bog je ji dal pred smertjó ino po smerti veliko zhudeshov délati, naj bi ljudje spošnali, kakó je ona svešta boshja slušhavniza, ino de bi njene stopinje posnemali.

V<sup>o</sup> zhištim<sup>o</sup> ferzi svojimu

Lepshaj sedesh Jesufu;

Tvoje zhišto naj teló

Tempel svet'ga Duha bo!

## 17. S. Helena.

Isgléd dobrodarne kristjane.

S. Helena je mati perviga keršhánfkiga zesarja Konšhtantina. Rojena od bornih ajdovfkih ljudi, pa sale poštave ino glave madre, je rimskiga vojshhaka Konstanzja Klora sa

moša dobila, ki je po tem sa zesarja povsdi-  
 nen bil. Alj slaba je bila vsa njena frezha,  
 ker sbe praviga Boga sposnala ni. Mogozen  
 Konstantin, ojeni sin, je imel  
 s' svojimi nasprotnikom hudino nevarnaboja  
 Bal se je od svojga sovrašnika premagan bitiz  
 V tej sferbil se o tjemu na nebi svetel krish  
 perkashe, ino na krishu besede sapisane  
 Po tem snamenji bosh premagal. Dal je  
 satorej na svoj banderji slati krish nareditv, ga  
 pred sebo v' vojsko nesti, ino sovrašnik je bil  
 pokanzhan. Po tem se je on kerstiti dal,  
 ino tudi njegova sbe per sltir ino shestdeset  
 lét stara mati Helena. Od tega zhasa je bila  
 ona vsa gorezha sa sveto Jesufovo véro; je  
 zerkvam po mestih ino po vesih lepe, drage  
 zerkvene rezhi, v bogajime dajala, ino je vsa  
 ponishna s' drugimi kristjánami k' boshji flush-  
 bi hodila.

V' svojim osentdesetim léti se je sbe v'  
 sveto deshelo podala, je v' Jerusalemi ino na  
 drugih svetih mestih, kjér je nash Gospód Je-  
 sus Kristus hodil, vuzhil ino terpel, lepe zérk-  
 ve sidala. Na hribu Kalvarije je nala ajdovski  
 tempel, ki so ga bili nevérniki is sovrashtva  
 posidali, rasfuti, ino sveto mešo spet vzhediti,  
 na katerim je bil Kristus krishan, ino pokopan.  
 Per tej prilóshnosti je zhudama svet krish naj-  
 dla, na katerim je bil Jesus raspét. Poštávi-  
 la je zerkuv v' Betlehemu, kjér je bil Kristus  
 rojen, ino na oljski gori, kjér je v' nebosa  
 shel. Tako lepo je sa boshjo zhest sferbela,

pa tudi v bogim vsakiga stanu po vseh krajih  
 zhidno veliko dobrega storila; v sim je bila  
 dobra mati. — Zhe ravno nima vsaki zhlovek  
 premoshenja toljko dobrega storiti, ima vender  
 perloshnost po svojim stanu Bogu flushiti, ino s'  
 révnimi vsmitenje imeti po svojim premoshenji.  
 Kdor ima veliko, daj veliko; kdor pa malo  
 ima, naj le da, kar premore. Bog ne gleda  
 na dar, temuzh na serze tega ki daruje.

V svoji veliki starosti je she svojiga sina,  
 zesarja Konstantina lepo materno poduzhila,  
 ino jej v njegovim narozhji svefo vmerla. Bla-  
 gor v sim, ki v Gospodu kakor ona vmerjó;  
 njih dobre dela grejo sa njimi.

V tako pridno dobro delo

Bo plazhilo tam imelo;

Le kdor dela dobro rad,

Bo v nebesih tam bogat!

### 18. S. H e m a.

Isgled kerfhanfke gospodinje.

Blaga Hema je bila na Pilshtajni v spod-  
 nim Shtajarskim domá, kjér se she malo  
 kaj stariga grada posna. V leti devet sto  
 tri ino osemdeset se je vrodila. Njeni bo-  
 gati ino imenitni starishi so po Korofkim,  
 Krajnskim ino Shtajarskim veliko gradov ime-  
 li, pa njih nar vezhi veselje bila je mlada

Hema, sakaj sama pamet, krotkost ino pokor-  
 fhina jo je bila. — O pazh ref! dobri otrozi  
 so starishov nar vezhi bogastvo, pa tudi fla-  
 bi nar vezha nefrezha. Kaj de bi tudi vsaki  
 starishi sa svoje otroke toljko fkerbela, kakor  
 starishi sa svojo Hemo.

Kedar je Hema nekoljko odrastla, jo po-  
 fhlejo na dvor nemfhkiga zefarja svetiga Are-  
 ha 1), zefarizi sveti Kunigundi, de bi se per  
 teh imenitnih ino bogabojezhnih ljudéh vsiga  
 dobriga navuzhila. — Kakó gerdo je pa v se-  
 dajnih zhafih sa starishe, ki pogosto sami kaj  
 ne snajo, pa tudi svojih otrok v poshtene hi-  
 she ne dajo, de bi se potrebni ga isvuzhili.  
 Kaj pomaga hzhéram she takó bogata dota alj  
 erbfhina, zhe pa v glavi potrebni ga nauka ni,  
 ne v serzu poshtenih misel kerfhankiga sa-  
 dershanja? Otrokam sa potreben nauk ino po-  
 fhteno sadershanje fkerbéli je boljshi, kakor  
 jim sapustiti polne fhkrinjé blaga.

Od brumne zefarize lepo poduzhena je  
 Hema po volji svojih starishov Bilhelma, ime-  
 nitniga, pa tudi poshteniga knesa alj grofa v  
 Selzah na Korofhkimysela, ino je s svojim  
 sakonkim veliko lét v lepi saftopnosti ino v  
 ljubesni shivela. Skerbela je kakor pridna  
 gospodinja sa svoje pohishtvo, alj sravno zhaf-  
 ne fkerbí ni Boga posabila. Rada je po pre-  
 moshenji shlahna gospá veliko vbogajime daja-

1) Hajnriha.

ja, svesto molila, pa tudi svoje podloshne v  
 svetim strahi imela, de (so) Bogu svesto flushi-  
 hi. — Le tam, kjer je strah boshji doma, tudi  
 shegen boshji prebiva. Bog je svojo flushavnizo tudi s velikim  
 terplenjam objikal, de bi njej lepshi krono v  
 nebesih popravit. Imela je sala fina dva;  
 lepo jih je isredila, ino zhes vse drugo na  
 sveti njej je bila yefela. Nekoljko hudobnih  
 flushavnikov, ki so tudo kopali, je neko strash-  
 no gerdobo storilo, ino mlada gospoda sta jih  
 ofstro popshtrafala. Na to se le hudobneshi spun-  
 tali, ino sveti Hemi obavilina vbili. Tudi  
 moshji je na poti vmerl. Bila je sdaj vboga,  
 shpuhena vdova bres mosha, ino bres otrok.  
 Velika je bila njena shalost, pa she vezhi sa-  
 vupanje v svojga Boga. Kakor Marija boshja  
 mati, je tudi ona rekla: Dekla Oim svojiga  
 Gospoda, naj se imeni ls godi ponj egovi  
 besedi. — Onaj bi se vlaka gospodinja v  
 neshrezi ino v terplenji, bres kteriga nobena  
 hifha biti ne more, vselej spomnila, de: Kar  
 Bogoftori, vse pravilare di. Kér ni vzh  
 svojih ina sveti imela, je  
 skerbela sa toljko vezh, kako bi bolj Gospodu  
 dopadla. Posidala je s svojim premoshenjam v  
 Kerzi na Koroshkim lep klophtar, de bi v njem  
 dahovni sa boshjo zhas, ino sa poduzhenje lju-  
 di shiveli. In kedar je svoje posvetne skerbi  
 poppravila, se je ravno v tajisti klophtar k no-  
 nam podala, je med njimi kakor nar manjshi  
 sestra shivela, ino na svoje stare dni le sa



nebesa s kerbela. Kar je jiskala, je tudi naj-  
dla: med isvoljenim vezhno shivlenje.

Naj sveto Hemo vse deklize v tvojim de-  
vishtvi, shene v sakoni, ino vdove v svoji sta-  
rofi svefo posnemajo, ino ne posabijajo, kar  
s. Duh govori: »Lashniva je lepota, ino  
prasnja polvetna: zhaft; shena, ki se  
Boga boji, ona bo hvalena.«  
Le ne bés je treba nar poprej jiskati,  
Bog nam hozhe drugo sa naverske  
dati.

## 19. S. Isabela

Is gléd v mlene devize.

Sreznhi otrozi, ki imajo bogabojezhe sta-  
rifke; kakovi starifhi, so vezh del tudi otrozi,  
ako jih vbogajo, kakor s. Isabela, Franzo-  
kiga kralja lzher. V kraljevi hifhi bi lahko  
bila vse imela, kar bi se ji spoljubilo blo; alj  
poshteni devizi ni bilo sa polvetno mar; vfa  
ponishna ino krötka 1) je bila, ino poboshno  
shivela, kakor so jo bogabojezha mati s. Blan-  
ka vuzhili. Svojo nedolshnost varvala, l'vete  
bukve brala, ino pridno sa vboge delala je.  
Marfkateri sroti je oblazhilo naredila, ino mno-  
giga otroka oblekla. Kako lepo je, ker se bo-

1) Pohlevna.

gate hzhére ponishno nosijo, ino namesto svoje truplo s' draginoj lepotiti, raj vbogim oblazhila omislijo, alj pa bolnikom postréshejo, kakor s. Isabela.

Naredila je enkrat neko posebno zhedno kapzo, sa katero jo je brat, kralj Ludvik profil, naj bi jo njemu dala. Alj lepo prijasno mu rezhe: »Ta kapza je pervo delo mojih rok po tej shegi, sa to jo hozhém Jesufu dati, naj bo pervina njegova.« Ino na ravnost je kapo bolni sheni poslala, katero je s' vřim preskerbela.

Tako naj vboshze sa naméřtnike Jesufove sposnamo, de tudi nam enkrat pözehze: Lazhen sim bil, ino meni ste jéřti dali, shejn sim bil, ino dali ste meni piti; gol alj nag sim bil, ino ste mene oblekli. Refnizhno vam povém, vse kar ste enimu mojih nar manjšhieh storili, to ste meni storili. — O Kako bogátiga dolshnika, ino povrazhnika svéřtiga si je Isabela isvolila, per katerim sdaj svoje plazhilo savshiva!

Vesela bodi pa tudi vsaka frota Jesufovih obljub; on bo sa tebe povernil, kar ti namesto njega dobish. Ako ti pa bogata ino premoshna, vbogih ne sanizhuj, spolhtuj jih ko samiga Jesufa, ino pomagaj jim v njegovim imeni; tako postresheh svojimu isvelizharju.

Kar kolj vbogim podelimo,

To sğubleno nam ne bo;

Tam kaj enkrat sadobimo

Stokrat vse poverjeno.

## 20. S. Jedert.

Isgléd kerfhánfkiga devišhtva.

S. Jedert, ki jo tudi sveto Jero<sup>1)</sup> imenujejo, bila je shlahnih ino bogabojezhnih staršov hzhér. Ker je vedla, de Bog ne porajta na shlahen ino imeniten štán, ampak de njemu le shlahno serze dopade, se ni shtimano nosila, temuzh skerbela je prav boguljubno shiyeti. Bolj jo je veselilo moliti, kakor rájati; rájshi je pogosto h' boshji misi hodila, kakor na polvetno goltvanje. De bi sa všém Jesufova bila, mu je svoje devišhtvo na vezhno ohrániti obljubila.

Veliko je shlahnih mladenzhov Jederti v svate hodilo; zelo kralj Dogobert je njej imenitniga shénina ponujal; alj ona je odgovorila: »Nozhem tega, ne drugiga; Jesuf Kristuf je moj shenin.« — O de bi vsako polhteno dekle sléhernimu sapelivzu ravno to odgovorilo, ki jo hozhe ob ljubo nedolshnost správit!

Po ozhétovi smerti se je s' svojó bogabojezhó máterjó v klošter podala, bolj svešto Bogu flushit, ino loshej sveto shivét. Kakor

<sup>1)</sup> Ljuto.

je is mládiga lépo shivela; je tudi sveto vmerla. Jokale so se njene tovaršize sa njó, alj veseló so spréjmili nebeski angeli nje duho k' nebeski svatovšni alj ohzeti vézhniga veselja.

Srezhna je deviza, ki po izgledi f. Jedderti Bogu polvezhena v' kloihtri shivi, inó léhko s' veselím serzam rezhe: »Kraljestvo Tveta inó v'fo polvetno lepóto sim sánizhvala savolj ljubesni svojiga Gospoda Jesula Kristusa, ki sim ga vidila, kateriga sim ljubila, v' njegú vérvála, le njega rada imela. — Alj vsaka ni poklizana, de bi v' kloihtri shivela: tudi na sveti se polhteno inó sveto shivi. Ljubi Boga, inó greha se varji, svoje dolshnosti svešto dopolni, takó bosh zhasno srezhna inó vezhno isvelizhana; sakaj is vsakiga stana je pot v' nebésa adpért.

Hozhes h zhasno srezhna biti,

Enkrat pa v' nebésa priti:

V' svojim stani svešta bodi,

Pot pravize sferbno hodi!

21. S. J. ml. í. j. a.

Isgléd svešte flushávnize boshje.

V' velikim mesti Kartago v' Afriki, kjé

samorzi prebívajo, je bila Julija shlahniga stánu rojena. Grosovitni sovráshniki, ki so jih

Bandale imenovali, so mesto premágali, veliko ljudi pomorili, druge pa v' flushnost predali. Julijo je kupil neki kupzhovávz v' Sírski desheli na jutrovim, ki mu je bilo Evsepi ime. — Teshek je bil sa Julijo flushen stan, alj is ljubeshni Jesufove je rada flushila, svesto svoje opravila storila, se je ponishno ino pohlevno nosila; sa to je njeni ajdovfki gospodár njo toljko rad imel, de je sam rekel: »Raj bi vse svoje premoshenje sgubil, kakor to deklo.« — Takó dopade svéft hlapez alj dekla Bogu ino ljudém; malopridne drushine pa se vsak boji. Ne sa posvetnih gospodarjov del, ne sa zhafno plazhilo, temuzh savólj Boga naj hlapzi ino dekle pridni bojo; sakaj on bo njim pravizhen ino vezhen povrazhnik. Vse naj k' njegovi zhefti storijo, kakor f. Julja, ki je bila perpravlena sa Jesufa tudi svoje kerv prelití.

Evsepi se je v' Franzosko na kupzhijo podál. Dalezh po mórji so se peljali, ino gredózh v' fredi morja na otók pridejo, ki se mu Korsika pravi. Otozhani so ravno svojimu maliku imenitno godvanje obhájali, ino mu vola saklali; so pléfalí, pili inó jedli. Tudi Evsepi s' njimi potegne; Julja pa v' barki ostane, ino klezhè svojimu Jesufu flushi. Kedar poglavár to své, sazgne Evsepíja krégati; sakaj kristjano v' flushbi imá, ino ga nagovarja, naj bi Juljo njemu prepustil. Kér se pa Evsepi ne da pregovoriti, ga hudoben poglavár toljko vpijani, de se savedel ni.

Sdaj rezhe Juljô pred se pergmati, jo s' dobrim ino budim nagovarja, naj svojo véro sataji; alj ni se mu vdala. Vkashe jo tepsti ino sa lafe vlazhiti; alj ona v' tém terplenji veselo Jesufa hvali rekózh: »Hvala tebi moj Bog, de sim vredna savolj tvoji-ga imena terpéti. Kakor mene sa lafe vlázhijo, so tudi tebe s' ternjam vénzhali<sup>1)</sup>), kakor mene tepejo, so tudi tebe kervavo bízhali.<sup>2)</sup>

Nevsmilen oblastnik se nad njeno stanovitnostjó vjesí, ino jo vkashe kríshati. Veselo je na krishi vmerla, ino ostala do konza svešta flushávniza boshja.

Kakor f. Julija naj vsaka kerfhanfka dekla svešto dopolni opominanje f. Pavla, ki pravi: »Vi flushevni bodite pokorni svojim gospodarjam s' ozhitnim serzam, kakor Kristufu. Saj véste, de bo vsaki sa vse, kar je dobriga storil, od Gospoda prijél, naj bo flushen, alj sam svoj«.

Srezha je v' vsakim stani domá,

Alj le sveštoba nam jo podá.

## 22. S. Julijana.

Isgléd gorezhe kerfhanfke ljubesni.

Od nevérnih staríshov rojena se je Juljana

1) Kronali. 2) Gajshlali.

skrivšhi keršiti nala. Sali ino bogati devizi je imeniten shenin Evlesi, ravno sa oblastnika postavljen, v' svate prišel. Obljubila ga je vseti, ako malike sapuši, ino pravimu Bogu služiti sazhne. — Takó bi naj neveste ne glédale na posvetno imenitnost, ne na bogastvo, ampak le takim shéninam naj bi roke podale, ki Bogu svešto služijo. Kaj pomagajo bogati ino imenitni snubzi, zhe so pa nesvesti in rasbersdani ljubzi! —

Juljane besede so njéniga ozheta ino shenina v' serze slo sabolele; nista se kaj takiga nadjala. Vse si persadéneta njo pregovoriti; alj ni se njima vdala. Od svojiga ozheta je bila kervavo tepena, potem pa oblastniku, njénimu snubzu dana, ki se ji na vse vishe ponuja; alj ona stanovitno terdi, de se hozhe s' njim omoshiti, ako v' Kristusa vérje. On se pa isgovarja, de se boji zesarju samériti. Na to mu Juljana rezhe: »Ako se ti pred vmerjozhim vladnikam 1) tresesh, kako se pa predersnesh mene pergovárjati, de bi Vézhniga satajila?« — Koljkokrat déljajo nefrámneshi deklizham slate obljuje: de jih bojo vseli, jim obezhajo; alj ne verjámite jim. Kdor se Boga ne boji, ne spolhtuje njegovih sapoved, kako bi vam bil on svélt? Le nekoljko zhafa, ino njegova legana ljubésn se vam bo v' nevsmileno sovráshenje spremenila.

1) Kraljam.

Oblaſtnik veſ ſerdiť, de ga Juljana ne vboga, jo rezhe ſa lepe laſe na drevo obéſti, ino ſ' raſſtoplenim ſvinzam páliť. 1) Goſpód njo pa možno ſtori iſ ljubesni do njega vſe prebiti, ino potem tudi v' jezhi vſe ſkuſhanje premágati. — Koliko ſe najde ſkuſhnjavzov ino ſkuſhnjávk, poſebno hudobnih bab, ki mlade deklize v' neſramno ſnanje ſaplétajo, beſede alj piſma nóſijo, ino gerdobe vuzhijo. Kdor take poſluſha, pride hudizhu v' odláť, ſakaj taki ljudjé ſo njegovi najémniki ino najémnize.

(Straſhne muke 2) je morla Juljana terpéti. S' roglatim koleſam ſo jo terli, ſ' plamenam ſhgali, v' raſpuſhen ſvinez namákali; alj vſe je premágala iſ gorezhe ljubesni do Jeſufa. — Videti toljke martre, toljko ſtanovitnoſť iſ gole ljubesni do Jeſufa, ſe je ſto ino trideſet ma-likvavzov ſpreobernilo, ino je v' Jeſufa vérvalo. — Takó lepi iſgledi pobólſhajo, kar hudobni ljudjé pohújſhajo.

Oblaſtnik jo je ſadnizh k' ſmerti obſodil. Vſa veſela gre Juljana vmrét, ſhe na moriſhi gledavze v' dobro opominja, ſi da voljno glavo odſékati, ino nam pokashe, de je prava ljubéſn do Boga možnejſhi ko ſmert.

Sreznha duſha, ki Bogá  
 Vezh kakor ſvét ljubi;  
 Povražnika tam imá,  
 In ne bo na ſgubi.

1) Pezhi, 2) Martre.



## 23. S. Katarina marterniza.

## Isgléd modre kerfhanfke devize.

Koljko devifhki ftan premore, nam poka-  
she f. deviza Katarina, alj Katinka, v' velikim  
mesti Aleksandriji na Egiptovskim rojena. Bila  
je bogata ino sala, shlahniga ftanu; pa tudi  
modra ino toljko rafvetlena v' boshjih rezhéh,  
de je stare modrijane premogla.

Hudoben zesar Maksimín, kerfhanftva ino  
devifhtva nevsmilen foverashnik, bi jo rad bil  
ob pravo véro, ino ob nedolshnost fpravil.  
Sladke befede ji daja, slato ino frebro ji  
ponuja; alj vfe to modre devize ne oflepi.  
Kér s' dobrim per njej, nizh ne opravi, njo  
shuga grosovito mārtrati ino vmoriti; pa  
nedolshno ferze, v' katerim Jefus kraljuje,  
fe vfiga tiga ne vftrafhi. Stanovitno ofta-  
ne, kakor fkala v' fredi fhumézhiga morja,  
ob kateri fe ferditi valovi vbijejo. — Oj de  
bi deklize faj modre bile, sa nobeno zeno  
fvojiga devifhtva predati, naj bo sapelivez  
kmet alj gopód, naj bo mogozhen alj fromák,  
ne s' hudim ne s' dobrim, sakaj lahko jim hud-  
ben zhlovek vsemi, kar jim zel fvét dati ne  
samore.

Nevsmilen zesar pofhle po fvoje modrija-  
ne, de bi jo v' njegovo voljo pregovorili; alj  
ona jim refnizo toljko modro ino ferzhno pri-  
zha, de se fami preobèrnejo. — Serdit zesar  
jo sapové s' kolam tretí; alj kolo fe v' prizho

f. devize rasletí. Sadnizh jo vkashe ob glavo djati; ino tako je ona dvojin venez prijela kakor deviza ino marterniza.

Kaj pa bote ve flabe deklize enkrat na sodbi Jesufu odgovorile, ki se daste tako lahko neframnim sapelivzam pregovoriti? ve ki od njih perstane, dnarje, robze 1) in drugo goljufno blago jemlete, s' katerim val oflepijo? Vse to kervavo blagó bo vam v' pogubljenje.

Le kdor sa zhistost vse terpi,

Sa preganjávze profi,

Devishki venez sadobi,

In ga v' nebesih nosi.

## 24. S. Klara.

— Isgléd svešte vuzhenke Jesufove.

V Afisi na Lafhkim rojena je f. Klara she is mládiga posebno gorezho ljubésn do Jesufa imela, ter se je njemu vsa isrozhila. Tisti zhas je f. Franzishko Serafínski, ravno tistiga mesta rojak, poln boshjiga Duha po veséh ino meštih ljudi k' pokori ino pobóljshanju shivlenja možno opominjal. Kakor bister vir, ki se med vedle 2) roshize rasliva, ino jih so-pet lepo oselení, je teklo njegovo svarjenje, ino je veliko sapushenih serz sa boshjo zhas spet

1) Haderze. 2) véle.

oshivelo. Kér ga je s. Klara saflíhala, je  
 íklenila se vsa Bogu v' flushbo podati. — O  
 naj bi se tudi lepo opominvanje tvojih staríhov,  
 vuzhenikov ino spovednikov, dekelza, tudi  
 tebe tako rado prijelo, sa koljko manj íols bi  
 se med nami prelivalo!

S. Klara si je vezh tovaríhíz pervsela,  
 ino je íhla s. Franzíhka profit, naj jim re-  
 gelze narozhí, po katerih de hozhejo shiveti.  
 S' veseljam je svet mosh to njeno profhnjo do-  
 polnil, ino jim tudi prebivalíshé odlozhil, kjér  
 bi naj íkupaj Bogu flushile, pridno délale, ino  
 sa ísvelízhanje íkerbele. S. Klara je vbosht-  
 vo Jesusovo lepo pesnémala, ino ni imela svo-  
 jiga, kamor bi glavo poloshila. Sa vsakdanjo  
 potrebo si je s' lástnimi rokami perflushila. —  
 Ne bodi satoraj shalofna, deklíza moja, ako  
 si vboshniga stann; vboshnej ko si, bolj si po-  
 dobna Jesufu. Le samo to naj ti bo íkerb,  
 de boíh bogata v' zhédnostih ino dobrih delih,  
 kakor je s. Klara bila.

Víakimu zhloveku Bog en krish odlozhi,  
 sa to, kér ga ljubi. Sveti Klari je poflal dol-  
 go bolésh. Zelíh ofem ino dvajset lét je svoje  
 teshave poterplivo noíila, ter je v íim bolnikam  
 dala lép ísgléd, hoditi sa Krístufam, ino si ta-  
 kó nebefa flushiti.

Hozhefh s' Krístufam kraljvati,

Se ne smésh ti krisha bati;

Le íkos krish in poterplenje

Vezhno dojde se shívlenje.

## 25. S. K r i s t i n a.

## Isgléd keršhanfke stanovitnosti.

S. Kristina je bila méstniga poglavarja bzhér, ki je bil malikvávz, ino je kristjane nevmíleno preganjal. Mlada Kristina je bila dobriga serza, vsa krotka ino pohlevna. Kristjani so se ji možno vmítili, ki so jih grosovito martrali. Zhudila se je, de takó stanovitno terpijo; rada jih je imela. Bog ji pri-loshnost da sveto keršhanfke véro sposnati, ino svet kerst prijeti. — Tako vsaki, ki vmílenje fkashe, vmílenje najde.

Vsa gorezha sa véro Kristusovo je vse do-mazhe malike sdrobila, ter je to srebro ino slato vbógajme rasdajala. Grosoviten ozhe njo pa tako strahno rasmefáriti da, de je mefo v' kolzih od njeniga telefá padalo. Terpela je vse sa nebesfko kraljestvo, ino ni hotla svo-jiga Jesufa satajiti.

Serdit ozhe njo vkashe na kolo per-vésati, pod kolo možno sakúriti alj podnéti-ti, njo s' oljam politi, ino tako po malim na ogní obrázhati. Bog svoje svešte flushávnize sapuštíl ni. Plamno je po okólj stojezhih gle-davzih planilo, ino se devíze fhe doteknilo ni. Njéni ozhe je od prevelike jese per prizhi vmerl. — Takó se Bog sa svoje poskuša.

Dijon, ki je sa njenim ozhetam flushbo nastopil, jo vkashe v'tempel malika Apolona vlezhi; pa fhe ni praga prestopila, she se

malik is svojiga altarja sverne, ino rasleti; Dijon pa nagle smerti vmerje. — Sa njim je Juljan ravno to flushbo prijél, ino jo dal s' pufhizami prestrélati. Bogu se je sadofti sde- lo; vsel je njeno dufho v' sveto nebó. — Ne- besa so drage ino silo terpijo. Kdor do kon- za stanoviten oftane, bo isvelizhan.

Stanovitna le v' terplenji

Bodi dufha moja!

Zhaka v' vézhnimu shivlenji

Tebe krona tvoja.

## 26. S. K u n i g u n d a.

Isgléd svete sakonfke shene.

S. Kunigunda alj Kunged, je na Nemsh- kim shlahne ino imenitne starifhe imela, kateri so jo prav fkerbno ino poboshno isredili. Ni se hotla méhkiga ino predèbriga shivlenja vü- diti, ako je ravno vífökiga ftanu bila, ter je vedla, kako is rasvájene mladosti nefrezhna staroft pride. — Kdor hozhe frezhno shiveti, naj se vadi v' mladih letah s' bornim shivesham in oblazhiam sa dobro vseti; takó bo v' vřakim ftani lahko s-hajal. Omoshila se je s' f. Hajn- rikam alj Areham, ki je bil po tem sa rimski- ga zesarja isvoljen. Obljubo fta si obedva fto- rila v'sakoni kakor brat ino feftra po devifhko shiveti, ino fta svojo obljubo do smerti terdno

dopolnila. — Nar vezhi frezha v' sakoni lepa saftopnost je; le is nje sa sakonske vse dobro isvira. Najde pa se tudi veliko sovrasnih jesisikov, ki is hudizhovga savida sakonsko ljubésn ráníjo, ino sakonskim ljubi mir podérajó. Taka se je f. Kunigundi ino f. Hajnriku godila, de sta ravno svetnika bila.

Hudobni ljudjé so jeli f. Kunigundo obrekvati, kakor bi Hajnriku nesvesta bila, in druge lhtimala. Dolgo je to gerdo obrekvanje voljno poterpela; alj kér je tudi njéni f. mosh slabo od nje misliti sazhél, je Boga na prizho vsela, ino je s'golimi nogami po rasbélenim shelesi gor in dolj shla bres vse bolezhine. — Slabo sakonski ljudjé storijo, ki na hudobno ogovárjanje porájtajo; shivi pekel si pa naredijo, ako med sebé ajfrati sazhnó. V'taki brédkosti ni nesfrezhnim sakonskim ne svétvati, ne pomagati. Ako vse prizhanje s'dobrim ne pomaga, naj se k' Bogu obérnejo in voljno poterpijo. — Dolshnóst pa tudi je sa samero alj odpuhanje bres odláganja profiti; sonze naj ne gre sa goro zhres jeso alj ferd sakonskih. Tudi Hajnrik je svojo nedolshno she-no f. Kunigundo klezhè sa odpuhanje profil, ino nje vse svoje shive dni rasshalil ni vezh.

Po smerti svojga svétiga mosha je f. Kunigunda vso posvetno zhaft ino obláft sapuustila, se v' klofhter podala, pridno délala, svesto molila, ino je lepo pohlevno med svojimi sestrami shivela. — Tako more vsake vdove nar perva skerb bití le Jesusu dopasti, ino pa

veliko dobriga storiti. Vdove, ki rasbersdano shivijo, gerde beséde déljajo, svoji hihi ino zeli sofelki nepokoj napravljajo, so po besédah f. Apostelna Pavla she shive mertve.

Kakor je f. Kunigunda lepo shivela, se je tudi k' smerti lepo perpávljala. Rada je sveto branje poslúfhala; ino kedar je svete sakramente prijela, je veseló v' Gospodí vmerla. Shla je sa svojim mosham nebeslko krono prijét.

Naj bi sakonlke shene po izgledi f. Kunigunde posvetne nezhémernosti, gisdaste alj prevsetne oblazhila, ino mehko rasvájeno shivljenje sovrashile; ponishnost, bogabojezhnost ino lepo sastopnost pa sa toljko bolj ljubile, koljko vezh bi srezhnih sakonov bilo, ki jih sdaj posvetno sadershanje nesrezhne stori.

**Sveta zhiftoft in poshtenje**

**V' srezhen sakon perpeljaja;**

**Srezhno sakonfko shivljenje**

**Da sveftoba sakonfka.**

## 27. S. L i d v i n a.

**Isgléd poterpeshlive deklize v' bolesni.**

Posvetne deklize salo lize nar vezh veséti, ino sladke beséde sapelivih lisunov: de so lepe, jim medeno dopadejo; alj ravno to je nar nevárnihhi mresha, v' katero pregreshen svét

nedolshno deklifhtvō sapleta. Lep izgled mōdriga sadershanja je deklizam f. Lidvina.

Imela je revne, tode poštene starifhe. Lēpiga liza je bila, alj she shlahnejšhi dušhe. Kér so se ji mošhki ponújali, ino sa njoj hodili, je Boga ferzhno profila, naj njo nefrezhe ovarje, v' katero je telefna lepota she toljko dekliz sapeljala. Bog jo vflifhi, ino ji pošhle hudo bolésn, ki je Lidvini sdravo duiho ohranila. Lidvina je na ledi padla, si rebro vlomila, se je vlegla, ino is svoje bolne poštelje zelih ofem ino tridelet lét vitala ni.

Velike bolezhine je imela: roka se ji fufhila, drobovina gnila, sobjé so jo nevlmileno boleli, ino ni bilo sdravnika, ne sdravila njej sa pomagati. Vezhi pa, ko vse teshave, je bila njena poterpeshlivošt. Ni jo blo flifhati shal befede; vezh ko je terpela, she vezh je po izgledi Jesufovim is ljubesni do njega terpeti sheljela. Vflim so edam je bila svete poterpeshlivošti shiv izgled.

Bres terplenja ni zhloveka pod sonzam, pa tudi ne isvelizhanja; alj shkoda, de ljudjé ikos nepoterpeshlivošt saflushenje sgubijo, dvakrat toljko terpijo, ino si v' terplenji pomagati ne vejo. — Tudi f. Lidvina je bila v' pervih letah svoje teshavne bolesni slo shaloftna; duh je bil voljn, alj njeno mefo je bilo slabo. Bogabojezh duhóvn so jo podvuzhili, naj se zelo boshji volji podvershe,



ſvoje terplenje s' Jefusovim ſklenē, ino ſe plazhila veſelī, ki nje v' vezhnoſti zhaka. Po tem nauki ni le voljno, temuzh tudi veſelo je terpela. Vſim, ki ſo njo objiſkavat hodili, je nar lepſhi nauke dajala.

Pogoſto nimajo domazhi s' bolnikam prāviga poterpenja; ſhe vezhkrat pa tudi bolniku vſtrezhi mogozhe ni. Tako ſi dvakrat toljko nadlego naprāvljajo. Imela je tud' ſ. Lidvina hudobno ſhenſtvo, ki je bolnizo filo gerdo imela; alj bolna Lidvina je s' sdravoj poterpela, ino je vezhkrat rekla: »Lehko s' njoj poterpim ſa voljo Jefuſa, ki mene to vuzhī, pa tudi ſa nje del, de ſe poboljſha.«

Bog je ſvojo flushāvnizo ſhe v' ſhivlenji s' zhudeshmi pozheſtil; ſhe vezh pa po ſmerti. V' tri ino petdeſetim leti njene ſtaroſti njo je v' ſvoje prebivaliſhe vſel, kjēr ni vezh bolesni, ne ſmerti ne terpenja, kjēr je vſe poprejno minulo.

Varji ſe, de lize ſalo

Ne bo tebe ogoljſalo;

Kakor roſha ono obleti.

Voljno ſvoje kriſhe noſi,

Sa lepoto duſhe proſi,

Ki v' nebeſih vėkomaj zveti.

## 28. S. L u z i j a.

## Isgléd stanovitne zhište devize.

S. Luzija je bogabojezhe starishe v' Sirakusi, v' velikim permorskim mesti na spodnim Lafhkim, imela. Bila je she otrok; de so ji ozhe vmerli; alj skerbna mati Evtihija njo po kerfhanško lepo isredijo, ino kedar je she odraftla, njo imenitnimu mladenzhu sa nevesto obljubijo. Alj boshja volja ni bila, ino tudi Luzijna ne; sato se ni sgodilo.

Njena mati so dolgo lét na kervoteki boléhali, ino ni jim pomagalo nikako sdravilo 1) vezh. S. Luzija jim je teshave polájsfhala, ter je svoji materi lepo stregla. V' Kataneji, v' nekim mesti ravno tiste deshele, se je na pokopalishti f. Agate veliko zhúdeshev godilo. Tudi f. Luzija se s' svojoj materjó na boshji pot podá materi ljubiga sdravja profit. Bog ji da na pokopalishti sašpati. V' spanji se ji f. Agata perkashe, ino ji pové, de bojo mati sopet osdravili sa voljo terdne vére svoje lzhere; pa de bo tudi Luzija ravno tako zhestitliva deviza ino marterniza v' svojim mesti, kakor je ona v' Kataneji. Na to se veselo prebudí, ino mater sdravih najde. Boga ste iszéliga serza hvalile; ino Luzija je mater nagovorila, naj vso njeno doto alj erbsfhino vbogim rasdelijo, ino njo, omoshiti se, ne silijo vezh.

---

1) Arzneja.

Srezhno se povernete v' svoje mesto Sirakus, ino sazhnete premoshenje med vboge deliti. Kér pa Lizijan nje shenin to své, jo hitro nevernimu oblastniku Pashkasju satoshi. Nevsmilen poglavar jo rezhe pred se pergna-ti, ino si vse persadene, de bi jo v' hudo pregovoril. Alj serzhno mu je deviza odgovorila, de hozhe le práviga Boga moliti, naj stori s' njo kar hozhe. »Ti si sapravlivka, ji ferdit oblastnik pravi; svoje lepo premoshenje si med pohajazhe rastrófila; na dushi ino telefi nesramna si!« Luzija mu je odgovorila; »Svoje premoshenje sim na dober obrest poloshila, 1) sim ga dala svojim potrebnim bratam ino sestram, ino nisim sapravlivka.

Tudi ostudna nisim, ter sim ohranila svoje devishtvo. Le ti si nesramen, ki dushe sapeljufesh, de Boga satajijo, ino sa minejozhe posemljko veselje nebeshko, vezhno prodash.« Ves ferdit ji oblastnik rezhe: »Vmolknila bosh, kedar te bom terpinzhiti dal.« Luzija mu odgovori: »Per flushavnikih boshjih boshja beseda ne vtihne, sakaj obljudil jim je Kristuf Gospód, de bo f. Duh is njih govoril, kedar bojo pred kraljmi ino oblastnikami stali.« Pashkasi jo pobara: »Alj je tudi v' tebi f.

1) Na zhinsh. alj v' lehen dala.

Duh?« Ona mu rezhe: »Vfi, ki zhisto ino sveto shivijo, so tempel boshji, ino f. Duh prebiva v'njih.« Na to grosovitnesh pravi: »Vkasal te bom v' neframno hilho (kurbarnizo) gnati, naj te f. Duh sapusti.« Ona mu je odgovorila: Ako mene posiloma oframotiti vkasesh, ino jes v' to ne dovolim, bo dvakrat lepshi devishtva venez moj.«

Hudoben poglavár vkashe f. Luzijo v' neframen kraj vlezhi, de bi njo ob devishtvo djali; ali she toljki junaki jo niso samogli is mesta premekniti. Na to oblastnik savpije: »To je zopernija!« S. Luzija pa pravi: »Ni nobena zopernija, ampak le boshja mozha.« — Poglejte deklize, kako Bog zhiste devize varje, ki se serzhno, koker f. Luzija, greha branijo. Nihzher jih ne premaga.

Sodnik je vkasal germado okolj nje nanofiti, ino njo sashgati. Alj ona moli, ino v' frede plamena sdrava ftoji. Vef sdivján poglavár jo sadnizh sapové ob glavo djati. Ino f. Luzija je lepo pokléknila, sa sveto zerkuv profila, naj ji Bog ljubi mir da; po tem je voljno glavo mezhu podala, ino dusho isrozhila svojima Bogu.

Ne posábite deklize tudi ve, de ste sa veliko zeno drago odkuplene Jesufove flushávnize, ino de je vashe telo tempel f. Duha, ki ga zhisto ohranite naj.

V' nebesih venza dva  
 Med vřim nar lepřhi řta:  
 Nar prvi je devize,  
 In' drugi mārternize.

## 29. S. Marija Magdalena.

Isglěd refnizhniga pobólřhanja.

Vesěl isglěd sapeljanim deklizam, ki so nedolshnost svojo nesrežno saprāvile, ako řkerbijo isvelizhane biti, je po ř. evangelji Marija Magdalena.

Ozhitna grěřhniza je bila, veliko jih je pohujřhala; pa vender nje vřmilen Bog řhe ni savergel. — Tudi sa tebe revna sapeljana grěřhniza řhe Jesuf raspete roke dershi, ino te sopet k' sebi řhelí, ako ře hozheřh kakor Marija Magdalena k' njemu poverniti.

Jesuf je, od nekiga fariseja (Shimona na oběd 1) povablen, ravno sa miso sedel; alj řhtimán gospodár je malo řposnal, koga sa misoj imá. Sdaj pride Magdalena, savolj svojih pregrěh vřa vřokana, v' hiřho, poklekne k' Jesufovim nogam, sazhne mile řolse takati, s' njimi njegove řvete noge omívati, jih s' lastnim' lařmi brishe, ino s' řshlahnoj diřhavoju masili. — Oh kako řo drage řolse prave pokore, ki is řtudenza zhiřte ljubesni řvirajo! Tudi ři

1) K' misi.

leško s' njimi vse dolge svojiga pregrešenja poplazah.

Fariseju je na gréšhnizo mersélo. »Alj bi Jesus pravi prerok bil, je sam per sebi djál, vedel bi, kako rasglafena gréshenza je; she dotèkniti bi se ji ne dal.« — Takó pregrešen svét tudi prej alj shlej gréshnika samezhuje; alj Bog ga ne savershe, zhe ga je ravno hudo rasshalil, naj le prave pokore ne samudi. Jesus se sa vjókano spokornizo polkufi, ino jo sagovarja, rekózh: Njéj bo veliko odpushéniga, kér veliko ljubi. »Potem se ljubesnivo k' njej oberne ino ji rezhe: Tvoji grehi so ti odpusheni. Jidi v' miru!« — Ravno to storijo tudi namestnik boshji per spóvedí v' Jesufovím imeni. Sreznha dusha, ki se prav spové, pa tudi resnizhno poboljšha. Od te sreznhe dobe ni Magdalena Jesufa vezh sapustila; hodila je sa njim, njegove boshje nauke poslušhala, njemu stregla, ino ga spremila tudi na strashen hrib mertvashkih glav, kjér je per njegovi smerti shalostna pod kri sham stala. — Takó more tudi vsaka prava spokorniza storiti: sapustiti svoje hude tovarshije, isflezhi gisdašto alj prevsetno nosho, pridno objískovati flushbo boshjo, ino takó pohújshanje poravnati, ki ga je s' svojim rasvujsdaním shivlenjam dala, ino se nikdar lozhiti vezh Jesufa, svojiga dôbriga pastirja.

Kakó sa ljubo vsmilen Jesus prav spokornjene dushe imá, on Magdaleni ozhitno pokashe. V' jutro svojiga zhashtíliviga od smerti vstajanja

Magdalena s' drugimi shénami s'godaj, alj sara-  
no, k' njegovimu pokopalifhu hiti, njemu s'he  
sadno zhaft skasat, ino njegovo prelveto telo  
v' shlahno masilo djat; alj one pokopalifhe  
prasno najdejo. Angelj njim pové, de je od  
lmerti vstal, ino Marija Magdalena tezhe to  
vuzhenzam povedat. Kedar spet nasáj perdir-  
ja, se per pokopalifhi pomudi, ino milo joka.

Angelj njo ves prijasen pobara: Shénka!  
kaj jokash? »Ona globoko isdihne, ino  
pravi:« Ker so mi mojiga Gospoda  
vseli, ino kam so ga poloshili, ne  
vém.« Na to so jo s'he bolj s'else polile, ino  
ter se oberne, v'gleda mosha, ki jo poprasha:  
»Shena! kaj jifhesh?« Mislila je, de je  
vertnar, 1) ino mu jokáje odgovori: »Gospód!  
alj si ga ti vsél, povéj mi povéj, ka-  
mo si ga poloshil, de jes po njega  
gréím.« Jesuf jo na to po imeni saklizhe,  
ino se ji s'posnati da. Ona pa pred njega na  
kolena pade, rekózh: Moj ljubi Vuzhe-  
nik! ino se ga okleniti hozhe. Takó naj vsa-  
ka gréshuiza Jesufa jifhe, ino svoje grehe  
milo objokuje; gotovo najdla ga bo. Magdale-  
na je do svoje lmerti v' ojs'ri pokori shivela,  
ino je po vofki s'tesi pobólshanja veselo sa  
Jesufam v' nebesé shla.

Skos shivljenje gre od tod

V' sveti raj le dvojni pot:

1) Gartnar.

Pervi pot nedolshnosti,  
 Drugi je spokornosti;  
 Ako perviga sgubish,  
 Glej, de drujga ne vgreshish.

### 30. S Magdalena od Pazi.

Isgléd pridne sholarze.

Kakor se shlahno drevze she v' mladosti  
 lepo kashe, tok je tudi Magdalena, hzhér ime-  
 nitnih starishov, ki so se od Pazi pisali, she  
 is máliga lepo shivela. Rada je molila, pridno  
 v' sholo hodila, sheljno svete bukve brala, ino  
 je svesto boshjo besedo poslušhala. Take pri-  
 dne deklete so marlivim buzhelizam <sup>1)</sup> podob-  
 ne, ki v' jutro svojiga shivlenja skerbno nabé-  
 rajo, kar bojo enkrat drugim dajale.

Svoj kruhek, ki ga je sa kofilze <sup>2)</sup>, alj  
 pa sa malo jushno dobila, ino v' lizhni kórb-  
 zi, alj v' jérbafzi v' sholo nefla, je po poti  
 vbogim rasdelila, ino je tako she v' svoji mla-  
 dosti dobre dela telesne mílofti dopernáshala.  
 Alj she vezh so jo 'dobre dela dušhne mílofti  
 fkerbele. Malih, nevednih otrók je okólj sebe  
 nabrala, ino jih je tako lepo kerfhánfkiga  
 nauka vuzhila, de so jo vfi radi poslušhali.  
 Ona se je tudi toljko pametno nosila, de se ni  
 podstopil kdo v' prizho nje kaj nespodóbniga

1) Zhibelizam. 2) Froshtik.



siniti, alj pa kaj gerdiga sazheti. — Oh kako dragi so taki otrozi Bogu ino vsem poshtenim ljudem!

De bi se na sladkarije ne rasvadila, si ni bres potrebe nikolj jesti pervoshila, ino je takó vse svoje flabe pozhutke premogla. — Ne rasvadajte se mladenzhize vse kar vidite posheljeti, ino kar najdete v' vufta sanesti; taka rasvada stori ljudí nar vezh nefrezhnih, ki svojiga slabiga poshelenja strahvati ne snajo.

Vsmilenga Jesufa si je Magdalena sa svojiga ljubiga isvolila, ino ga je v' presvetim rešnim Telesi posebno zheftila. Nje nar vezhi shelje so bile, se v' svetim obhajili s' njim skleniti. Dokler je she premala bila k' svetimu obhajilu perstopiti, je svojih mater tajiste dni, ob katerih so per svetim obhajili bili, posebno v' zhefti imela, jih je ljubesnivo objela, ter je rekla: »Oh moja mama! kako frezhni ste vi, keš Jesuf Kristuf v' vas prebiva!« — Blagor dušham, ki pogosto ino vredno k' svetimu obhajilu grejo; juterna rosa roshno zvetje omladi, she lepši oshivi bogoljubno serze vredno í. obhajilo.

V' svoji vezhi starosti je veliko skushnjáv soper sveto vero, svoj devishki stan, ino soper druge svete rezhi imela; alj vse je s' molitvijó, s' postam, posebno pa s' pogostim svetim obhajilam frezhno premágala.

Hude bolesni so jo obdale, alj vse bolezhine je voljno poterpela. Enkrat jo tovarshiza poprašha, kdo ji mozh daja tako voljno ter-

peti? Magdalena ji na bridko martro pokashe rekózh: Pogláj, kaj je nēfkonzhna ljubēsna boshja sa isvelizhanje moja storila! Kdor se terplenja Jesufoviga spomni, svoje teshave s' njegovim sklēne, ino Bogu isrozhi, njemu bo vse terplenje sladko, ino ljubesnivo. Takó si ona od mladosti do starosti je bebelhko krono flashila, katire se sdaj per svojim Sheniu veseli.

Sazhuite she v' svojih mladih letih, ker shanke deklize, sveto shivēti, ako hozhete zhanfo frezhne, ino vezhno vesele biti, sakaj:

Kar se otrok navuzhish,

To bofh v' starosti imela;

Kar v' mladosti samudish,

Tega stara ne bofh shela.

### 31. S. Marjeta, deviza ino marterniza.

Isgléd ker shanske stanovitnosti.

S. Marjeta, alj Margareta, je bila na jutrovim doma. Svojo mater je hitro po rojstvi sgubila; njena dojka pa jo je skerbno v' ker shanski veri isredila. Bila je vsa ponishna, krotka ino bogabojezhna dekliza. — Sreznhi fo otrozi, ki poshtene péstovne alj varuzhke imajo, ki jih húdiga várjejo ino lepo vuzhijo, Sprideni posli fo per otrokah kuga.

Kér je Marjétiza she odraftla, jo ozhe damu vseme; pa zbudno se mu sdi, de je toljko ponishna ino famosliha. Vrajtal si je, de bi lahko kriftjana bila. Pred se njo saklizhe, ino pravi: »Jeli si kriftjana? alj je to mogozhe? kdo bi te bil tako dalezh smotil?« Ona mu lepo zhedno odgovori: »Resniza je; Gospód me je po svojim vsmílenji v' svoje kraljestvo poklizal.« Ozhe offermi, ino pravi: »Vender ne posabi, koljko grosovitiuh marter bolh imela, zhe bogov svojiga ozheta ino deshele molila ne bolh.« Ona je odgovorila: »Véro v' práviga Boga meni nobeden vseti ne more; perprávljena sim sa svojiga Isvelizharja tudi kerv prelití. Nizhefar bolj ferzhno ne she lim, kakor de bi tudi vi s' menó práviga Boga sposnali, ino molili.« — Kako mozna je shiva véra ino gorezha ljubésu zhiste dulhe! Ona premaga sapeliv svét, ino se tudi smerti ne boji.

Terdovraten ozhe lvojo kerfhanfko hzhér sholdnirfkimu poglavarju Olibriju isporozhi, naj bi njo od kerfhanstva odverní. Saglédati zhedno ino ljubesnivo devizo se sa njo vneme, ino jo hozhe vseti. Slate obljuje ji dela, naj kerfhanfko véro sataji; njo lepo profi, ino ji hudo shuga, alj ne premore njo. — Kako rade pa sedajne deklize fladkim obljubam sape livzov verjámejo, sa kako malo rezh lvoje drago devifhtvo, poshtenje ino dobro ime prodajo, ker bolj svét ino njegove dobrote ljubijo, kakor pa svojga Boga.

Poglavár se sazhne f. Marjeti grositi, ji sapové malikam ozhitno darvati, ino ker tega storila ni, njo vkashe s' (hibami rastepsti, ino s' shelésnimi grebeni pó zelim shivoti tako nevmáleno rászhefati, de nje ni sam poglédati mogel. Da jo v' jezho sapreti. Ona se je Góspoda perporozhila, ino osdravil njo je, pa tudi mozh ji dal vse shushnjave premagati.

Vso sdravo vglédati se poglavár sazhudi, ino pravi: »Poglej, kako te bogovi radi imajo, ki so ti tako hitro rane pozélili; sahvali se, ino daruj jim!« Alj Marjeta je odgovorila: »Tega niso mertvi bogovi, pa tudi ne ljudjé storili, storil je sam boshji Sin, ki dušho gréhov, telo ran refhi, ino svojim vérnim pomaga. — Srezhna dekliza, ki se tako svešto na Jesusa saneše.

Serdit poglavár jo rezhe vnovizh terpinzhiti, s' rasbélenim shelesam shgati, ino sadnizh ob glavo djati. Vefelo je svojo glavo rahelnu, svojo nedolshno dušho pa Jesusa dala. Ohranila je sveto isvelizhansko véro; sa to na podobi krish v' rokah dershi; premagala je peklenško hudobo, sa to nesnano kazho na páfi ima.

V' vfih fkušhnjavah in teshavah

Stanovitni bôdimo;

Zhe naf ravno svét savershe,

Nam odperto je nebó.

## 32. S. Marjeta Kortonska.

## Isgléd velike spokornize.

Na Laškim bliso mesta Kortone je Marjeta svoje staršhe imela: dobriga ozheta, pa še boljshi mater, ki so njo lepo v' boshjim strahi isredili. — Blagor otrokam, ki dobre staršhe imajo; naj bi jih le tudi vselej vbogati hotli! Alj zhe se ravno dobro poduzheni otrozi nekoljko zhasa motijo, ino na flabe pote sájdejo, spet jih staršhov dobri nauki sbudijo, ino na prav pot savérnejo.

She le ofem lét stara je Marjeta svojo fkerbno mater sgabila, je dobila preojstro mazheho, ino je premèhkiga ozheta imela. Dekliza sazhne polvetno shiveti, ino svoje truplo nespodobno lihpati, de bi moshkimu spolu dopadla. Kar je hudóbnige jiskala, je najdla; v' svojim trinajstim leti se je s' rashersdanim gosposkim mladenzham sisnánila, v' eno ptajo mesto pobégnila, ino je zelih devét let v'gerdi nezhistosti s' njim shivela, ter se nosila, kakor bi njegova sakonka bila. — Gorjéj desheli, mestu ino hifhi, kjér se sakon ne spofhtuje vezh, ino po divjalhko v' preshestvanji shivi! Nefrezhno moshtvo, ino jomene shenftvi, ki se v'tako shivlenje podá, ino takó rekózh od nefrámniga greha shivi. Eden bo sploh nefrezhen ino pogublen, ako zhas milosti boshje samudi, sakaj pravizhen Bog je tako rasvújsdano shivlenje preklél.

Marjeta je bila she le eden ino dvajset let stara, alj vla v' grehi, od nezhiste ljubesni svojiga rasvujsdániga mladenzha flepa. Bogu se je sadofti sdelo; moral je, on smert storiti, de se je ona prebudila, ino sapuftila svojo pregreshno shivljenje.

Mladenzh je na ene dni od nje flovo vsel, se na pot podál, pa ji obljubil kmalo spet priti. Ona zhaka alj ne dozhaka ga vezhi. Marjetni kushkek alj pfizhek, ki je mladenzha spremil, nasaj perzvili, njo sa knilo ali lukno s' febój vlezhe, ino jo sunaj mesta sa eno germovje pelja. Pod germado najde svojiga mladenzha vbitiga; zhervi foga she jedli. — Vsa prestráfhena savpije: »Oj linefrezhni! kjé je sdaj tvoja duzha?« — Tak shaloften konez imá nezhisto snanje med mohtvam ino shenftvam, ki ras sakona en s' drugim shivijo; sakaj f. Duh govori: »Kdor fe s' kurbami (alj s' kurbirjami) fklene, bo neframen; on bo zhervam shivesh, ino nejegova duzha is bukev shivih ver-shena.«

Hitro je svoje greshno mesto sapuftila, je ozhitno vse sa odpufhanje profila, ki jih je pohújfhala; se je k' svojimu ozhetu povernila, ino si isvolila svojiga spovednika, délat ojstro pokoro. — Sa velike pregrehe je potreba tudi velike pokore. Zhe si dékliza ti s' svojim flabim sadershanjam ljudi pohújfhala, morefh tudi v' djanji ozhitno pokásati, de si se pobóljfhala, in sapuftila vse svoje gerde navade. Nar

prej si je potreba dobriga spovednika isvoljiti, per enim ostati, ino se svešto sadershati po njihovih naukih. Voljno more spokorniza vse safmehvanje ino preganjanje hudobnih ljudi poterpéti, sakaj pregrelhna ljubésn svetá se v' sovrashtvo spremeni.

Mazheha ni pervolila, de bi ozhe Marjeto pod streho vseli. Shla je spet od svojiga doma v' mesto Kortono, ino je v' trétjim redi alj ordni s. Franzilhka do smerti v' stanovitni pokori shivela. Bog njej ni le grehov odpustil, tudi s' zhüdesni je spokorjeno flushavnizo svojo pozheftil, de sposnamo, kaj prava pokora stori. — Varujte deklize svojo nedolshnost, ne verjamite slatim obljubam, ne vdajte se sapelivzu; naj bo gospófkiga alj kmézhkiga stanu, ne obögajte ga. Ako ste pa po Marjetno grehile, ne odlágajte pokore, de vam ne odjide slat zhal isvelizhanja vášhiga. Donel vam je obljubil odpusthanje dober Bog, alj jutre ni obljubil.

Gléj de ne smoti

V' tvoji lepoti

Tebe, o dekliza, spazheni svet.

Zhe si grehila

Glej de omila

Hitro bodh s' sólsami mádeshe spet.

## 33. S. Marina.

## Isgléd práviga pobóljshanja.

She le tri leta stara se je Marina od svoje sestre deset boshjih sapoved navuzhila. Med vřim ji je perva ino nar imenitnej sapoved nar bolj dopadla, ki pravi: »Ljubi Boga zhres vse, ino svojiga blishniga kakor sama sebe.« Varvala se je hudobnih otrok, ino sa vsak greh so jo solse polile, ki so ga drugi otrozi storili. — O kako lepo je dobro poduzheno dete v svoji nedólshnosti! — Alj řlabe tovarřhije ga popázhijo.

Marina je v' svojih vezhjih letah s' enoj rasvujsdanoj neframnoj dēklizoj snanje imela, ino od nje se je sapelivih norzhij navuzhila. Nehala je moliti, ine lepo Bogu řlūshiti, sazhela se řlřhpati ino řhtimano nořiti. Brumno se je le na videsh po hinavřko dēlala. — Tako se vsaki godi, ki Boga sapuřti, ino jilhe sapelivimu řvetu dopařti. —

She so řhtiri leta njeniga řlābiga shivlenja pretekle; ino sdaj jo bogabojezh mařhnik spreobērnejo, de je řpet sazhela Bogu řveřto řlūshiti. — Duřhi samujeno ni, dokler řhe le k' řpovedi hodi, ino se boshjih namēřtnikov ne sogiba. Sa greham more pa priti ojřtra pokora, ino řefnizhno pobóljshanje.

V' pervih letah poboljšhanja jo je veřt toljko pekla, de je tudi njeno truplo řlabelo.



Zelih štirnájt let je ves dušhen nepokoj poterpeshlivo prestala. Po tem ji je Bog szer dúshne teshave odvsél, ino njenimu serzu veliko veselja dúshniga dodelil, alj bres terpenja spokornize ni puštil, ino ji hudo bolésn pošhle. Vsi persti so se ji skérzhili, sama kost ino kosha nje je bila. V' toljkih bolezhinah vsa voljna ino krotka ni rekla shal besede, zhe njo ravno kdo rasshalil je. V' svoji hišhizi je prebivala, ino vezh drugih pošhtenih deviz per sebi imela, ki so v' sveti drushbi med sebo shivele. Naj si ravno neprenéhama v' posteli, je vender zelo hišho v' lepi saštópnošti vishala. — Tako se zhednošt v' terpenji zhišti, kakor v' ognjeni pezhi slato. Srezhen ki voljno terpi.

Nar hujšhi je sa Marino sadna bolésn bila, pa je vender svojimu spovedniku djala: »Naj vse bolezhine nad mene pridejo, ki mi jih dober Bog pošhle, rada do konza svetá terpim, zhe je boshja volja takó.« — Jézhalo je szer njeno telo v' strafhnih bolezhinah, alj duh je bil voljn, dokler je svojo dúsho v' boshje roke isrozhi-la. — Kdor v' svoji mladosti greshí, se naj na starošt ojštro pokori, ino to bres vsiga odláganja, sakaj bres pokore sa gréshnike isvelizhanja ni.

O deklize, sapuštite

Všo nezhémernošt svetá,

Sa nedolshnost le skerbite,

In ljubite Jesufa.

Vsa posvetnost bo nehala

Zhednost vékomaj ostala.

### 34. S. Marzelina.

Isgléd poshtene devishke tovarshije.

Kdo ne posna imenitniga zérkvenga vuzhenika, f. shkofa Ambrosia? Njegova sestra je bila f. Marzelina, bogabojezha kakor njeni svet brat. — O kako lepo ino slavno je, zhe se brati ino sestre med sebo k' dobrimu opominajo, ine hudiga varjejo, de si niso le v' rodi, amdak tudi v' zhednosti shlahta! —

V' njeni mladosti jo ni draga posvetna obleka skerbéla, de je ravno imenitnih starishov bila. Shivela je tiho ino pohlevno, je pridno delala ino molila. Sogibala se je slabe tovarshije, ne le presherniga moshkiga spola, temuzh tudi shenških, katere se nesramno pogovarjajo, ena drugo slabih rezhi vuzhijo, poshtene tovarshize pa sasramujejo. Veliko deviz bo skos tako obhoja mlazhnih ino sapeljanih. — Srezhna satorej dusha, ki raj v' samoti shivi, ino po volki poti hodi, ki v' nebela pelja, kakor f. Marzelina.

Po smerti svojih starishov je s' brúnnimi deklizami v' sveti prijásnosti ino ljubesni shivela. Njena hisha je bila prebivalishe poshtenih

deviz, katere so skupaj Bogu flushile, ino se k' dobrimu opominvale. — Taka sofeska alj družba Bogu dopade, ino boshji angeli so nje veseli.

— Prava zhednost se more poskúfiti, ino skos terplenje poterditi. Tudi s. Marzelino je terpljenja veliko objískalo. Snotrajna shalost ino svunajno obrekvanje hudobnih ljudi je veliko nadlóg njej délalo. Poterpela je, ino se tolashila, rekozh: Zhe bi ravno pred ljudmi nedolshni bili, vender pred Bogam ni nobeden sadošti zhíft. — Na smertni posteli je svojim tovarshizam djala, ki so se okolj nje milo jokali: Ne jokajte; dosdaj je Bog v' meni prebival, od sedaj bom pa jes v' njem prebivala: — Slushi le svesto, dékliza moja, svojimu Bogu, lahko bosh zhísto ohranila svojo dušho ino telo; boshji tempel boh, ino s. Duh bo v' tebi prebival.

V' tvojim serzi Bog prebiva,  
Dokler zhísto vest imásh;  
Boshja roka te sakriva,  
De se v' hudo ne podásh.

### 35. S. Matilda.

Isgléd lepe fésterne ljubesni.

S. Matilda brumna brumna deviza, ni le fama bogabojezho shivela, ona je tudi sa svo-

jiga brata Aleksandra fkerbela, ki je bil fhtir leta mlajfhi od nje. Marsele fo ji vfe posvetne nezheéarnosti, pa tudi bratu jih je perftuditi fi persadévala. Bog je Matildi pomagal, de je fвета feftra tudi fvétiga brata ime!a. — Kako lahko bi frezhna vfaka hífha, vfaka shlahta bila, naj bi se bratjé ino feftre med febo v' refnizi ljubili, pred hudim fvarili, ino v' dobro nagovárjali, kakor f. Matilda fvojiga brata.

Kedar je njeni brat she odráftil, pa tudi posveten biti sazhél, ga je enkrat Matilda nagovorila, rekózh: »Saj vefh, ljubi moj bratez! kako mene isvelízhanje tvoje fkerbí. Kako flabo je pa najno shivljenje Jefusovimu podobno! Kjé je najna ponishnoft, katire bi se ime!a od njega navuzhiti? Kjé najno vbosh-tvo, katero nama on v' befedi ino v' djanji perporozha? Kjé je krish najne poterpefhivosti, ki bi ga ime!a sa njim nofiti? — Vbogaj me, ino odpo-vejva se goljúfnimu fvetu, ki naj sa-peljuje, ino zelo lahko pogubi!« —

S' ginjenim ferzam ji brater odgovori: »V' refnizi fposnám, de je sa mene to posvetno shivljenje slo nevarno, bojím se sa fvoje isvelízhanje. Tebi se perporozhím, de me vodifh; v' vfm te hozhem vbógati.« Kakor fta íkle-nila, fta tudi fвето shivela, sanizhvala pre-grefhno vefelje, ino fta frezhno en drúgimu v' nebefa pomágala.

Sveta dolshnost je, de starejšhi bratje in sestre svoje mlajšhi vuzhijo, svarijo in hüdiga varjejo. Pa tudi velik greh je, zhe vidiyo hudo delati jih, pa molzhijo, alj njihove pregrehe stvarilham, alj drugim prédpostávenim sakrivajo; ravno tistih grehov se deleshni storijo. She hujšhi je, ako stareji svéje mlajšhe brate in sestre dráshijo, tépejo, pohújšhajo, alj zlo v nesnane pregrehe sapeljajo.

Toraj vbogajte svoje starejšhi bráte in sestre, pa le v' pravizhnih rezhéh, ino varjte se hüdiga od njih navuzhiti.

Lepa je lepa med bratmi in sestram' ljubésn,

Gréfhna prijasnost pa stráfhna bolésn.

### 36. S. M o n i k a.

Isgléd isvelizhánskiga posvarjenja.

S. Monika je per svojih starishah vino tozhit hodila. Vřak den je po malim tako dolgo piti poskušhala, de se ga je prevezh pervadla. Imeli so staro poshteno dekle, ki ni dopustila otrokam vse jemati, tudi ne bres potrebe jesti ino piti, kakor bi hotli. Enkrat ste se s' Monikoj sporekle <sup>1)</sup>, ino dekla jo je ozhitno pjanško imenovala. To je mlado deklizo toljko v'

<sup>1)</sup> Skregale.

ferze sabolelo, de se je per prizhi tej hudi navadi sa vfelej odpovedala.

Omoshila se je, pa je hudobniga moshka imela; alj vfa krotka ino pohlevna, se je lahko s' njim sastopila. Imela je saliga fina Avgulhtina, ki je bil sfer visoko uzhen, alj flabo je shivel. S. Monika je pa tako dolgo molila, ino se jokala sa njega, de ga je skos svoje solse prerodila. Svet fhkof ino imeniten zerkven ozhak je postal. Vefelo je v' njegevih rokah vmerla.

Vfak zhlovek ima svoje flabosti; kaj de bi se tudi vfak posvariti nal! Alj malokdo se s' lepim da posvariti; le jesijo se, ino sovrashijo svoje svarivze. Dokler pa zhlovek pregrehe svoje ne sposna, se tudi poboljshati ne more. Satorej pravi moder mosh: Boljshi je ozhitno svarjenje, kakor pa skrita ljubesn; boljshi so rane nam od prijatlov dane, kakor kuhleji tistiga, ki nal sovrashi.

Huda navada se lahko premaga,  
Zhe se poboljshanje le ne odlaga.

### 37. S. N e s h a.

Isgled nepremaglive devize.

Kaj devishki stan velja, kako se sapeliv svet premaga, nam f. Nesho lepo, de nizh lepshi, pokashe. Bila je v' Rimi bogatih starishov

hzhér, she v' svojem trinajstim leti toljko sala ino ljubesniva, de je veliko snubzov imela. Med vsemi jo hozhe Prokop, rímskiga oblastnika sin, sa svojo imeti. Pohilja ji na dom mnógotere ino drage dare, pa she ne pogleda jih, ino mu vse nasáj pohle. Sazhél je sa njoj lásiti, de bi njo premotil; alj sapodila ga je rekózh: »Poberi se fitni sapelivz, ino ne misli, de bi deviza te tebi vda-la, ki je Gospodu vsiga sveta sarózhena. Zhiste dushe so saklad alj fhaz nebéfhkiga Shénina ino nevmerlivoft je njihova juterna.« 1) Sapihi si dekelza te besede globoko v' svoje serze, ino tudi ti sapelivzam takó odgovori.

Is nezhiste ljubezni rado nevsmileno sovrashenje isvira. Kér f. Nesho premotiti niso mogli, jo nevérnimu sodniku satóshijo, de je kristjana. Oblastník njej vse obéta, kar je kolj lepiga ino dóbriga; pa tudi s' stráshnimi múkami ino s' grosovitnoj smertjoj ji shuga; alj vse saftojn. »Jesuf Kristuf je moj she-nin, je í. Neshu djala; ón, katériga mati je deviza, katérimu angeli flúshijo, ki je lepshi ko sonze ino luna. Zhe njega ljubim, fim nedolshna, kedár se njega doteknem, fim zhista, ker njega vsemem, deviza ostanem. Le temu svojemu Bogu hozhem svefta

---

1) Dél alj dèr:

oftati, le v'njega vérvati, ino s' njim porozhena biti. On je moj, ino jes fim njegova. Kakor mlada ino flaba fim, možna bom vender sadofti svoji-mu Shéninu shiveti ino vmreti.\*

Gnali so njo pred malikvavski altár, de bi po ajdovsko aldovala 1); pa niso jo pergovorili, ne perfílili. Pokrshala se je, v'nebe-fa roke povsdignila, ino vse premágala. — Oblaftnik jo vkashe v'neframen hram peljati, ino rasvujsdanim mladenzham dati, de bi ji devifhtvo vseli. Nesha se tudi tega ne vstrafhi, ter pravi: Jesuf moj Gospód mene posabil ne bo. On zhištim ljubim rad pomaga, ino ne bo dopuſtil telo o-íkrúnti 2), katéro je njemu polve-zheno. Ona moli, boshji angel njo sakriva, ino nesramni mladenzhi fhe poglédati se nje ne svúpaio. Samo eden njo s'nespodobnim ozhe-fam pogleda; alj per prizhi ga boshja roka sadene, ino se sverne. S: Nesha pa sa njega profi, ino ga spet oshiví. — Tok možna je sveta zhiſtoft; boshji angel je nje poseben varh. Le tam, kjér nezhiſt ogenj she poprěj v' deklifhkim ferzi gori, se devifhtvo vezh vbrani ne more, de bi v' hudi perlóshnosti ne pogorelo.

Serdít fodnik jo obfodi na germadi sash-gati. Serzhno je na germado ſtopila. Viſoko

1) Ofroyala. 2) Omadeshati.



ino šhroko je plamno šhvigalo, béshali so trinogariji 1); š. Nesha je pa v' sredi gerezhe germade bres vse šhkode stala ino molila, kakor zhišta dušha, ino ogenj še nje ne prime. — Po tém jo obfodi, de bo ob glavo djana. Vefelo, kakor nevésta k' poroki, na sodno mesto gre; ljudjé se ša njo milo jókajo, le ona svete péšme poje. — Tudi rabelnu 2) se je toljko vlmílila, de ji ni glave vřékati mogel.

Serzhno ona ljudém rezhe, ki so jo oshalovali: »Kaj me mudite! moj Shénin bo rasshalen, de me tako dolgo zhaka. Naj mene prejme, ki me je poprej isvolil.« Trepetáje šhe rabel stoji, alj ona mu serzhnost pergovarja, rekózh: »Kaj zhakásh vmoriti telo, ki je tok nefrezhno bilo, dopasti ozhém, sa katere ne maram. Ne boj se mene vmoriti, šaj se po smerti sazhe sa me boljshi, vezhno shivlenje.« Po tem je molila, rekózh: Hvalim tebe o Bog, de si me greha varval. Vsemi mojo dušho, o Gospód, ki je tebi draga bila, ino katero si toljko ljubil. Sadobila bom, kar šim vselej sheljela; k' tebi grém, kateriga šim vselej ljubila. — Vřekal je rabel glavo, ino v' svete nebésa je njena zhišta dušha šletela, nedolshna kakor lepa ovzhiza, katero na podobi sravno šebe ima.

1) Martrovzi alj berizhi. 2) Frajmaqu.

Oh kako lep je zhist rod, poln zhaſti pred Bogam, ino pred ljudmi! Devize so shlahen zvet svete kerſhanſke zérkve. Ohranite devištvó, ljube deklize, ino dokler v' ſvet ſakon ne ſtópíte, bodite neveste Jeſusove. Serzhno ſe voſtkujte ſa devíſhki venez; ako ga enkrat ſgubíte, zék ſvét vam ga ne more poverniti vezh.

Glej de ne smoti

V' tvoji lepoti

Tebe, o dékliza, ſpázheni ſvét;

Serzhno ſe brani,

Zhíſtoſt ohrani,

Jeſuf, tvoj ſhenin, te hozhe imét,

### 38. S. N o t b u r g a.

Iſgléd poſhtene kerſhanſke dekle.

Na Tirolſkim, ſlo vbogih, pa bogabojeznih ljudi, je Nótburga v' eni graſhini ſa kúharzo ſluſhila. Bila je vſa pohlevna, pridna, ino oſim dobra. Goſpá ſo ji perpuſtili vſak den med vboge raſdeliti, kar je goſpódi per miſi oſtalo. — Takó druſhinzhe 1) ne ſmé goſpódarjam bres védenja jemati, ino vbogajme dajati; le kar ſebi perterga, alj pa ſproſi, to bres greha drugim da.

1) Poſel.

Po smerti stare gospé je mlada gospá Otilja ostankov vbogim dajati prepovedala, ino je vkásala jih v' pomije metati. To je vsmileno Notburgo možno v' serze bolelo. V'fako nedelo ino sapovedan prasník je s' suhim kruham ino s' vodó sa dobro vsela, svoj del pa vbogim dala, de bi íaj enkrat v' nedelo jih poshivila. Alj tudi to je Otilji merselo. Notburgo per gospodu toshi, de potepuhe ino kradlivke v' grafhino vadi. Gospód Notburgo enkrat perzhaka, videti, kaj vbógajme nosi. Ona mu pokashe nekoljko svojiga malzha, ino pa zhúterzo alj flashko vina, ki ga je vbogim perhránila. Gospód pa tega videl ni, ampak je svoji gospéj povedal, de je le óblanzov ino pa luga nekoljko Notburga nesla. Na to seshe gospá vsa serdita nad Notburgo, kakor bi bila ona gospóda goljfala, ji da flavó, ino sapové, se na ravnoft is grada pobrati.

Poterpeshlivo Notburga svoje rézhí pobe-re, ino se ravno odprávlja, kar Otilja naglo sbolí. Satorej íhe Notburga ostane, hudobni gospéj ljubesnivo streshe, jo prosi ino opomina, naj se s' Bogam spravi, ino svojo dulho óskerbi. Po smerti gospé íhe le grafhino sapufti. — Kako lepo je tajíftim dobro storiti, ki nam hudo hózhejo! Taki so pravi otrozi Ozheta nebéfhkiga.

Notburga h' kmetu v' flushbo gre, pridno dela, svéfto Bogu flushi, ino prav veselo ino frezhno shivi. Grafhino 1) je pa s' Notburgoj

1) Grad.

tudi vfa frezha sapuštla; ena nefrezha sa drugoj je gofpòdo sadela. — Takó je bogabojezha drushina velika hišna frezha, pa tudi malo-bridni hlapzi in dekle nar vezhi nefrezha; ino boljshi, de kamen na tiftim mestí leshí, kjér rasbersdano drushinzhe sedi, ki zelo hišho pohujsha, de boshji shegen alj blágošlov od hišhe beshi.

Sapušten gofpód je Notburgo spet v' flushbo profil, ino njej obljudil, de bo kakor nekdej po svoji volji vbogajme delila. Ino glej, v' enih letah je bilo per gradi spet vli-ga dovólj. Notburgi se je posledna ura perblíshala, ino lepo mirno je v' Gospódi vmerla. Vbogi so sa njo jókali, kakor sa svojoj má-terjoj; njene dobre dela so jo pa v' nebela spémile, kjér sdaj svoje plazhilo savshiva.

Kar dòbriga vbogajme tukaj delísh,  
Pevèrjeno tamkaj v' nebelih do-  
bísh.

### 39. S. P o l o n a.

Isglèd gorezhe ljubesni do Jesufa.

S. Apolónija je bila v' Aleksandriji na Egiptovskim doma. Od svojih mladih lét je kakor krístjána poshteno ino zhišto shivela. Grosovitni nevérniki so njo sgrábili, pred ma-lika peljali, ino hotli perfiliti, de bi svoje vé-ro satajila, ino Jesufa preklinjala. Alj ona je

ferzhno odgovorila: »Jesuf Kristuf je pravi Bog; njega mormo moliti, ne preklinjati.« Na to so ji s' pestmi ino skamnjam vse sobe isbili. Savolj tega se she sdaj sa posebno priproshnizo v' sobnim bolenji zhefti. — Sa naf bi bilo bolje, de bi naf vselej kdo raj po sobih vdaril, to se pravi posvaril, kedar kaj nespodobniga govorimo, kakor de naf poslušha, alj zlo pomaga klafati, ino druge obrekati. Sa vsako prasno besedo bomo enkrat odgovor dajali.

Hudobni malikvavzi so s. Polono is mesta vlekli, veliko germado naredili, ino shugali njo shivo sashgati, ako Jesufa ne sataji. Ona si nekoliko odihne, ino kedar jo sopet vprashajo, raj sama v' ogenj gre, kakor bi s. véro satajila, ino v' vezhen ogenj prishla. — Takó shiva véra ino prava gorezha ljubésn vse martre sa Jesufa raj preterpi, kakor njega sgubiti.

Nikolj ne bo na sgubi,

Ki Jesufa prav ljubi.

#### 40. S. P o t a m j a n a.

Isgléd svete devishke framoshlivofti.

S. Potamjana je imela nevérniga, malo-pridniga gospodarja, ki je nezhisto shivel, ino hotel tudi s' svojój dekloj preheftvati. S' dobrim ino hudim njo nagovarja, de bi njo v'

svoje gerdo djanje napravil, pa svešta flushávniza boshja se mu ne vdá, ino hozhe rajšhi vmreti, kakor sgubiti svojo nedolsnost. — Takó je sa flushevne nar boljshi flushba nar vezhi nesrezha, ako poshténiga sadershanja per hishi ni. Boljshi je majn flúshiti, ino bórnej shivéti, alj per poshtenih ino bogabojezhnih ljudéh. Nar vezhi nesrezha je gréh.

Neframen gospodár je svojo poshteno dekle hudóbnimu oblaštniku isrozhil, in njega plazhal, naj jo vmori. — Ni sa ostati poshteni kérshenzi vezh per taki hishi, kjér neframno moshtvo njej po zhištosti streshe, sakaj is gèrdiga sapelvanja se nevsmileno pregánjanje sazhe, ino teshko bres flovésa nehá.

Nevsmilen oblaštnik njo hudo martra ino fili, de bi Kristufa satajila, ino svojimu gospodarju po volji storila; shuga njo tudi vojshakam v' oframotenje dati; alj nizh ni s'njoj opravil. Na njeni ferzhen odgovor sapové nekimu vojshaku Basilidu njo k' smerti peljati. Obfodil njo je, de bo do gòliga iflézhena, ino v' kotel vrele smole vtoplena. Sramoshliva deviza se je vezh vstrahhila neframne ifleke, kakor vrele smole. Lepo je roke povsdignila, ino toljko profila, naj jo faj oblezheno vmorijo, de so ji dovolili. — Vesélo se po tem rabelnam v' roke da, ki jo po malim od nog do glave zele tri ure v' vrelo smolo spúshajo, dokler svojo zhišto dušho Boga isrozhil.

Tudi Basilidu, ki je njeno sramoshlivošt pred rasvujsdanim, nevérnim ljudstvam branil,

je nebeshko krono isprofila. — Deklize! vuzhite se od f. Potamjane devishke šramoshlivosti. — Sakrivajte spodobno svoje telo, ino poshteno se oblázhite; nespodobna nosha, ino nesramno sadershanje nedolshnost samori. Blagor vam, ki ste ino ostanete zhístiga serza, Boga bote glédale.

Sramoshlivost je devize

Ljuba sarja júterna;

Zhe je nima tvojo lize,

Si devishstvo vgáfnila.

#### 41. S. R e g i n a.

Isgléd bogabojezhe pasterize.

S. Regina je shlahne, pa ájdovske starishne imela. Mati ji je na njenim porodi vmerla. Dali so jo neki keršhanski dojki v' amstvo, alj dojstvo; od nje bila je v' keršhanski véri poduzhena, ino po tem kérshena. Kedar jo nevéрни ozhe damu vseme, ino své, de je kristjana, njo ves serdit k' njeni dojki od hishe sashene. Dobra shenka jo je rada pod streho vsela, ino Reginza ji ovze na desheli pase. — Oh boljshi je na kmetih med nedolshnoj shivinzoj biti, kakor po gradih ino mestih per sapelivzih shiveti. Svoje nedolshno veselje imá szer vsak stan, nar lepsi pa kmetishki, naj bi prav v' njim shiveli.

S' veselim serzam je s. Regina svojo malo zhredo pašla, ino boshje rezhi premišlovala. Rada je na Jesufa mišlila, kër se tudi dober pastir svojih ovzhiz imenuje; profila ga je, de bi tudi ona bila njegova svešta ovzhiza. Premišlovala je sreznhe pastirze na Betlehemskih planjavah 1), ter jih je v' duhi glédala, kako so per jáfelzah Jesufovih klézhali, ino Odrešhenika svojga molila. Darvala je tudi ona ljubimu Jesufu svoje serze, ino mu je obljubila svešta vselej ostati. — To so lepe ino svete rezhi sa fante ino déklize na pašhi. Od takih naj bi sa kratek zhaš pogovárjali se, angeli boshji bi se s' njimi veselili. Alj pogosto se pastirji ino palterize na pašhi gerdo gerdo sadershijo, neframno norijo, se fkrivshi ostudnih rezhi vuzhijo, ino greh délajo, ki v' nebo vpije, ino se she imenvati ne smé. Bog se všmili takih mladenzhov!

Deshelški oblaštnik je po tistim kraji hodil, je salo Regino sposnal, ino njo vseti hotel. Ravno je bila v' petnajštím leti, alj v' nevárn sakon s' nevérikam vdati se hotla ni, ino mu je odkritoserzhno povédala, de je kristjana. S' hudim ino s'dobrim njo nagovarja keršhanško véro satajiti, ino njega vseti; alj ona Jesufu svešta ostane.

Vkashe jo tako nevsmleno bízhati alj tepfti, de se je zlo nevérikam všmilila, ino po

1) Ravninah.



tém v' jezho potisniti; alj jezha se je rasvetlila, ino ona osdravlena bila.

Dragi dan njo sopet pred sodnika perpeljajo, ino kedar se smotiti dala ni, jo s' shelésnimi grebenmi rastérgajo, s' gorézhimi báklami pálijo, ino v' merslo vodo pomákajo. Kedar ona v' nar hujshih martrah Boga hvali, se glaf is nebéf saflisli: »Bali (pridi) Regina, de bofh deleshna krone Isvelizharja svojiga!« — Na te glaf se je nad osem sto nevérnikov preobernilo. — Tako bo isvelizhan, kdor do konza svést oftane.

Dvé roshze zvetijo is semlje v' nebó:

Lilja nedolshnosti béla;

Rudezha ko kri bo spravn lilje lepó

Rosha terplenja zvetéla.

## 42. S. R o s a.

Isgléd devishke poterpeshlivofti.

V' Ameriki, v' novim deli sveta, je bila f. Rosa rojena. Vbóshniga stanu je bila, pa lépiga oblizhja; sa to so njo Rosho imenovali, namesti Isabele, pa kateri je keršhena bila. Rosi pa ni dopadla telesna lepota, ki deklize tok rada vkane alj ogoljsá, ino v' nefrezho pravi. Skerbelo njo je poshteno, bogabojezhe ferze; sa to se terdo postila, ino je rada molila, po isgledi svete Katarine Senenske, ka-

tero si je v' svojim shivljenji posnemati isvolila, ter je sklenila sa vselej v' devilkim stani ostati.

De bi se grešne nevarnosti sognila, ni hotla v' posvetne tovarshije sahájati, ne po navadi drugih rasvujsdano shiveti. Sa to so njo malovredni ljudje zhorteli 1), sa mehvali, ino gerdo obrékali. Alj vse je voljno prenefla, ino vesela bila sa Jesufoviga imena del pregánjana biti.

S. Rosa je tudi sa svoje starishe pridno delala, ino jim je kakor pridna buzheliza, alj zhibeliza shivesh nosila. — Kedar je pa videla, de bi sa njo prenevarno med sapelivimi ljudmi shiveti bilo, je ihla v' klofther svetiga Domínika, de bi Bogu bolj svešto flushila. — Tokó naj vsaka dekliza kraj sapuťi, kjér bi se teshko gréha ovarvala. Kdor nevarnost ljubi, bo v' nevarnosti konzhan.

Zhlovek pa bres vse skufhnjave biti nemore; v' njej se zhloveshka zhednost poterdi. Tudi Rosa je imela veliko skufhnjav, alj vse je s' boshjoj pomozhjoj serzhno premágala.

Tudi mi svoje skufhnjave lahko premágujemo, alj le hozhemo; Bog nas ne da zhres nasho mozh skufhati. —

De bi s. Rosa v' zhednosti popólnama dorastla, ji Bog hudo bolésn pohle. Voljno je vse bolezhine terpela, ino pogošto sdihovala,

1) Sovrashili.

rekózh, »O ljubesnivi Bog, le pošhli mi tesháv, pa tudi svojo ljubésn v' mojim serzi poterdi!» Mlada v' letih, pa bogata v' zhednošti je svoje shivljenje polna ljubesni v' Jesufa sveto sklenila.

Bog svoje ljube pogosto objishe, jim pošhija dušhne ino telešne teshave, ino jih tudi hudobnim ljudém pregánjati da; alj írezhna dušha, ki svojo íkufhnjo dobro obštojí, sakáj kér bo pravizhna najdena, bo prijela krono, katero je Bog obljubil tém, ki njega ljúbijo.

Hozhešh ti v' shivljenje

Enkrat jit' od tod:

Krish ino terplenje

Je kraljeva pot.

### 43. S. R o s a l i j a.

Isgléd isvelizhanške samote.

Na Lashkim v' mesti Palermo rojena je s. Rosalija, mlada, imenitna ino bogata deviza, hitro sposnala, de je svét goljusen, ino nevarne njegove dobrote. V' ítrahu pred sapeljvanjam, ino is gorezhnih shelj Jesufu v' lepi nedólshnošti flushiti, se v' samoten kraj na goro podá; ino tamkaj veliko lét lepo Bogu flushi, moli sa flepe pošvetne ljudi, ki se v' zhafne rezhí prevezh saljúbijo. — Naj bi mlade deklize bolj samoto ljúbile, kakor pošveten

trufh, ino nevarne tovarfhije, lahko bi se, kakor f. Rosalija, greha varvale. Zhe ravno ne v' puhavo, pa vender v' zérkuv alj v' kak tih kraj se more vezhbart nedolshnost podati, svoje slabosti fposnat ino objokat, ino Boga profit, naj ji pomaga sapeljvanje frezhno premágati.

S. Rosalija fi je k' sadnimu na hribi Palernijo, bliso morja, prebivalifhe isvolila, ino je verh hriba v' enim berlogi fsveto vmerla, kakor vfi nedolshni lahko vmerjó, ki fo zhiltiga ferza. — Dolgo lét nifo védeli sa nje fsveto truplo, alj v' veliki fili je Bog fsveto devizo ljudém sa príprofhnico dal. Strafhna kuga je po Palermi morila, sa to veliko ljudi v' gore sbéshalo. V' blishni gori najdejo to fsveto truplo; ino sravno sapifano: „Jes Rosalija, hzhér Sonibalda Montrejalkiga gopoda, fim is ljubeshni do Jesufa te berlóg sa prebivalifhe isvolila.“

Kakor hitro fo truplo f. Rosalije vsdignili, v' mésto Palermo pernefli, ino se perporozhili njeni príprofhni, je kuga nehala. Sa to fo jo kristjani sa patrono v' kushnih morijah isvolili, ino se njéj po vézh krajih v' príprofhno isrozhili; kakor postavim v' Junfki dolini na Korofhkim v' fedemnajftim ftoletji. „Strafhna kuga je bila v' desheli, ino ljudjé filo merli. Brumni duhovni, Jesuitarji, fo na hribi pod f. Hemoj v' enim berlogi njeno podobo ofkerbeli, Bogu altár naredili, de fo véрни po príprofhni f. Rosalije, ino fkes terdno savupanje

v' boshjo pomozh nevmilene kuge réfheni bili.  
 — Takó Jesuf, shenin zhištih dušh, prošhje  
 svojih nevést gotovo vllisli, ako so le po  
 boshji volji sravnane. Srezhen kdor svojo  
 zhistoft ohrani, on bo prijatelj ne-  
 béshkiga kralja.

Oj ne bodi vam teshko, ljube hzhére, se  
 posvetni lepoti, dobrovolji ino tovarshiji od-  
 povédati, tudi sapelive hišho sapustiti, ki vam  
 nevarna je; faj val Bog ne bo sapustil, ino  
 vam vse stokrat povernil.

Zhe serze po nebeshkim hrepení,  
 Prav lahko vse posvetno sapustí:

#### 44. S. Sinkletika.

Isgléd lépiga devíshkiga sadershanja.

S. Sinkletika daja všim deklizam lep is-  
 gléd, kako lahko škos svoje lepo sadershanje  
 tudi tovarshize pobóljshajo. Imela je bogate  
 starishe, ino sa to tudi svatov veliko; pa ni  
 se omoshiti hotla, ter je mišnila v' devíshkim  
 štani lehkejšhi sa svoje isvelízhanje škerbeti. —  
 Naj bi deklete v' sedajnih zhalah tudi takih  
 svetih misel bile, snanja ne défale bres dopu-  
 shenja poshtenih starishov alj drugih prédpo-  
 štávenih, ino sákonškiga štana toljko ne po-  
 sheljele, zhe jim odlozhen ni; koljko vezh bi  
 frezhnih deviz ostalo, ki sdaj svoje dni v' sha-  
 losti prevékajó. Alj zhe hozhešh ostati posh-

tena deviza, moreh tudi po deviško shiveti, kakor f. Sinkletika.

Rada se je počila, je le sa potrebo pila ino jedla, sakaj nesmérn shivesh je ogenj nezahloti. Svoje ozi je v svetim strahi imela, je v fako nespodobno posheljenje svojimu serzu, prepovedala, ino svoje molitve svesto opravljala. Kedar so druge deklize to njeno lepo sadershanje vidle, jih je tudi skerbeti sazhelo. Objiskovale so njo, ino profile, naj jih vuzhi ravno tako bogabojezhe shiveti; kar je s' veseljam storila.

Kaj pa ti rasbersdano shenstvo v' svoji sofeski delafh? Ljuljka med' dobro pshenizo séjesh; sa to bolh pa tudi enkrat ljuljko shelo, ino Bog, tvoj plazhnik, bo tebe ino tvoje ljuljkino snopje v' vezhen ogenj vergel.

Bog da Sinkletiki starih let doshiveti, jo pa tudi s' teshavami obifhe. Nekoljko lét pred svojo smertjo je suho bolésn dobila; tudi snotrajna puftota je njeni dúshi veliko shálosti napravljala. Alj ene dni pred smertjo so vse bolezhine nehale, ino dúsha je she okúfhala nebeshko veselje, v' katero njo je Bog is tiga sveta vsél.

Ne bodi preshálostna ljuba dúsha, ako ravno mnogokrat nobéniga práviga veselja nimaš do boshjih rezhi. Kakor sa temnim oblakam she lepshi souze pošije, bo tudi dáš tebi dober Bog sopet she vezh dúshniga veselja; le stanovitna v' flushbi boshji ostani.

»Kdor hzhé sa meno priti,

Sam sebe sataji,

Naj krish na rame v seme,

In sa menó hitila

## 45. S. T a j d a.

— Sapelvanja shálosten isgléd.

Tajda, alj Tajf, je bila prebrifane glave, sáliga liza, pa gerdiga sadershanja. Od svojih starilhov flabo poduzhena je tudi flabo shive-la. — Oh koljko dekliz sanikarnost starilhov pogubi, ki se sa Tajdoj v hudobno shivljenje podajo! Vse posvetno je ljubiti jéla, na boshje rezhi pa zelo posabila. Hitro je bila od ne-framnih mladenzhov v greh sapeljana, ino kmalo je tudi ona bila drugih sapelivká; vsi poshteni so se nad njoj spotikali. — Glej, mo-ja dekliza, kamo te nezémerna nolha ino flabo snanje peljá! Tudi ti bošh namesti otro-ka bóshjiga flushavniza hudizhova, ino na-ftava alj sanká peklenfka, s' kateró bo ne-dolshné dúfhe pekel lovil.

Bog she ni sgublene gréshnize sapustil. Prifhli so svet duhovn ino njo spreobernili. Njih gorezhe besede so ji ozhi odperle: saglé-dala je preveliko gerdóbo svojiga gréshniga shiv-lenja, vidila strashno vézhnost, ki take gréshni-ze zhaka. Na svoje kolene pred malhnika pade, ino profi, rekózh: »Ozhe! naloshite mi

pokoro, takó teshko, kako so moji grehi saflushili; perpravljena sim vse storiti.

Opučila je svoje sapelivo oblázhenje, sashgala je svoje pregresfno blago, ki je bilo zena nezhistiga shivlenja, lozhila se je vse gresfne prilóshnosti, ino se v' samoto podala, po nauki svojiga dúshniga pastirja pokoro délat. — Blagor dúhi, naj she toljka gréshniza bo, zhe svojiga spovednika svešto vboga; prava pokora njo isvelizha.

Od prevelike shálosti savolj svojiga pregresfhenja, si bóshjiga imena isrezhi vupala ni; fame te besede je po nauki svojiga duhovnika isdihvala: »O Bog, ki si me vstvaril, vsmili se zhes me!« Bog se je svoje spokornize vsmihil, je vse grehe ji odpustil, ino jo k' sebi v' nebesfko kraljestvo vsel.

O dekliza, ki si she v' svoji nedólshnosti lahko vesela, varji saklád, alj shaz svojiga devishtva, de ti sa njim milo jókati potreba ne bo. — Zhe si pa dosedaj po gresfnih stopinjah Tajide hodila, ne odlagaj tudi po sternim poti pokore sa njoj hoditi; sakaj:

V nebesfko kraljestvo sta pota le dva:  
Te prvi nedolshen po roshzah peljá;  
Te drugi pokore je s' ternjam nastlán,  
Alj k' sadnimu trofhtu je gréshniku  
dan.



O dušha, ki pèrviga enkrat sgnubish,  
Le fkerbi, de drúgiga ne samudish.

#### 46. S. T e k l a.

Isgléd, kakó se Bog v' svojih flú-  
shávnizah velizhesti.

Bla je f. Tekla bistre pámeti, tudi fkerbno poduzhena; alj vse to bi nje isvelizhalo ne bilo. Kedar je pa f. Pavl v' njeno mesto perpridgal, se je nauka Jesufoviga svesto prijela, ino se dala kerstiti. Od te dobe njo je nar vezh fkerbelo ljubimu Jesufu dopasti, ino dopólniti vse, kar je per f. kersti obljubila. — Ne posabi kerfhanfka dušha tudi ti per f. kersti storjenih obljúb; one so saštava tvojiga isvelizhanja.

Hitro se je rasvédelo, de je Tekla kristjana. Sarozhena je bila; shenin ino starishfi so fi vse persadeli njo s' dobrim ino s' hudim od svete vére odverniti, pa niso samogli. Kér so jo hotli po gosposki perfiliti, de bi se omoshila, je k' svétimu Pavlu sbeshala. Shenin sa njo své; vjeli so njo, ino divjim sverinam rastergat vergli. Alj v'figamogozhen Bog je nevérníkam pokasal, de je on, zhlovefshkih serz vishár, tudi gospodár levov ino tigrov, ki njegovim ljubim shálíga storiti ne sméjo, ako jim on prepové. Strafhna sverina se devize ni doteknila; kakor jagneta so se levi ino tigri krog nje vlegli, lepo kròtko ji noge lisali, ino fhli sopet v' svoje berloge. — Srezhen kdor Boga

sa varha ino priyatla ima; tém, ki njega ljubi-  
jo, vse v' dobro iside.

Nevsmšleni malikvavzi so njo v' ogenj po-  
tisnili; alj sdrava je prifhla is rasbélene pezhi  
nasaj. — Takó je skasal Bog po marternikih  
ino devizah svoje velizhafivo. S. Tekla je she  
po tém veliko lét shivela: ino njeno ime sdaj  
po zelim sveti floví. — Svojo zhistost ino ne-  
dolshnost varvati je tudi tvoja dolshnost, ker-  
shanfka dekliza! Sogibaj se nevarnih prilosh-  
nost, shivi lepo tiho ino bogabojezhe; pridna  
bodi, ino prosi Boga, naj ti v' skufhnjavi po-  
maga, posebno kér v' svetim Ozhenafhi molish:  
•Ne vpeli naf v' skufhnjavo; temuzh  
reshi naf od slega, alj hudiga. Ako  
bo Bog s' teboj, kdo bo soper tebe?

Kdor v' savetju 1) boshjimu prebiva,  
V' fredi levov fladko on pozhiva.

## 47. S. Teódosija.

### Isgléd shive vére.

V' jutrovi desheli je f. Teodósija shivela,  
ób zhalí zefarja Dioklezjana, ki je nar hujšhi  
preganjavz kristjanov bil. Polna shive vére  
ino gorezhe ljubesni v' Jesufa je bila perprá-  
lena sa svojo sveto véro terpeti ino vmreti.

1) Sagotji ali varstvi.

Ravno je nekoljko kristjanov na sodnim melti v' shelesji vklénjenih štalo, ino svoje smerti zhakalo. Kedar s. Teodosija memo pride, jih lepo posdravi, v' véri poterdi ino jih poprosi, naj se per Gospodu nje spomnijo. — Ne smemo se svojih prijatlov ino snanzov v' nefrezhi framovati; pomagati jim, kar je mogozbe in prav, je naša dolshnost. Sposnati smo pa tudi dolshni svojo sveto véro, ako naš visli oblást na odgovor postavi.

Vojshaki, ki so kristjane varvali, mlado devizo hitro popádejo, ino savolj vére pred sodnika peljajo. Ozhitno mu je povédala, de je kristjana. — Ni naša dolshnost, komur bodi svojo véro praviti; alj dolshni smo dati rajshi svoje shivljenje, kakor pravo véro satajiti, ino druge pohujshati.

Sodnik Teodosijo s' dobrim nagovarja, naj Jesusa sataji, kér se pa ona stanovitno brani, njo rezhe iflezhi, ino s' shelésnimi grebeni rastérgati. Vse je voljno terpela, le to je narvezh bolelo njo, do goliga iflezhenej biti. — Kako vse drugazh je sdaj per mnogih deklizah! Svetih rezhi se framújejo, zhe jih kak posvetnesh sa to kaj maliga podrashi; neframniga sadershanja jih pa ni fram, de le posvetnim ljudém dopádejo.

Nevsmilep oblástnik, kér njo stanovitno vidi, vkashe devizo vtopiti; ino tako je dala ona sa sveto isvelizhanfko véro svojo mlado, nedolshno shivljenje. — Tudi mi se ne smémo svoje vere, ne kerfhanfkgiga sadershanja fram-

vati; sakaj: »Kdor bo mene pred ljudmi sposnal, govori Jesus, ga bom sposnal tudi jes pred svojim Ozhetam. Kdor mene bo pa pred ljudmi satajil, ga tudi jes v' prizho angelov sa svojga sposnal ne bom.«

Sveta prava véra je nebéfihki kluzh;  
Kdor njo sataji, si v'gafne vezhno  
luzh.

#### 48. S. T e r e s i j a.

Isgléd, kaj branje dobrih bukuv  
veljá.

V' Shpanfki desheli je f. Terésija imenitno, pa tudi bogabojezhe starifhe imela. Njeni dober ozhe so v'fak vezher otrokam ino družini po navadi is svétiga píma, alj is shivljenja svetnikov kaj lépiga brali. Mala Terésija je tenko poslufhala, pa tudi sama rada brala, kakor hitro se je brati navuzhila. To branje je toljko ljubésn boshjo v' njenim ferzi vnelo, de bi rada bila kri prelíla sa sveto Jesufovo véro. Sklenila je v' svojim shivljenji svetnike posnémati. — Srezhna dekliza, ki rada svete bukve bere. Bog, ki visha modre moshe, de jih píshejo, on sam fkos nje govori. Koljko kratkiga zhasa nam lepe bukvize napravijo, koljko veselja nam branje da; naf varje postópanja, ine sapelivíh tovarshij.

Perva frezha otrók so skerbni starishi kdor jih pa nima na semlji vezh, v' nebelih svojga Ozheta in Mater imá, kakor s. Teresija. Kedar je v' dvanajstim leti svojo mater sgubila, je pred neko podobo Matere boshje tekla, ino je tam jokáje profila, de bi Marija bila sa napréj njena mati.

Teresni ozhe niso vtéggnili sa njoj dovolj ojtro glédati; sa to se je s' enó spazhenó deklizó, ino s' nekimi mladénzhami sisnanila, le je s' njimi od slabih rezhi pogovarjala, ino takó zhe dalje flabej perhájala. Od tiga snanja je posnéj fama rekla: »Sdaj sposnám, kakó je v' mladosti, v' kateri bi imeli zhednosti saditi, nevarno, s' ljudmi obhajati se, ki nezhémernosti sveta ne sposnajo, ampak le veliko vezh v' nje napeljújejo. Zhe bi starisham svetvala, profila bi jih, dobro glédati, kar je nar bolj mogozhe, s' kom otrozi hódijo. Tudi jes sim se po takim snanji toljko premenila, de nisim ne snamnja prave zhednosti imela na sebi vezh.«

Teresija je tudi v' tem zhafi nekoljko slabih bukuv dobila, jih sheljno brala; ino te so ji zhifto serze spazhile. Jéla se je gisdavo, alj ofertno nositi, lafe krishpati ino roke mehkúshiti; le skerbelo njo je, kako bi posvetnim ljudém prav dopadla. — Vidish, ljuba dekliza! kakor je po sveti veliko sapelevih ljudi, je tudi shkodlivih bukuv; potre-

ba se jih je ko shíviga ognja varvati, ino samezhvati flabe nauke, kakor kazhji strup. Preden se bukve beró, morjo se duhovnim pokasati, zhe jih sami prav ne posnamo, de bi nam ne fhkodvale. Slabe tovarshije ino pa sapelive bukve so nar hujshi sovráshniki mladih ljudí.

Srezha je bila sa Teresijo, de so ozhe nje nevárn stan fhe o pravim zhasu sposnali. Dali so jo brunnim nonam; ino sveti nauki, pa lepi isgledi bogabojézhiga shivlenja so mlado Teresijo spet na prav pot povernili. Bila je po tem duhovna mati veliko svetih deviz, ino bogabojezhkih ljudí. Vuzhila jih je sveto shiveti, ino je sama veliko svetih naukov popisala. De bi jo ozhiftil, ji pošle Bog hude bolesni, ino veliko drugih tesháv. Vse je lepo voljno prenesla, ino vezhkrat v' voljo boshjo podana, isrekla: »Gospód, daj mi terpeti, alj v mreti!»

Zhedno branje,

Lepo snanje

Tebe srezhno st'ri.

Slabo branje

Gerdo snanje

Tebe pogubi.

## 49. S. U r f h u l a.

§ Isgléd sesterniga posvarjenja.

Lepo se svétijo srede na jasnim nebi, she lepshi se svétijo boshji svetniki ino svetnize v' nebesih; nar lepshi pa tisti, ki so drugim lepe isglede dajali, jih pred hudim svarili, ino v' dobro opominjali. To je storila s. Urshula, alj Ursha, deviza ino marterniza. Bila je, po mislih vuzhenikov, na Engendarshkim krajeve rodovine. Pokásala je she v' mladosti, de bo imenitna svetniza. Salo je bilo njeno oblizhje, alj lepshi so bile njene zhednosti. — Prasna je vsa deklishta lepota, goljusna vsa perljudnost, zhe ferze shlabno ni, ino glava malo prida. Le poshteno sadershanje, ino pa priden nauk stori devizo hvale vredno.

Na Franzoskim si je tisti zhas neki vajvoda lepo deshelo v' vojški osvojil, ino med svoje vojshake rasdelil. Vojshaki so hotli she ne is svojiga kraja imeti; poslali so satorej na Engendarško po neveste. Veliko lepih, mladih deviz je bilo nabranih, ino med njimi nar imenitnej s. Urshula, nekimu vajvodu ohljublena. Zhe se je ravno devizam tóshilo po svoji domovini, vender so se Bogu v' roke podale, ino zhres morje so jih na Franzosko semljo peljali. Boshja volja pa ni bila jih posvetnim shéninam dati; Jesus jih je sa svoje neveste isvolil. Hud vihár alj burja ladije na Nemshko sanese, ino prishle so v' imenitno mesto, ki se Keln na Rajnu imenuje. V' tim

kraju je ravno strašna vojska grosovitniga Atila leshala, tajistiga nevmileniga vajvodarja, ki je to jko lepih mest rasul, ino ljudi po nashih krajih pomoril. Divji, nevéni vojshaki so se deviz lotili; ali s. Urshula se vstavi, ino svoje tovarshize serzhno nagovori, rajshi vmreti, kakor v' pregreho dovoliti. Po isgledi svoje vajvodize so vse devize Bogu sveste ostale, rajshi dale svoje shivljenje, kakor devishstvo. — To je prava shiva ljubésn dobrih tovarshiz, de se med sebó hüdiga várjejo, ino posvarišo. Take bogabojezhe ino tudi sa druge skerbne deklize so pomozhnize angelov boshjih. Zhe tvoj brat alj sestra greshi, posvari jo na samim. Zhe tebe shifai, si svojo sestro perdobila. Ako tebe ne poslusha, she eno sa prizhe poklizhi, ino spet njo posvari. Zhe tudi to ne pomaga, povej predpostavlenim. To tebe Jesus vuzhi.

Serditi vojshaki so divize s' sulzami pomorili, ino s' pulhizami postréljali. Vse so vmerle, alj angeli so nestli nedolshne dushe v' nebesthko kraljestvo, kjér se med njimi sdaj s. Urshula veseli. — Bodite serzhne, kershanski deklize, tudi ve, ino ne bojte se tistih, ki truplo vmorijo, dushi pa kaj storiti ne morejo. Bojte se veliko vezhtiga, ki lahko dushe ino truplo v' vezhno pogublenje pahne. (1)

(1) Pehne.



Vse hudo premagujmo;  
 Ki duhno pogubi;  
 Sa venez se vojskujmo;  
 Ki vekomaj zveti!

### 50. S. Veronika.

Isplèd kako se moli ino dela.

S. Veronika, v' Lashki desheli rojena, je imela vboshne, pa bogabojezhe starishe. She s' maternim mlekom se je navuzhila Boga shivo ljubiti. Kér niso imeli sa zhém Veroniko v' sholo dati; je toliko bolj svešto kerfhanfke nauke poslušhala. Moliti bilo je njeno polebno veselje, pa tudi dolshnosti svojiga stanu dopolniti nar vezhi skerb. — Tako she v' mladosti dete pokashe, kaj v' starosti bo.

Bog je odlozhil vsakimu zhoveku posebno dvojno dolshnost: moliti ino delati; atj malo obedvoje tako lepo dopolni, kakor s. Veronika. Vedno je imela na deli svoje roke; ino per Bogu svoje serze. Ni na polji stala, ne poslušhala; kaj drugi kramljajo; pridno je delala, ino pa tiho premishlovala boshje rezhi. Vsaka roshiza njo je spominila na Ozheta nebéfkhiga, ki je stvaril njo; ilifhati ptizhize péti, se je od veselja posólsila, kér tako lepo Bogu hvalo pojó. S' vsm je bila prijasna ino dobra, sakaj boshji mir je v' njenim serzi prebival. Kedar je vtégnila, se je v' samotem

kraj podala, ino dokler so drugi prasnovali, drag zhaš s' llabim' pogovorni trčili, se je ona v' molitvi s' Bogam pogovarjala. —

Takó lahko v' vsakim stani Bogu flushimo; ino zhe ga ljubimo, najdemo zhaša dovolj.

Veronika je imela velike shelje v' sveto drushino bogabojezhih deviz v' klofhter jiti, pa brati ino pifati snala ni. Sa tega del se je po nozhi, kedar je she vse popravila, branja uzhti jela. Kér pa nikogar imela ni, de bi ji kaj pokasal, ji ni po frezhi fhlo, ino njo toljko skerbelo, de spati ni mogla.

Marija, toláshniza vsih revnih, se ji na to v' spanji perkashe, ino njo potolashi-rekozh: »Nikar si toljko k' ferzi ne sheni; sadofti je snati tri besede alj refnize, katere so, pervizh: Ohrani zhiftoft svojiga ferza; drugizh: Imaj poterplenje s' spofikleji ino slaboftmi svojiga blishniga; trekizh: Vadi se vsaki den premishlovati terplenje Kristusovo.« — Blagor tudi tebi, dekelza, ako téh tréh refniz ne posabish! Veronika ni shivela sa minejozh svét, le sa nebela je skerbela. »Jes' morem delati, je vezhkrat djala, dokler she mozh ino zhaš imam.« Nar vezho veselje imela je, komu kaj dobriga storiti. Svojim predpoštávenim bila je v' v'éh rezhéh pokorna. Bog je dal svoji svesti flushavnizi she v' tem shivlenji zhudeshe delati, de bi pokasal, kako pridne ino bogabojezhe devize sa ljubo ima.

Deklize! po izgledi f. Veronike dolshnosti  
svojiga stanu vselej svešto dopólnite: molite,  
ino delajte, de bote zhalno ino vezhno frezhne.

Moli ino delaj,  
De poshteno se shivish;  
Moli ino delaj,  
De nebesa sadobish.

### 51. S. Zezilja.

Isgléd tovarshije ángelke.

V Rimu je bila f. Zezilja shláhniga ro-  
du, pa tudi shláhniga sadershanja, od svojih  
mladih dni svešta flushávniza Kristufova. Nje-  
mu se je saobljubila deviza ostati. — Pravizh-  
ne obljube delati je dobro, ako se svešto do-  
pólnijo; alj boljshi je obljube ne storiti, kakor  
storjeno prelomiti. Satorej se morjo spovednik  
vselej polvetvati, preden se kaka posebna oblju-  
ba stori.

S. Zezilja je po tém vsela shláhniga mla-  
denzha Valerjana, zhe ravno ni bila njena vol-  
ja, ker so starishi to hotli. Hitro po poroki  
pa rasodene mladenzhu, de je obljubila deviza  
ostati, rekozh: »Valerjan! mene angelj  
varje, ki brani moje devishtvo. Var-  
ji se satorej mene dotekniti, de se  
jesa boshja ne vneme nad tebo.« —  
Kedar se sakonki lepo poshteno saštópijo,  
lehko en drugiga nefrezhe várjejo, kakor f.  
Zezilja svojiga shenina.

Valerjan je devištvu svoje neveste spoštoval, ino je djaj, de hozhe biti kristján, naj bi le angela videi. Zezilja mu odgovori, de to biti ne more, dokler keršhen ni. — Poihle ga k' svétimu pápeshu Urbanu, ki je savolj pregánjanja skrito shivel. Bil je od pápasha v' sveti véri poduzhen, ino keršhen. Kedar nasáj pride, najde f. Zeziljo moliti, sravno nje pa angelja v' veliki svetlobi dva venza v' rokah dershati. Obedva sta na to molila ino hvallila Boga. — Naj bi tudi sakonki takó lepo en s' drugim molili, sakaj sdrushena molitva per Bogu narvezh premore.

Valerjan je po tem tudi svojiga brata Tiburzja k' keršhanški véri perpravil. S. Zezilja ga je podvuzhila, ino f. Urban kerštil. »Donef te sposnam, de si prave moje shlahte, je f. Zezilja veselo Tiburziju rekla, ker si is ljubezni do práviga Boga sanizhvavez malikoy postal.« — Naj bi si vsaka shlahta tako dobra bila, vezh sa isvel'zhanje, kakor sá zhašno premoshenje fkerbela, sa koljko bolj frezhna bi bila; alj po gosto se le zherti, ino v' nefrezho perpravlja. koko gerdo je to!

Kedar deshélki oblastnik to své, vkashe brata vmoriti, ker svete vére satajila nista. Tudi f. Zeziljo prímejo, ino ob glayo dénejo. Angeli so vsih tréh nedolshne dushe v' nébesško kraljestvo spremili.

S. Zezilja je tudi s' lepó, vbranoj musikoj Bogu hvalo prepévala, sa to nje she sdaj

sa patrono poshtene musike imajo. Veselo tudi ti lahko po vŕih svojih potih prepévaſh, dokler nedolshno ſerze imaſh, rekózh:

Kjér kolj se snajdem, kamor grém,  
Vefela ſim, sa to, kér vém,  
De ſo per meni angelzi,  
Moji sveſti prijateli.

## 52. S. Z i t a.

Iſgléd poſhtene kmetiſhke deklize.

Nar ſaljſhi 1) lepota je ſveta nedolshnoſt, boljſhi kó ſhlahen ſtan je ljuba zbiſtoſt ſerza, ino mladih dekliz nar vezhi bogatſvo je poſhteno ſadershanje. — Ako ſi bórniſa ſtanu, naj le to trojno blago imaſh, takó ſi bogata dovólj; ino zhe ga ſgubiſh, ne bo ti ga zél ſvét povernil. To je miſlila Zita, bogabojezha kmetiſhka hzhér, kedar ſe je v' eno graſhino 2) flushit odprávljala. — Tudi v' ſedajnih zhaſih naj bi deklize ravno tako obljubo ſtorile: raj vſe ſgubiti, kakor ſvojo nedolshnoſt ſapraviti, kedar ſe v' meſta, v' taberne (oſhtarije) alj k' goſpódi v' flushbo podajo, kjér jih po navadi toľko ſapelvanja zhaka. Naj bi pa tudi, kakor Zita, ſveto ſhivel'e!

Vſako jutro je ſgodaj, alj ſa rano vſtala, hitro k' ſveti maſhi tekla, zhe je mogozhe bilo,

1) Lepſhi. 2) Grad.

ino po t $\acute{e}$ m je pridno k' delu segla. K' spovedi ino k' sv $\acute{e}$ tamu obhajilu je rada pogosto hodila, ino tako je od ljubesni Jesusove vneta vse teshave lahko prestala, vse skufhnjave serzhno premagala. — Devizo, ki svete sakramente prav pogosto ino vredno prijema, Jesus ne bo sapelivzam v roke da. Le tiste, ki so malokdaj per spovedi, ino redko per boshji misi; pogosto pa v' slabih tovarshijah, take na duhni mertve grefhnize se lahko sapeljajo.

Mladine nar vezh slabi pogovori, ino rasbersdane tovarshije pohujshajo. Zhe nesramne marne rada posluhshah, pleperze pojelh, ino se s' moshkim spolam pezhah, o tako she vmirra tvoja nedolshnost, ino bo hitro v' prvi perloshnosti vmerla. Sa to se je s. Zita plesa, ino vliga nevarniga tovarshiva skerbno varvala, ni nespodobne besede rekla, pa tudi ne poluhhala. Hlapza, ki njo je hotel poljubiti, je sa uho vdarla, ino mu se grosila, njega gospodu satoshiti, zhe nje per miru pastil ne bi. — Vfako deklet se lahko sapelivzam vbrani, s' dobrim alj s' hudim, ako le hozhe, ino pa v' svojim serzi dopadenja nima do nespodobnih rezh $\acute{e}$ . Hujsh je premagati snotraine, kakor svunajne sovrashnike. — Nar nevarnejsh sank sapeljanja je tudi gisdova alj shtimana nosha. Prevsetno obl $\acute{e}$ zhena dekliza bo hitro rasvajena grefhniza. Sa to se je s. Zita ponishno ino le po svojim stani nosila; rajsh je dala vbogajime, kakor bi bila na predrago oblazhilo sapravlja, ki se njenimu stanu ni spodobilo, ter je vedla,

de deklize s' gosposhkim oblazhidam tudi rade gosposhko flabe navade, ne pa zhednosti posnemajo.

Hudobni so pravizhne vselej sovrashili, ino ravno tako se je tudi Ziti godilo. Drushina njo je zhertela, zelo gospod ino gospa sta jo nekaj zhafa sanizhyala; alj ona je vse to Jesufu isrozhila, ki je bil tudi sa nas sanizhvan. Ker se je pa lepo krotko, ponishno sadershalala, nobeniga rashalila, ino vliam rada dobro storila, so njo po tem vliam radi imeli, in tudi vbogali, kedar jih je posvarila. Osem ino shtirideset let je per eni hifhi flushila, ker je vedla, de li pogosto flushbe preberati ni koristno<sup>1)</sup>, sakaj: Goste flushbe dajo redke sukuje. Ino kakor je lepo shivela, je tudi srezhno vmerla. Vboga je bila na semlji, alj sdaj je bogata v' nebesih.

Ne jifhi, ljuba dusha, pregreshnimu svetu dopasti, ampak le v' nebese naj se povsdiguje tvojo ferze. Ne bodi shalostna, ako bosh sanizhyana; le k' nebesam se ogledaj, ino veselo sapoj:

Pregreshen svet me ne shtima;

Pa tud ne maram jes sa nja;

Le tam v' nebesih je moj dom;

Kjer s' Jesufam vesela bom.

10\*

1) Pridno;

## IV. Poseben opomin devišhkiga shivlenja.

Ako premislíš, ljuba dékliza, lepo, sveto shivlenje boshjih svetniz, tvojih prijatelz v' nebesih, ino pogledašh, kako polvetne déklize v' sedajnih zhalih shivijo, lahko ozhitno sposnásh, de se shivlenje svetih Jesusovih flushavniz, ino pa shivlenje polvetnenk lozhi kakor nozh ino dan. — Kaj ti bosh isvolila: biti Jesusova, ino po izgledi njegovih svetniz shiveti, alj biti polvetna, ino sa polvetnim potégniti? Dvema gospodama ne morešh flushiti 1); Jesusu, svojimu shéninu ino pregréšhnimu svétu dopasti ne morešh. Poslušhaj, kako lepo tebi s. Janes piše, on zhiš ino ljubesniv Jesusov vuzhénz: Nikár ne ljubi sveta, tudi ne tega, kar je na svéti. Zhe kdo svét ljubi, ljubesni boshje v' njemu ni. Vse kar je pregréšhniga na svéti, je nezhišto poshelenje meá, ino lakomno, nevoshlivo poshelenje ozhi, ino prevsetno sadershanje napúhneniga shivlenja; ino vse to ni is Ozheta, od Boga, ampak je tiga svéta. Svét pa prejide, ino vse njegovo poshelenje; le kdor voljo boshje dopolni, ostane vékoma. 2) Svét pomeni vse sapelive ljudi, ne-

1) Mat. 6, 24. 2) I. Jan. 2, 15 - 17.



varne dobrote, greslino veselje, ino tako blago, ki nalhe serze od Boga na posvetno vleze, ino v' greh napeljuje. Ljubesn takih rezhi oflepi dusho, ino jo pogubi; sakaj, kdor svet ljubi, bo s' svetam konez vsel. Kdor ni s' menó, govori Jesus, je soper mene, ino kdor s' menó dóbriga ne spravlja, rasnalha. 1). Zbigava hozhelh biti? al' Jesusova, al' flushávniza tiga sveta?

Oh ljuba dékliza, bodi pridna Jesusova ovzhiza; le vsmlen Jesus je tvoj dober dushni pastir. On, ki svetle svesde kakor bele jagneta po visokim nebi pase, ino jih lepo v' shrokim morji napaja, on je tvoj ljubi pastir. Njega sámiga li sa svójga shénina isvoli, dokler v' famihkim al' ledik stanu shivish; al' bosh kdaj hotla v' svet sakon stopiti, naj tebi on skos tvoje starishe, predpostavlene ino prijatle shénina sberre, ki po njegovi sveti voli bo. Le takó bosh gotovo srezhna.

Zhe pa nevesta Jesusova biti shelish, moresh tudi shiveti takó, de njegove zhiste ljubeshni vredna bosh. — Vsemi satorej, ino glaboko si v' serze sapishi:

## V. Pét slatih naukov devishkiga shivlenja.

1. **H**odi pogosto ino vredno k' spóvedi, ino k' svétimu obhajilu. — Posvetne ne-

1) Luk. 11. 23.

véste shelijo védno alj ves zhač s' svojim shéninam biti, in kóljkokrat perloshnost imajo, objíshajo se. **Jesuf**, shénin tvoje duhe, posebno v' presvetim sakramenti rélniga Telesa prebiva, ino tudi shél, de ga vezhkrat objíshelš, ter te vabi rekózh: »Pridite k' meni vsi, ti terpite, ino ste oblosheni, jes val bom poshivel. (1) Jes sim prava vínka terta, vi mladike. Kakor mladika ne more roditi slama od sebe, ako ne ostane na terti, tako tudi vi ne, ako v' meni ne ostánete. Kdor ostane v' meni, ino jes v' njem, on rodi veliko sadú; kér bres mene ne morete nízhtoriti. (2) To se pa v' svetim obhajili sgodi, kedar se skoszhisto spoved, shivo, obshalvanje storjéniga greha, ino rešnizháno pobóljhanje vredno pépravilsh, ino se per onjegovi sveti misi s' njim sklenesh; sakaj on sam govori: »Kdor savshiva moje mesó, ino pije moje kri, ostane v' meni, ino jes v' njem. (3)

Ako se shénin ino nevesta poredko objísheta, se ne bota dolgo rada imela; vmerla bo tudi tvoja ljubésn do Jesufa, zhe malokdáj k' spóvedi, ino k' svétimu obhajilu grésh. V' ehnila boh v' dobrim, kakor mladika, ki jo bojo pobrali, ino v' ogenj vergli. (4)

1) Mat. 11, 28. 2) Jan. 15, 1 - 5.

3) Jan. 6, 57. 4) Jan. 15, 6.

Vfako vredno sveto obhajilo je svatovski alj ohzetni den nebeske poroke sa duho, ki Jesusa shivo ljubi. Ino kakor rosa juterna zvetozhe roshe onaladi, fhe lepshi oshivi vredno sveto obhajilo zhiste duhe, ki svojiga Jesusa v refnizi ljubijo, ino ga s' shivo vero pod svojo streho vsémejo.

2. Jesusa svet spomin védno alj ves zhas v mislih iméj, ino njega nikólj ne posabi. — Vfako jutro naj bo on perva misel tvoja, de bo perva mládigo dne njemu posvezhena. Hitro ko vstaneš, se pokrishaj, ino ga posdravi rekozh: Hvalen bo di Jesus moj, ki si varval me nizoj. Varji me fhe donef hudiga, de bom tebi svesto flushila. — Vfak vezher, preden se vlesesh, pokrishaj se, ino njemu se perperozhi rekozh: Lubi Jesus! lepo te shavalim sa debrote vse, ki sim donef jih od tebe sadobila. Tudi nozh prihodno ne sapústi me, in odpusti meni, kar sim preghshila. Daj mi sladko spáf, jutro sdravi vstat, ino spet vefelo jít' na svoje delo. — Take hoshvfak dan s' Bogam sazhela, ino frezhno s' Bogam nehala.

3. Skasuj ozhitno svojo ljubésn k' Jesusu, ino se njega pred ljudmi ne framuj. — Posvetna nevesta nosi vidno snamnje svojiga shénina, perstan na roki, de ne posabi, komu se je obljubila. Perstanov tebi nositi potreba ni, sakaj snamnje ljubiga Jesusa

je tebi vſak krish, ki ga na polji vidiſh, ino te pomni na njega, ki te je na krishi odreſhil. Kedar memo krisha greſh, vſelej glavo nagni, ino posdravi Jeſufa rekózh: Molim tebe, krishan Jeſuſ, ino te zheftim, kérfkos tvojo ſmert na krishi bit' svelizhana shelim! — Vſaka poſvezhena zerkuv je njegova hiſha, ki te na njega opomina. Kedar memo hodiſh, v' zerkuv ſtopi, ino klezhé posdravi ſvojga Iſvelizharja. Ako pa v' zerkuv ne moreſh, pred vratmi ſvojo posdravljenje opravi. — Kóljkokrat ſliſhiſh v' jutro ſgodaj juterniza, alj o poldné angeliſko zheſhenje, vezhno luzh alj vezhernzo svezher svoniti, ſpomni ſe, de je to njegov glaſ, ki klizhe, de bi njega ne posabila, ampak vredno njega pozheſtila, ino Marijo, njegovo ljubo mater. Le grédózh pokriſhaj ſe, in odmoli angeliſko zheſhenje; tako bolh ſvojiga ſhénina, vſmilenga Jeſufa lepo darovala.

4. Rada boſhje nauke premišluj, ino ſvoje ſerzhne ſhelje le k' nebeſam povſdiguj. — Nar ſlajſhi veſelje poſvetna neveſta imá, od ſvojiga ſhenina ſliſhati, alj kaj lépiga brati. Vſako nedelo in ſapovedan prasnik tudi slato perloſhnoſt ti imaſh v' ſveti boſhji hiſhi veliko lépiga od Jeſufa ſliſhati. Satoraj naj bojo pride in kerſhanſki nauki tvoje nar vezhi veſelje. Kdor je is Boga, beſedo boſhje poſluſha. 1) — Naméſtniki

1) Jan. 8, 47.

boshji so prijatli tvojga shénina; on jih poshilja tebi svojo voljo osnanvát, tebe opominat, k' sebi vabit ino tebi kasat pravo pot. Zhe njih rada ne poslušalsh, tudi Jesusa ne ljubish. — Kedar v' spomladnim, alj vigrednim jutri ljubo sonze roshize posije, veselo pridne buzhelize alj zhibelize na polje letijo po rasvetlenih róshizah sládkiga medú nabérat; vsaka nedela ino svét prasník je tudi sa tebe lepo jutro dúshniga shivlenja.

Jesúsov nauk je sonze tvoje, vsaka prédiga ino keršhanški podvúk je shlahna róshiza, od katere naj dúsha tvoja sebi medu nabéra sa vezhno shivlenje. — Alj she ob svetih dneih lépiga zhaša vezh imásh, o ne prasnúj! Mòli alj beri dobre ino svete bukvice; skos nje on tebi pišhe, ino njegov duh s' tebé govori. — Tvoje veselje naj bo, se v' tovarshijah od boshjih rezhi pogovárjati, ki si jih v' zerkvi slifhala, alj v' kakih bukvizah brala. Nespodobne pogóvore svojih tovarshov in tovarshiz pa, kakorkolj moresh, v' lepo oberni, de se Bog rasshalil, ino blishen pohujshal ne bo.

5. Skerbi sa svoje tovarshe in tovarshize, k' dobrimu opominaj ino húdiga varvaj jih. — Nevesta, ki svojiga shénina ljubi, tudi sa njegovo shlahto skerbi. Vsi smo ene shlahte, otrozi Ozheta nebéshkiga; tvoji tovarshi in tovarshize so tudi bratjé in sestre Jesusa, shénina tvoje dúshe. Zhe njegaja ljubish, tudi sa nje skerbela bosh. — Ako vidish, de kaka dekliza tvojiga snanja v' pre-

gréshaj nevarnosti je, ino sazhne slabo shiye-  
ti, ne pusti nje po nevarnim poti hoditi. Le-  
po po famim njo posvari; ino zhe tebe  
vboga, si svojo sestro perdobila.  
Ako pa na tebe ne porajta, she eno  
pervisemi, katero spofhtuje, ino v'  
prizho nje sopet svojo sestro posva-  
ri. Zhe pa tudi to ne pomaga, povéj  
predpostavljenim, katerim je v' kerbi: sta-  
risham, rednikam, gospodarjam, alj tudi dušh-  
nim pastirjam, naj njo oni posvariyo. Ako pa  
tudi téh slushala ne bo, nobene obho-  
je vezh s' njo ne iméj, de tudi tebe ne  
pohújha; sakaj taka je terdovratna,  
ozhitna gréshniza. 1) To tebe Jesus,  
tvoj shein vuzhi. — Ne porajtaj, ako te rav-  
no tvoja posvarjena tovarshiza sa to sovrashi,  
alj tudi preklinja; tvoj Jesus bo tebe sa to  
blagoslovil, alj poshegnal. Ako bo kdo  
med vami od refnize sajsheh, govori s.  
Jakop, ino ga bo kdo nasaj vernik, ima  
védeti, de kdor gréshnika alj grésh-  
nizo od njegove pregréshne poti ver-  
ne, réshi njegovo dušo smerti, ino  
pokrije grehov veliko shtevilo. 2) —  
Kedar pa vidish, de se ktera tvojih tovarshiz  
pregreshi, alj ludo pade, ne potišni njo v'  
glabozhino: ne posmehuj se ji, slabiga od nje  
bres potrehe ne govori. Gréh sovrashi, alj  
gréshnizo ljubi! Le shaluj, ino moli sa njo,

1) Mat. 18, 15 - 17. 2) S. Jakop 5, 19 - 30.

de bi Jesus svoje sgublene ovzhize nikar ne sapustil. Pomagaj ji, kar ino kakor samorešh, de se poboljšha. To je na tim sveti angelško delo. — O naj bi déklize tok lepo ena sa drugo skerbele, kako veselo in frezhno bi v pravi prijasnosti ino ljubesni zhašno in vezhno shivele!

Glej, poshtena keršhanška deviza, tako se Jesufu svešto flushi! Hudoben svét te bo sovrašil, ako posvetno, kakor druge, ne shivish. Rasbersdani moshki te bojo sa terzjaljko imeli, sapeljane shenfke te bojo obrekvale, ino vprashale rekózh: »Alj hozhešh toppla v' nebesu jiti?«  
 Pa ne porajtaj na vse to; saj se je tudi Jesufu taka godila, kar je v'lim svojim prédpovedal, ter je djahl: Ako v'as svét sovrašil, véдите, de je menle poprěj, ko v'as sovrašil. 1) — Veseli se sa Jesufa del sa nizhvana biti, in bodi dobrim shenam podobna, jia so Jesufu do konza svešte ostale, tudi pod njegovim krisham stale, kedar so njega, rasen Jamesa, v'li drugi prijateli sapustili. Satorej se je pa tudi Jesuf dobrim dufham po vstajanji pervizh perkasal ino jih rasveselil. — Hitro se bo tvoja shalošt v' veselje premenila; ino oni, ki se tebi smejiyo, bodo shalvali rekózh: Te so, které smo nekdej sa smehvali, ino v' saframbiv pregovor imeli. Mi neumni smo njih shivljenje sa nespa-

1) Jan. 15, 18.

met imeli, ino njih konez sa nezhaft; glejte, kako, so sdaj perfhteti med boshje otroke, ino njih del je med svetniki i).

## VI. Devishki venez

(Kranzel)

is sedem shlahnih roshiz deklifhkiga stana Jesufu spletan.

**P**o nekijh krajih deklize navado imajo o svetih nedelah ino prasnijh v' poletnim zhasi podobe krishanga Jesufa s' roshzami venzhati, alj kranzljati, sa to, menim, de bi njemu skasale svojo ljubesn. Lepa shega je to, zhe se le greh per kranzljariji nedela, ino deklize takó shivijo, de so vredne Jesufu venze plesti. Alj she lepshi venez Jesufu splétati, is roshiz, ki po leti ino po simi zvetijo, ino ne obletijo vékoma, se kershanfka dekliza vuzhi, is sedem svetih roshiz devishkih zhednosti. — Skos terdno naprejsétje jih bolh sadila, s' ferzhno molitvjo polivala, de bojo v' tvojim poshtenim sadershanji lepo zvetele. — Poklekni satorej, kedar vtegnesh, v' zerkvi, alj pa doma pred podobo Jssusovo, ino is shiviga serza rezi:



## Molituv in obljava kerfhanfke devize.

Vsmileni **Jesuf**, ti ljubi shenin zhistih duh! vsemi doneč majhen dar mojiga serza, ki tebe vredno ljubiti sheli. Vfaka nevésta svojimu shéninu lepo veselje storiti jifhe; to tudi jes shelim. Kaj pa bi tebi dala, shenin duhe moje, de bi tebi dopadlo?

Sédem nebeskih roshiz svetih devishkih zhednost hozhem safadti v' serze fvoje, s' nji-mi léplhati prebivaljhe tvoje, ino fkerbeti, de se nohena ne posulhi, de zhednost, ki tebi dopade, v' mojim serzi ne vmérje.

1. Perva roshiza naj bo bela líli-ja, podoba zhiste nedólsnosti. Per svetim kerfci fim njo od tebe, moj **Jesuf**, dobila, **Marija** meni jó isozhila; satorej hozhem sveto nedólsnost fkerbno varvati, kakor fvoje okó. Vfake prilóshnosti se bom sognila, v' flabe tovarfhije ne hodila, nespodobnih pogóvorov ino sapeliviga perlisovanja ne bom pollulhala, s' moshkim spolam se ne pezhala, fvoje ozhi varno ohránila; v' vfaki nevárnosti klizala tebe bom na pomózh. — **O** sveta nedólsnost! hodi lepota mojiga serza, in oblazhilo mojiga telefa, naj de bom s' zhistim serzam gledala svojga **Bogá**. — Ozhe, ti **Bog** mojga shivlenja! odverni od mene spázhené shelje, naj de nezhistost v' meni gospodarila ne bo.

2. Druga rosha mojiga serza naj bo módra violiza, ki le na fkrivnim rada zveti, s' shlahnim duham svoj

kraj napolni, ona ponishnosti sala, zhedna podoba. Ne bom le shtimano no-fila, ne preiherno med ljadi hodila, ne lama sebe hvalila, druge ne sanizhvala. Mlado hze kakor rosha ozveti, lepo oblazhilo pregrehe sakriti ne more. Zhe bi ravno mene posvetni ljudje hvalili, sa meno gledali ino hodili, faj bi sato vender boljshi ne bila, lahko pa slabshi. — Lepo pohlevno hozhem shiveti, se bres potrebe ne pogovarjati, s' posvetnim ljudmi se ne snaniti, samo skerbeti, de tebi dopadem, ino pa dobrim, poshtenim ljudem. Sa vfo posvetno lepoto ino dobroto ne maram, ker le tebi dopasti shelim.

3. Tretja rosha zhednosti moje naj bo selen roshmarin, poboshnosti atj bogabojezhnosti shiva podoba. Pokilhati hozhem, o Jesus, sveste nauke tvoje, kakor Marija Martna sestra, ki je per tvojih nogah sedela; rada moliti, prav pogosto vest isprashovati, skerbno zhuti, de v' pregrehah ne sapim. Kakor modre devize hozhem vedno perpravlena biti, kedat me k' febi saklizal bohi. Skerbeti hozhem sa to, kar tebi dopade, ne pa sapelivim meshtvam tiga sveta; de ti bom nar bolj del isvolila, ki meni nikdar odvsat ne bo.

4. Shterta rosha moja naj bo shlahen nagelz, drage pridnosti lepa podoba. Rada bom vbogala starishe svoje, tud' gospodarje in gospodinje, kedat ti meni to sapoveh, naj de bom v' svojim shivlenji tvoj

dober duh. — Pridno in svesto hozhem délati, ne le na videsh savólj plazhíla, faj bofh ti enkrat moj vezhni plazhn/k. —

Rada ko Marta bom drugim postregla, febi pertérgala, vboshzhekam dala; enkrat bofh meni vse to povernil; kedar veselo meni pozvezhefh: »Blagor tebi, dobra in svesta dekla, ker si bila v' malim svesta, hozhem te zhres veliko postáviti; pojdi v' veselje fvojiga Gospoda.

5. Péta roshiza mojga shivlenja fiya potózhniza, sadovóljnosti lépa podoba, naj bo. — Veselo hozhem v' tem stani shivéti, v' kateriga si mene postavil; faj je le on sa mene nar boljshi, ker si ga meni ti sam isbrál. Tudi s' slabéj shivesham, s' slabshi jedjó hozhem sa dobro vseti, faj le en zhasék na semlji shivim. Gospófhkiga, alj prevsétniga oblazhila febi omishlovala ne bom, imenitnih blushb tudi ne jiskala, ker so ene sploh alj spou bolj nevarne, kakor pa miren kmétovski stan. Ne bom se vadila mehko shiveti, ker rasvada nar vezh ljudi nefrezhnih stori.

Le v' nebelih fo moje shelje, tam kaj jiskem dvoje veselje, le gor na nje poglédyala bom. »Kjer je moj saklad alj fhaz, naj bo tudi moje ferze.

6. Shešta roshiza naj bo rudézhavértniza, alj gartrosha, poterpeshtivosti viden spomin. Krishe ino teshave bom voljno nosila, ki nam v' nebele pomagajo. Tudi moj Jesus ti si moral terpeti ino

skos terplenje v' svoje velizhaftvo jiti; sakaj bi ne terpela gréfniza jes? — Ne bom se jesila, ne preklinjala, tudi ne hudo s' -hudim povrazhovala, kér me ti lepo pehlevno biti vuzhísh. Po poti terplenja bom voljno sa tebé hodila, kér mene sa sebé vabísh, ter govorišh: »Kdor hozhe sa menó pridi, naj svoj krish sadene, ino hodi sa menó; naj de, kjér si ti moj Isvelizhar, tudi jes tvoja slushávniza bom.«

7. Sedma rosha zhednosti mojiga ferza naj vesela s'onzhuiza bo, podoba boshje ljubesni. Kakor se ona sa svetlim sonzam osíra, pogleduje ino obrazha, hozhem tudi jes glédati famo sa tebé.

Nezhísti ljubesni v' ferze svoje ne dopustim; sam ti, Jesuf moj, v' njem prebivaj. Móshkiga spola ne poshelim, ino nozhem nobéniga posnati, dokler tvoja sveta volja ni. »Glej, jes sim dekla svojga Gospóda; naj se meni po tvoji besedi sgoti.« — Le famo eno te prosim, le famo eno shelim; naj tebe vékoma ljubim, kér si tudi mene ti ljubil, prej ko sim tebe posnala.

Teh s'edem roshiz mojiga ferza vsemi, o Jesuf, naj bojo tebi prijeten dar. S'tem zhednostmi hozhem lépshati svojo shivljenje, is teh roshiz tebi devíshki venez s'plétati, dokler bosh enkrat, Shenin moj, meni sa njega krono shivljenja vézhniga dal; ki shivísh, ino kraljuješh s' Bogam Ozhetam in s' svetim Duham vékoma. Amen.

## Molituv kerfhanfke devize.

---

Ozhe nebéfhki, neskonzhno vsmilen Bog, ki sveto zhiftoft posebno ljubifh, ino vflifhifh profhnje nedolshnih dufh; ogledaj se milo na mene svojga otroka, ki ponishno k' Tebi sdihujem, ino vsmilenje tvojo shelim! — Ne prosim sa posvetno lepoto, ne sa veselje tiga sveta; samo nedolshnost mojiga serza daj mi ohraniti, naj le Tebi dopadem, ne sapelivimu svetu. — Ljubi Ozhe, varji me pèrviga greha; ako bi enkrat grefhila, faj bi ne bilo sadnokrat. Pomagaj mi, kedar bom fkufhana in sapeljvana, de me sovrashnik premagal ne bo. Naj ne posabim, de me Ti vidifh, zhe mene ravno tema sakriva; vse je pred tebo ozhitno. Sveta grosa naj me objide, kedar se v' hudi perlshnosti snajdem, de sa kratko flaft vézhniga veselja ne predám. — Svefto se Tebe primem, ljubi Ozhe, v' tvoje roke se isrozhím, naj nevesta tvójiga Sina oftanem. Ti mene vi-shaj, varji ino podpiraj, enkrat pa krono veselja vézhniga meni daj, po Jesusu Kristusu, tvojim Sinu ino Gospodu nashim. Amen.

## Molituv kerfhanfke fpokornize.

---

Ljubi Ozhe, ki nozhesh gréfhnize smerti, ampak shelifh, naj se fpokori ino shiví; ogledaj se milo na mene, svojo revno sgubleno hzhér! — Tebe svójiga nar bóljhiga Ozheta fim nehvalesh-

no sapustila, ino sim flushila pregréšnimu svetu. Jesufu, svojimu shéninu sim nesvéta bila, sa-  
pravljá sim angellko oblazhilo ljube zhistosti, ki  
sim ga per svetim kersti prijela. Svoje teló,  
posvezhen tempel svétiga Duha sim s' gerdó pre-  
grehó omámila, (ogerdila) ino nisim vredna vezh,  
de bi se tvoja hzhér imenovála. — Moje serze  
mene boli, ino moja vést mene pezhe, kedar pre-  
mislim, kaj sim storila, kaj sim sgrabila! —  
Sgréšhila sim pot nedólshnosti, ki ljubesnivo  
proti nebesam peljá; - o ne daj, de bi tud terdo  
steso ojtire pokore samudila, ki je sadno savú-  
panje mojiga svelizhanja. — O neskonzhno uf-  
mileni Jesuf, ki ozhitne gréshnize nifi savergel,  
fi Petra milo pogledal ino rasbojniku na krishi  
svet raj obljudil, ogledaj se tudi na moje vjokaño  
serze, vřlilhi svoje nevredne ovzhize slab glaf,  
ino vsemi me sopet sa svojo flushávnizo, naj  
tvoja svesta dekla se Tebe vekoma lozhila ne  
bom; ki shivish in kraljnesh s' Bogam Ozhetam,  
v' edínosti svétiga Duha Bog na vékoma. Amen.

### Perporozhenje Mariji devizi.

**B**odi zhefhena premila Mati mojga Svelizhar-  
ja, vřih deviz deviza, nebél ino semlje kralji-  
za, mati zhiste ljubesni, veselje ino savúpanje  
moje, bodi zhefhena! — K' tebi vpijem, Evina  
hzhér, k' tebi sdihujem is te doline sòls, ne-  
várnosti ino skufhnjav. — Pod tvojo pomózh  
perbeshim, mati mílofti boshje, ne saversi moje

prošnje v' mojih potrebah. Nevesta isvoljena Jesufa, tvojiga ljubiga Sina, in tvoja vredna hzhér biti shelim. — Oh oberni, preljubesniva mati, v' mene svoje milostive ozhi. V' vsih nevarnostih pod svet plajsh mogozhne priprošne svoje mene sakri. — S' svojim Sinam me spravi, svojimu Sinu me perporozhi, svojimu Sinu me isrozhi. O dobrotliva, o milostiva, o ljubesniva deviza Marija: moja gospá, moja sredniza, moja pomozhniza! Prosi sa me sveta boshja porodniza, de bom vredna Jesufovih obljb. Amen.

### Perporozhenje Angelu varhu.

Sveti Angel varh, meni sa prijátela ino tovarshá dan, de bi me sprémljal ino vishal po nevarnim poti zháfniga shivlenja, ino perpeljal is te ptuje deshele v' Ozhetov dom vézhniga isvelizhanja; lepo te pozhestim, ino se ponishno tvojimu varstvu isrozhim. — Pomagaj mi, de v' dobrim ne oflabím; varji me, de v' nevarnosti ne greshím, ino terdno me podpiraj, de vse vidne ino nevidne sovráshnike svoje srezhno premagam. — Skerbno me vódi po volki stesi svete zhédnosti k' mojimu ljubimu Ozhetu, kjer sdaj pred njim stojish, njegovo hoshje oblizhje glédash, moje molitve in dobre dela njemu darujesh, ino sa mene prolish, naj de bom tudi jes s' tebo ino s' vtimi isvolenim neskonzhnimu Bogu vezhno zhasht ino hvalo péla. Amen.

## Perporozhenje svoji s. Patroni.

Isvóljena boshja Svetniza, sveta J. moja posebna patrona, svešta perjátelza ino mogožna príprošhniza moja v' nebesih, ki si frezhno dosegla, kar she jes v' nevárnosti jilhem, ino she vshivljash, kar jes shélím; naj tebe vredno posdravim, ino se tvoji príprošhni perporozhim. — V' narozhji Ozheta nebéshkíga se sdaj veselíh, pred tronam milosti boshje stojíh, se na mene svojo imenko na to revno semljo ogledujesh, ino me k' sebi shelíh. — Sprosi mi vsmilenje ino pomózh, de ne bom samo imela tvoje sveto ime, ampak tudi pósnémala tvoje lepe zhednosti; enkrat se pa s' tebo veselila v' nebéshkim kraljeství, hvalila ino zhestila s' vsm svetniki ino svetnízami Boga Ozheta, Sina, ino svétiga Duha, kterimu bodi zhašt ino hvála vekoma. Amen.

I. P é s e m  
n e v é š t e J e s u s o v e.

1. Vesélj se semlja in nebó,  
S' menó prepévaj prav lepó:  
Prelepo pésem Jesufu,  
Mojimu lub'mu shéninu.
2. Iskala sim si shénina  
'Smed fantov zéliga svetá;



- Ljubésen so obétali, 1)  
Pa v' greh so me sapléтали.
3. Svarila me je moja vést :  
Ne hodi sapelivzam v' pést ;  
Nedólshnost sápelújejo ,  
Po tem jo safmehújejo.
4. Dobrota njshova je gréh ,  
Vesélje sapelivi sméh ;  
Jih vodi , moti , in norí ,  
Tak dolgo , de jih pogubí.
5. Le bésh'te , ino fkríte se ,  
Ve vse posvetne déklíze ;  
Ljubésen valha je le smrad ,  
In shenin valh je duhen tat.
6. Nebeshko rosho zhístoši ,  
Marijin zvet nedólshnosti ,  
Devíshstvo vam je lahko vsél , 2)  
Kér val je kufbnil 3) in objél.
7. Shalújte le , in jókajte 4)  
Ve sápeljane déklíze ;  
Veselo moje ferze bo ,  
In Jesufu ne da flavó.
8. Se sjutraj sгодaj sprebudím ,  
Veselo njega pozhestim :  
Pohvalen bodi Jesuf moj ,  
Ki mene varval si nizój.
9. Kér slata sarja gori gre ,  
So roshnate mi gore vse ;

1) Obézhali. 2) Devíshki kranzel vam je vsél.  
3) Poljubil. 4) Jokajte se.

She lepši oblazhilo bo ,  
V' nebefih mojo svátovfko. 1)

10. Sa svetloj sarjoj vidim pa  
Marijo, mater Jesufa:  
S' devifhtvam je ogèrnjena,  
Sa mene svetel venez 2) ma.
11. Is ferza fim svolila njo ,  
De vfelj vodila 3) moja bo ;  
Drushize 4) pa devize vse,  
In svatji 5) trume angelfke.
12. Sa sarjoj vftaja fónzhize ,  
Prelepo slato fonze je ;  
She lepši vidim Jesufa,  
Ki se po fonzi k' men' peljá.
13. Shé nefe mi sa juterno 6)  
Vfo bogatijo angelfko ,  
Sa slati perftan meni da  
Ljubéfen fvojiga ferzá.
14. Prelépe rosh'ze pifane ,  
Moj shénin jih safadil je ;  
V' nebefa one glédajo, 7)  
Kjér moja vézhna fvatba bo. 8)
15. Prefladko ptize pòjejo ,  
Mi dobro voljo délajo ,  
Kér fim nevefta Jesufa ,  
Gospoda zéliga svetá.

---

1) Ohzetno. 2) Kranzel. 3) Riufhniza.  
4) Kranzeljungfrave. 5) Ohzetniki. 6) Likof.  
7) Se osirajo. 8) Ohzet.

16. Kjerkolj se snajdem, kamor grém,  
Vesela sim, sa to kër vém,  
De so per meni angelzi  
Moji svesti prijáteli.
17. Naj bo shé den, alj temna nozh,  
Zhe pride vsa sovrashna mozh,  
'Se meni bat' potreba ni,  
'Saj Jesus nad menó bedí. 1)
18. Jes nimam srebra ne slatá:  
Katerga svét tem svojim dá;  
Sadosti frezhna pa shivim  
V' Marijnim krili, 2) kjer sedim.
19. Pregreshen svét me ne shtimá,  
Pa tud' ne maram jes sa nja;  
Le tam v' nebesih je moj dom,  
Kjer s' Jesusam veselá bom.
20. Oj ljubi Jesus! profim Te,  
Navesto svojo varji me;  
Po smerti, shenin moj, mi daj  
Nevesti svojí sveti raj!

---

1) Shivi, zhuje. 2) Narozhji.

## II. Hvalen bodi Jesuf Kristus!



1. Kér sjutraj se sbudím,  
Nar pervo sgvorim:  
Hvalen bod' Jesuf Kristuf!
2. De sazhne svitati,  
Me vabi klizati: Hvalen bod.
3. In kér oblazhim se,  
Vfa moja mifel je: Hvalen bod.
4. Po poti tud' gredózh  
Posdravim vse, rekózh: Hvalen bod.
5. Amen, odgovorim,  
Posdravo zhe dobím: Hvalen bod.
6. Kér memo krisha grém,  
V' ponishnosti povém: Hvalen bod.
7. Zhe v' zérkuv perhitím,  
Bekózh se poshkropím: Hvalen bod.
8. Posabiti ne smém,  
Zhe v' kako hifho grém: Hvalen bod.
9. Kér vsémem spet flavó,  
Se poslovím takó: Hvalen bod.
10. Naj pijem ali jém,  
In sdrava k' delu grem, Hvalen bod.
11. Gre delo mi od rok,  
In ga poshegna Bog, Hvalen bod.
12. Kér délati nehám,  
Se Tebi v' roke dam: Hvalen bod.

13. Zhe mi po frezhi gre,  
Sahvalim Tebi se: Hvalen bod.
14. Ino kedar pa terpim,  
Tud voljno sgovorim: Hvalen bod.
15. Sa vsaki boshji dar,  
She takö malo stvar: Hvalen bod.
16. Od Tebe vse imam,  
Sa vse Ti hvalo dam: Hvalen bod.
17. Kér blifka in gromi,  
Me hválití vuzhí: Hvalen bod.
18. Preshlahen roshen zvét  
Vuzhi me lepo pét: Hvalen bod.
19. Vefeli ptizhji rod  
Prepéva vse povfod: Hvalen bod.
20. Tud sonze prelepó  
Mi ósnanjuje to: Hvalen bod.
21. In luna s' svésdami  
Prijasno govori: Hvalen bod.
22. Naj semlja in nebó,  
Naj vse stvarí pojó: Hvalen bod.
23. In preden ko saspim,  
Naj vselej ponovim: Hvalen bod.
24. Zhe pa rashalim Te,  
Sdihujem milo she: Hvalen bod.
25. Serze objokano  
Hvalilo Tebe bo: Hvalen bod.
26. Ne bofh savergel me,  
Zhe le poboljšham se: Hvalen bod.

27. Predober moj pastir,  
Sa ljubi dušhni mir: Hvalen bod.
28. Sdaj ino vsaki zhaš  
Bo moj veseli glaš: Hvalen bod.
29. Kér pride enkrat smert,  
In bo moj jesik terd: Hvalen bod.
30. Moj duh Te naj slovi  
Tam v' dolgi vézhnosti:  
Hvalen bod' Jesuf Kristuf!

### III. Zhefhena si Marija.

1. Kar lése ino gre,  
S' menó prepévaj vse:  
Zhefhena si Marija!
2. Is serza vsaki zhaš  
Bom spēvala na glaš: Zhefhena si.
3. Kér v' jutru sasvoni,  
Me tebi pet' budi: Zhefhena si.
4. Kér poldné spet svoni,  
Posdravit' te veli: 1) Zhefhena si.
5. Kér vezhno luzh 2) svoni.  
,Se tebi sporozhi: Zhefhena si.
6. Zél svét rasveselil,  
Kje angel pozhefil: Zhefhena si.

1) Vuzhi. 2) Verzhérnzo.

7. Zhloveka Bog odtél,  
Kér je molit' sazhél: Zhefhena fi.
8. Hudimu je oblást  
Saterla tvoja zhaft: Zhefhena fi.
9. Veselo teb' sa to  
Kristjani spévljajó: Zhefhena fi.
10. Naj bode star alj mlad,  
Prepéva tebi rad: Zhefhena fi.
11. Kdor te sa mater ma,  
To lepo pésem sna: Zhefhena fi.
12. Nam shaloft ohladi,  
V' veselje spremeni: Zhefhena fi.
13. V' nebesih tam pojó  
To pésem angelfko: Zhefhena fi.
14. Na semlji krog in krog  
Je pésem vsih otrók: Zhefhena fi.
15. Bogu so dobro sdi,  
Zhe's ferza se glafi: Zhefhena fi.
16. Sam Bog shegnuje naš  
Sa te veseli glaf: Zhefhena fi.
17. Sgubleno déte ni,  
Ki mater prav zhefti: Zhefhena fi.
18. Zhe jishemo pomózh,  
Sdihujmo le rekózh: Zhefhena fi.
19. Skufhnjava odbeshi,  
Zhe se le oglafi: Zhefhena fi.
20. Rasveseli ferzé,  
Tolash v' teshavah je: Zhefhena fi.

21. Tud všo hudobno mózh  
Premagamo rekozh: Zhefhena fi.
22. In na posleden zhař  
Nar flajřhi nam bo glaf: Zhefhena fi.
23. Slavó bo lahko vsél,  
Kdor je to pésem pél: Zhefhena fi.
24. Njemu perstopla bo,  
Ki sadnizh sdnihníl to: Zhefhena fi.
25. Bogu srozhila ga  
Lepo posdrávlena: Zhefhena fi.
26. Kraljiza' milosti,  
Naj te moj duh zheřti: Zhefhena fi.
27. Kér pride smert po me,  
Tud mene všmili se: Zhefhena fi.
28. Pokashi mi takrat  
Svojga telefa Sad: Zhefhena fi.
29. V' nebesih te zheřtim  
Naj s' pétjam angelskim: Zhefhena fi.
30. Kér pridem v' sveti raj,  
Bom péla vekomáj:

Zhefhena fi Marija!



# K a s a l o,

## naukov ino isglédov kerfhan- fkiga devifhtva.

	Stran.
Shlahnost devifhkiga stana . . . . .	1
Sovrashniki ino sovrashnize devifhtva . . . . .	11
Prijatli ino prijatelze devifhtva . . . . .	26
Isgledi boshjih svetniz, devifhtva poseb- nih prijatelz . . . . .	40
1. S. Agata, isgléd skufhnjave premagati . . . . .	40
2. S. Ana, isgléd srezhne matere . . . . .	43
3. S. Anastasja, isgléd vsmilene shene . . . . .	45
4. S. Armela, isgléd poboshne dékelze . . . . .	47
5. S. Barbara, isgléd sposnave boshje . . . . .	49
6. S. Brigita, isgléd poshtene sakonfke shene . . . . .	51
7. S. Dorotėja, isgléd neveste Jesufove . . . . .	53
8. S. Elisabeta, isgléd prijatelze vbogih . . . . .	55
9. S. Evdokfija, isgléd kaj f. pétje premore . . . . .	57
10. S. Evfrasiya, isgléd devizhne ponishnosti . . . . .	59
11. S. Evlalija, isgléd kerfhanfke serzhnosti . . . . .	61
12. S. Evstohija, isgléd pametne nofhinje . . . . .	63
13. S. Fina, isgléd devifhke framoshlivosti . . . . .	64
14. S. Flora, isgléd kako dobre dela o- pravljati . . . . .	66

	Stran.
15. S. Franziska, isglèd sakonske shene	68
16. S. Genofefa, isglèd kmetishke dekelze	70
17. S. Helena, isglèd dobrodarne kristjane	72
18. S. Hema, isglèd kerfhanfke gospodinje	74
19. S. Isabela, isglèd vsmilene devize . . .	77
20. S. Jedert, isglèd kerfhanfkiga devishtva	79
21. S. Julija, isglèd flushavnize boshje . . .	80
22. S. Julijana, isglèd kerfhanfke ljubesni	82
23. S. Katarina mart. isglèd modre devize	85
24. S. Klara, isglèd vezhenke Jesusove . . .	86
25. S. Kristina, isglèd kerfh. stanovitnosti	88
26. S. Kunigunda, isglèd svete sak. shene	89
27. S. Lidvina, isglèd poterpeshlive deklize	91
28. S. Luzija, isglèd zhiste devize . . .	94
29. S. Marija Magdalena, isglèd poboljšhanja	97
30. S. Magdalena od Paxis, isglèd pridne sholarze . . . . .	100
31. S. Marjeta, isglèd kerfh. stanovitnosti	102
32. S. Marjeta Kortonska, isglèd velike spokornize . . . . .	105
33. S. Marina, isglèd praviga poboljšhanja	108
34. S. Marzelina, isglèd devishke tovarshije	110
35. S. Matilda, isglèd festerne ljubesni . . .	111
36. S. Monika, isglèd isvelizhanskiga po- slyarjenja . . . . .	113
37. S. Neshka, isglèd nepremaglivo devize	114
38. S. Notburga, isglèd kerfhanfke dekle	118
39. S. Polona, isglèd gorezhe ljubesni . . .	120
40. S. Potamjana, isglèd devishke fram- shlivoosti . . . . .	121
41. S. Regina, isglèd bogabojezhe pastlerize	123

42.	S. Rosa, isglèd devishke poterpeshlivoſti	125
43.	S. Rosalija, isglèd isvelizhanske ſamote	127
44.	S. Sinkletika, isglèd devishkiga sader- shanja . . . . .	129
45.	S. Tajda, ſapelvanja ſhaloſten isglèd	131
46.	S. Tekla, kako ſe Bóg velizheſti . .	133
47.	S. Teodosija, isglèd ſhive vére . .	134
48.	S. Teresija, kaj branje bukuv velja .	136
49.	S. Urſhula, isglèd ſeſterniga poſvarjenja	139
50.	S. Veronika, isglèd moliti ino délati	141
51.	S. Zezilja, isglèd tovarſhije angeſke .	143
52.	S. Zita, isglèd kmetiſhke deklize . .	145
	Poſeben opomin devishkiga ſhivlenja . .	148
	Pét ſlatih naukov devishkiga ſhivlenja . .	149
	Devishki venez is ſedem ſhlahnih roſhiz .	156
	Proſhnja in obluba kerſhanske devize . .	157
	Molituv kerſhanske devize . . . . .	161
	Molituv kerſhanske ſpokornize . . . . .	161
	Perporozhenje Mariji devizi . . . . .	162
	Perporozhenje Angelu varhu . . . . .	163
	Perporozhenje ſvoji ſ. Patroni . . . . .	164
	Pésem nevéſte Jeſuſove . . . . .	164
	Hvalen bod' Jeſuſ Kriſtuſ! . . . . .	168
	Zheſhena ſi Marija . . . . .	170



# I. Pésem neveste Jesulove .

*Vivace.*

Ve = selj le semlja in ne = bo, Šme = no pre = pevaj prav le = po  
Pre = le = po pésem Je = su = fu, Mo = ji = mu ljubimu she = = ni nu .

# II. Hvalen bod' Jesus Kristus .

*Adagio.*

Ker sjufraj se šbu = dim, Nar perva sgo = rim: Hva = len bod' Jesus  
Kri = stuf! Hva = len bod' Je = suf Kri = - - stuf!

# III. Zhešhena li Marija .

Kar le = se, i = no gre, Šme = no prepevaj vse:  
Zhe = šhena li Ma = ri = ja! Zhe = šhena li Ma = ri = ja .

I. Preliminary

Two staves of musical notation. The top staff is a vocal line with lyrics: "Viel soll ich ...". The bottom staff is a piano accompaniment. The music is in a common time signature.

II. Hwa-hwa-hwa

Two staves of musical notation. The top staff is a vocal line with lyrics: "Hwa-hwa-hwa ...". The bottom staff is a piano accompaniment. The music is in a common time signature.

III. Hwa-hwa-hwa

Two staves of musical notation. The top staff is a vocal line with lyrics: "Hwa-hwa-hwa ...". The bottom staff is a piano accompaniment. A large purple ink scribble is present on the top staff, partially obscuring the notes. The music is in a common time signature.

